

THERAVĀDA
PHẬT GIÁO NGUYÊN THỦY
THIỀN VIỆN VIÊN KHÔNG TĂNG

KINH TỤNG BUỒI SÁNG

PHẬT LỊCH 2568 (DL 2024)

SÁCH ẤN TỔNG

SABBADĀNAṀ DHAMMADĀNAṀ JINĀTI
PHÁP THÍ THẮNG MỌI THÍ

Cho ăn là cho lực, Cho mặc là cho sắc,
Cho xe là cho lạc, Cho đèn là cho mắt.
Ai cho chỗ trú xứ, Vị ấy cho tất cả,
Ai giảng dạy Chánh pháp, Vị ấy cho bất tử.
(Tương Ưng Bộ Kinh I. 73)

ᨧᩢ᩠ᨦᩣ᩠ᩅᩣ᩠ᩅ

Sādhu ! Sādhu ! Lành Thay !
Xin Hoan Hỷ Cùng Phước Thiện Trí Tuệ !
Ichchitaṃ patthitaṃ amhaṃ, khippameva samijjhatu.
Điều mong ước, ý nguyện của con sớm được thành tựu như ý

BUDDHASĀSANO THERAVĀDO
GIÁO PHÁP CỦA ĐỨC PHẬT THEO TRUYỀN THỐNG THERAVĀDA

PUBBAṄHAVANDANĀ
KINH TỤNG BUỒI SÁNG

THIỀN VIỆN VIÊN KHÔNG

MỤC LỤC

LỄ BÁI TAM BẢO	5
KINH TỤNG NGÀY THỨ NHẤT (<i>Mahāsatipaṭṭhānasuttam</i>)	13
KINH TỤNG NGÀY THỨ HAI (<i>Mahāsatipaṭṭhānasuttam</i>)	35
KINH TỤNG NGÀY THỨ BA (<i>Mahāsatipaṭṭhānasuttam</i>)	53
KINH TỤNG NGÀY THỨ TƯ (<i>Dhammacakkappavattana Sutta</i>).....	85
KINH TỤNG NGÀY THỨ NĂM (<i>Anattalakkhaṇa Sutta</i>).....	103
KINH TỤNG NGÀY THỨ SÁU (<i>Paṭicca-Samuppāda-Vibhaṅgo</i>)	115
KINH TỤNG NGÀY THỨ BẢY (<i>Paṭṭhāna</i>)	127
KINH TỤNG NGÀY THỨ TÁM (<i>Bojjhaṅga Suttā</i>).....	155
KINH TỤNG TÙY THỜI	169
PABBAJITA-ABHIÑHASUTTAM	171
METTĀBHĀVANĀ – PATHANĀ – PATTIDĀNA.....	174

LỄ BÁI TAM BẢO

Namo Tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa
Đảnh lễ Đức Thế Tôn, Bạc A-la-hán, Đấng Chánh Đẳng Giác
(3 lần – 1 lạy)

**Iti'piso Bhagavā: Arahaṃ, Sammā-sambuddho, Vijjā-
caraṇa-sampanno, Sugato, Loka-vidū, Anuttaro,
Purisa-damma-sārathi, Satthā deva-manussānaṃ,
Buddho, Bhagavā'ti. Taṃ Arahata' di-guṇa-saṃyuttaṃ
Buddhaṃ siraśā namāmi. Tañca Buddhaṃ imehi
sakkārehi abhipūjayāmi.**

Con xin thành kính cúi đầu làm lễ Phật Bảo có đầy đủ các đức: Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn. Nhất là Đức Ứng Cúng. Con xin thành kính cúng dường Đức Chánh Đẳng Chánh Giác bằng các lễ vật này. (lạy)

**Svākkhāto Bhagavatā Dhammo, Sanditṭhiko, Akāliko,
Ehipassiko, Opanayiko, Paccattaṃ veditabbo
viññūhī'ti. Taṃ svākkhātata' di-guṇa-saṃyuttaṃ
dhammaṃ siraśā namāmi. Tañca dhammaṃ imehi
sakkārehi abhipūjayāmi.**

Con xin thành kính cúi đầu làm lễ Pháp Bảo có đầy đủ các đức: Pháp do Thế Tôn khéo thuyết, thiết thực hiện tại, có hiệu quả tức thời, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu. Nhất là đức Pháp do Thế Tôn khéo thuyết. Con xin thành kính cúng dường Pháp Bảo bằng các lễ vật này. (lạy)

**Supaṭipanno Bhagavato Sāvaka-saṅgho. Uju-paṭipanno
Bhagavato Sāvaka-saṅgho. Nāya-paṭipanno Bhagavato
Sāvaka-saṅgho. Sāmīci-paṭipanno Bhagavato Sāvaka-
saṅgho. Yad'idamaṃ cattāri purisa-yugāni, aṭṭha**

**purisapuggalā. Esa Bhagavato Sāvaka-saṅgho:
Āhuneyyo, Pāhuneyyo, Dakkhiṇeyyo, Añjali-karaṇīyo,
Anuttaraṃ puññakkhettaṃ lokassā'ti. Taṃ
supaṭipannatā'di-guṇa-saṃyuttaṃ Saṅghaṃ siraśā
namāmi. Tañca Saṅghaṃ imehi sakkārehi
abhipūjayāmi.**

Con xin thành kính cúi đầu làm lễ Đức Tăng có đầy đủ các đức: Diệu Hạnh là chúng đệ tử của Thế Tôn. Trục Hạnh là chúng đệ tử của Thế Tôn. Ứng Lý Hạnh là chúng đệ tử của Thế Tôn. Chơn Chánh Hạnh là chúng đệ tử của Thế Tôn. Tức là bốn đôi tám chúng. Chúng đệ tử của Thế Tôn là đáng cung kính, đáng cúng dường, đáng tôn trọng, đáng được chấp tay, là phước điền vô thượng ở đời. Nhất là Đức Diệu Hạnh là chúng đệ tử của Thế Tôn. Con xin thành kính cúng dường Đức Tăng bằng các lễ vật này. (lay)

**Vandāmi cetiyaṃ sabbaṃ
Sabba-ṭṭhāne supatiṭṭhitam
Sārīrika-dhātu mahābodhim
Buddha-rūpaṃ sakalaṃ sadā.**

*Con xin thành kính làm lễ tất cả
Bảo Tháp Ngọc Xá-lợi
Đại thọ Bồ-đề và Kim thân Phật
Đã tạo thờ trong khắp mọi nơi. (3 lần – 1 lay)*

**Sagge kāme ca rūpe giri-sikhara-tate c'antalikkhe
vimāne. Dīpe raṭṭhe ca gāme taru-vana-gahaṇe geha-
vatthumhi khette. Bhumma cā'yantu devā jala-thala-
visame Yakkha-Gandhabba-Nāgā. Tiṭṭhantā santike
yaṃ muni-vara-vacanaṃ sādhave me suṇantu.
Dhammassavanakālo ayambhadantā. (3 lần)**

Xin thỉnh Chư Thiên ngự trên cõi trời Đục giới cùng Sắc giới, Chư Thiên ngự trên đỉnh núi, núi không liền, hoặc nơi hư không; ngự nơi cồn bãi đất liền hoặc các châu quận, ngự trên cây cối rừng rậm hoặc ruộng vườn, Chư Dạ-xoa, Càn-thát-bà, cùng Long Vương dưới nước trên bờ hoặc nơi không bằng phẳng gần đây, xin thỉnh hội họp lại đây. Lời nào là lời kim ngôn cao thượng của Đức Thích Ca Mâu Ni mà chúng con tụng đây, xin các bậc Hiền Triết nên nghe lời ấy.

Xin các Ngài Đạo đức, giờ này là giờ nên nghe Pháp Bảo.
(3 lần)

KỆ KHẢI HOÀN

**Aneka-jāti-samsāraṃ
sandhāvissaṃ anibbisam
gaha-kāraṃ gavesanto
dukkhā jāti punappunam**

**Gaha-kāraṃ diṭṭho'si
puna gehaṃ na kāhasi
sabbā te phāsukā bhaggā
gaha-kūṭam visaṅkhatam
visaṅkhāra-gatam cittam
taṇhānam khaya-majjhagā.**

Lang thang bao kiếp sống
Ta tìm nhưng chẳng gặp,
người xây dựng nhà này,
khổ thay phải tái sinh.

Ôi! Người làm nhà kia
Nay Ta đã thấy ngươi!
ngươi không làm nhà nữa,
đòn tay ngươi bị gãy,
kèo cột ngươi bị tan,
tâm Ta đạt tịch diệt,
Tham ái thấy tiêu vong.

Pháp cú 153 – 154

Này kẻ đã làm nên ngôi nhà ‘thân’, Ta đã cố tìm ngươi mà không gặp, nên tử sanh luân hồi vô số kiếp, mãi sanh lại trong tam giới là khổ, này ‘tham ái’ kẻ đã xây nhà kia! Diệt mao ngươi, Như lai thấy rõ rồi, cột kèo ‘phiền não’, Ta hủy sạch, nóc nhà ‘vô minh’, Ta phá tan, ngươi không thể xây nhà thêm được nữa, tâm Như Lai đã chứng pháp Vô Vi (Niết-bàn), diệt vong hết thấy mọi tham ái.

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ NHẤT**

MAHĀSATIṬṬHĀNASUTTAM

Suttapiṭaka, Dīghanikāya, Mahāvaggapāḷi

KINH ĐẠI NIỆM XỨ

Tạng Kinh, Kinh Trường Bộ, Tập II, Số 22

Evam me sutam *Con nghe như vậy.*

Ekam samayaṃ Bhagavā Kurūsu viharati

kammāsadhammaṃ nāma kurūnaṃ nigamo *Một thời, Thế Tôn ở xứ Kuru (Câu-lâu), tại Kammāsadhamma (Kiềm-ma-sắt-đàm) - đô thị của xứ Kuru.*

Tatra kho Bhagavā Bhikkhū āmantesi *Rồi Thế Tôn gọi các vị Tỳ-khuru:*

“**Bhikkhavo**’ti *Này các Tỳ-khuru*”

“**Bhaddante**’ti *Bạch Thế Tôn*”

te Bhikkhū Bhagavato paccassosum. Bhagavā eta-davoca *các Tỳ-khuru trả lời Thế Tôn. Thế Tôn nói như sau:*

UDESŌ SŌ THUYẾT

“**Ekāyano ayaṃ Bhikkhave, maggo sattānaṃ**

visuddhiyā *Này các Tỳ-khuru, đây là con đường độc nhất, đưa đến thanh tịnh cho chúng sanh*

soka-paridevānaṃ samatikkamāya *vượt khỏi sầu bi*

dukkha-domanassānaṃ atthaṅgamāya *diệt trừ khổ ưu*

ñāyassa adhigamāya *thành tựu chánh lý*

Nibbānassa sacchi-kiriyāya *chứng ngộ Niết-bàn*

yadidaṃ cattāro sati-ṭṭhānā *đó là bốn Niệm Xứ.”*

Katame cattāro *Thế nào là bốn?*

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu kāye kāyā’ nupassī viharati *vị Tỳ-khuru sống quán thân trên thân*

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhijjhā-
domanassaṃ *niệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự*
tham ưu ở đời

vedanāsu vedanā'nupassī viharati *sống quán thọ trên các*
thọ

ātāpī sampajāno satimā, vineyya loke abhijjhā-
domanassaṃ *niệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự*
tham ưu ở đời

citte cittā'nupassī viharati *sống quán tâm trên tâm*

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhijjhā-
domanassaṃ *niệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự*
tham ưu ở đời

dhammesu dhammā'nupassī viharati *sống quán pháp*
trên các pháp

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhijjhā-
domanassaṃ *niệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự*
tham ưu ở đời

UDDESΟ NIṬṬHITO - DỨT SƠ THUYẾT

KĀYĀNUPASSANĀ ĀNĀPĀNAPABBAM QUÁN THÂN – PHẦN HỜI THỞ

Kathaṅca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, thế nào là*
Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán*
thân trên thân?

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu araṅṅa-gato vā rukkha-mūla-gato vā *Tỳ-khuru*
đi đến khu rừng, đi đến gốc cây

Suñṅā'gāra-gato vā nisīdati pallaṅkaṃ ābhujitvā *hay đi*
đến ngôi nhà trống và ngồi kiết già,

ujuṃ kāyaṃ paṇidhāya parimukhaṃ satuṃ

upaṭṭhapetvā *lung thẳng và an trú chánh niệm trước mặt*

So satova assasati, satova passasati *Tỉnh giác, vị ấy thở vô; tỉnh giác, vị ấy thở ra*

Dīghaṃ vā assasanto ‘dīghaṃ assasāmī’ti pajānāti *Thở vô dài, vị ấy tuệ tri ‘thở vô dài’*

dīghaṃ vā passasanto ‘dīghaṃ passasāmī’ti pajānāti *hay thở ra dài, vị ấy tuệ tri ‘thở ra dài’*

Rassaṃ vā assasanto ‘rassaṃ assasāmī’ti pajānāti *hay thở vô ngắn, vị ấy tuệ tri ‘thở vô ngắn’*

rassaṃ vā passasanto ‘rassaṃ passasāmī’ti pajānāti *hay thở ra ngắn, vị ấy tuệ tri ‘thở ra ngắn’*

‘Sabba-kāya-ṭṭisaṃvedī assasissāmī’ti sikkhati *cảm giác toàn thân, ‘sẽ thở vô’, vị ấy tập*

‘sabba-kāya-ṭṭisaṃvedī passasissāmī’ti sikkhati *‘cảm giác toàn thân, sẽ thở ra’, vị ấy tập*

‘passambhayaṃ kāya-saṅkhāraṃ assasissāmī’ti sikkhati *‘an tịnh thân hành, sẽ thở vô’, vị ấy tập*

‘passambhayaṃ kāya-saṅkhāraṃ passasissāmī’ti sikkhati *‘an tịnh thân hành, sẽ thở ra’, vị ấy tập*

Seyyathā’pi, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, giống như dakkho bhama-kāro vā bhama-kār’antevāsī vā người thợ quay (thợ tiện) hay học trò người thợ quay (thợ tiện) thiện xảo*

dīghaṃ vā añchanto ‘dīghaṃ añchāmī’ti pajānāti *khi quay dài, tuệ tri rằng ‘quay dài’*

rassaṃ vā añchanto ‘rassaṃ añchāmī’ti pajānāti *hay khi quay ngắn, tuệ tri rằng ‘quay ngắn.’*

evam-eva kho, Bhikkhave *cũng vậy, này các Tỳ-khuru*

Bhikkhu dīghaṃ vā assasanto ‘dīghaṃ assasāmī’ti pajānāti *Tỳ-khuru thở vô dài, tuệ tri ‘thở vô dài’*

dīghaṃ vā passasanto ‘dīghaṃ passasāmī’ti pajānāti *hay thở ra dài tuệ tri ‘thở ra dài’*

rassaṃ vā assasanto ‘rassaṃ assasāmi’ti pajānāti hay
thở vô ngăn, tuệ tri ‘thở vô ngăn’

rassaṃ vā passasanto ‘rassaṃ passasāmi’ti pajānāti hay
thở ra ngăn, tuệ tri ‘thở ra ngăn’

‘sabba-kāya-paṭisaṃvedī assasissāmi’ti sikkhati ‘cảm
giác toàn thân, sẽ thở vô’, vị ấy tập

‘sabba-kāya-paṭisaṃvedī passasissāmi’ti sikkhati ‘cảm
giác toàn thân, sẽ thở ra’, vị ấy tập

‘passambhayaṃ kāya-saṅkhāraṃ assasissāmi’ti
sikkhati ‘an tịnh thân hành, sẽ thở vô’, vị ấy tập

‘passambhayaṃ kāya-saṅkhāraṃ passasissāmi’ti
sikkhati ‘an tịnh thân hành, sẽ thở ra’, vị ấy tập

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā’nupassī viharati *Như vậy, vị*
ấy sống, quán thân trên nội thân (thân hơi thở của mình)

bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay *sống quán*
thân trên ngoại thân (thân hơi thở người khác)

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay
sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân

samudaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati hay
vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati hay *sống*
quán tánh diệt tận trên thân

samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati
hay sống quán tánh sanh diệt trên thân

‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘Có
thân đây’, vị ấy an trú chánh niệm như vậy

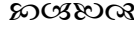
Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca
viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và*
vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước vật gì ở trên*
đời

Evam’pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*

Bhikkhu kāye kāyā’ nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán thân trên thân.*

ANĀPĀNA-PABBAṂ NIṬṬHITAṂ
DỨT PHẦN HỜI THỞ

KĀYĀNUPASSANĀ IRIYĀPAṬṬHAPABBAṂ
QUÁN THÂN PHẦN OAI NGHI
(CÁC TƯ THỂ SINH HOẠT)

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa, này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu gacchanto vā ‘gacchāmi’ti pajānāti *Tỳ-khuru*
đang đi, tuệ tri ‘đang đi’

ṭhito vā ‘ṭhitomhī’ti pajānāti *hay đứng, tuệ tri ‘đứng’*
nisinno vā ‘nisinnomhī’ti pajānāti *hay ngồi, tuệ tri ‘ngồi’*
sayāno vā ‘sayānomhī’ti pajānāti *hay nằm, tuệ tri ‘nằm’*
yathā yathā vā panassa kāyo paṇihito hoti *thân thể được*
sử dụng như thế nào

tathā tathā naṃ pajānāti *vị ấy biết thân như thế ấy*

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā’ nupassī viharati *Như vậy, vị*
ấy sống quán thân trên nội thân

bahiddhā vā kāye kāyā’ nupassī viharati *hay vị ấy sống*
quán thân trên ngoại thân

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā’ nupassī viharati *hay vị*
ấy sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân

Samudaya-dhammā’ nupassī vā kāyasmim viharati *Hay*
vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

Vaya-dhammā’ nupassī vā kāyasmim viharati *hay vị ấy*
sống quán tánh diệt tận trên thân

Samudaya-vaya-dhammā’ nupassī vā kāyasmim
viharati *hay vị ấy sống quán tánh sanh diệt trên thân*

‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘Có thân đây’ vị ấy an trú chánh niệm như vậy
Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati Với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa
na ca kiñci loke upādiyati chấp trước một vật gì trên đời
Evam’pi kho, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, như vậy là
Bhikkhu kāye kāyā’nupassī viharati Tỳ-khuru sống quán thân trên thân.

IRIYĀ-PAṬHA-PABBAṀ NIṬṬHITAM **DỨT PHẦN OAI NGHI**

KĀYĀNUPASSANĀ SAMPAJĀNA-PABBAṀ **QUÁN THÂN – PHẦN TỈNH GIÁC**

Puna caparaṃ Bhikkhave Lại nữa, nay các Tỳ-khuru,
Bhikkhu abhikkante paṭikkante sampajāna-kārī hoti
Tỳ-khuru, khi bước tới, bước lui, biết rõ việc mình đang làm
ālokite vilokite sampajāna-kārī hoti khi ngó tới, ngó lui,
biết rõ việc mình đang làm
samiñjite pasārite sampajāna-kārī hoti khi co tay khi
duỗi tay biết rõ việc mình đang làm
Saṅghāṭi-patta-cīvara-dhāraṇe sampajāna-kārī hoti khi
mang áo Saṅghāṭi (Tăng-già-lê), mang bát, mang y, biết rõ
việc mình đang làm
asite pīte khāyite sāyite sampajāna-kārī hoti khi ăn,
uống, nhai, nếm, biết rõ việc mình đang làm
uccāra-passāva-kamme sampajāna-kārī hoti khi đi đại
tiện, tiểu tiện, biết rõ việc mình đang làm.

gate t̄hite nisinne sutte jāgarite bhāsīte tuṇhī-bhāve sampajāna-kārī hoti khi đi, đứng, ngồi, ngủ, nói, im lặng biết rõ việc mình đang làm

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā'nupassī viharati *Như vậy, vị ấy sống quán thân trên nội thân*

bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay sống quán thân trên ngoại thân*

Ajjhatta-bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân*

Samudaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân*

Vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay sống quán tánh diệt tận trên thân*

samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *hay sống quán tánh sanh diệt trên thân*

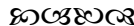
'Atthi kāyo'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti *'Có thân đây', vị ấy an trú chánh niệm như vậy*

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa*

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước một vật gì trên đời*

Evam'pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*
Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán thân trên thân*

SAMPAJĀNA-PABBAM NIṬṬHITAṀ DỨT PHẦN TỈNH GIÁC

KĀYĀNUPASSANĀ
PAṬIKŪLAMANASIKĀRAPABBAM
QUÁN THÂN – PHẦN QUÁN THỂ TRƯỚC
(ĐÁNG NHỜM GÓM)

Puna caparaṃ Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu imam-eva kāyaṃ Tỳ-khuru quán sát thân này
uddhaṃ pāda-talā adho kesa-matthakā *dưới từ bàn chân*
trở lên, trên cho đến đánh tóc trở xuống

taca-pariyantaṃ pūraṃ nānappakāraṣsa asucino
paccavekkhati *bao bọc bởi da và chứa đầy những vật bất*
tịnh sai biệt

‘atthi imasmiṃ kāye *trong thân này có:*

kesā lomā nakhā dantā taco *tóc, lông, móng, răng, da*
maṃsaṃ nhāru aṭṭhi aṭṭhi-miñjaṃ vakkamaṃ *thịt, gân,*
xương, thận, tử

hadayaṃ yakanāṃ kilomakaṃ pihakaṃ papphāsaṃ
tim, gan, hoành cách mô, lá lách, phổi

antaṃ antagaṇaṃ udariyaṃ karīsaṃ matthaluṅgaṃ
ruột, màng ruột, bụng, phân, não trong đầu

pittaṃ semhaṃ pubbo lohitaṃ sedo medo *mật, đờm, mủ,*
máu, mồ hôi, mỡ

assu vasā kheḷo siṅghāṇikā lasikā muttan’ti *nước mắt,*
mỡ da, nước miếng, niêm dịch, nước ở khớp xương, nước
tiểu."

Seyyathā’pi, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, cũng như*
Ubhato-mukhā putoli pūrā nānāvihitassa dhaññaṣsa,
seyyath’idaṃ *một bao đồ, hai đầu trống đựng đầy các loại*
hạt như

sālīnaṃ vīhīnaṃ muggānaṃ māsānaṃ tilānaṃ
taṇḍulānaṃ *gạo, lúa, đậu xanh, đậu lớn, mè, gạo đã xay*
rôi

Tamenam cakkhumā puriso muñcivā paccavekkheyya
Một người có mắt, đổ các hạt ấy ra và quan sát:

“ime sālī, ime vīhī ime muggā ime māsā ime tilā ime taṇḍulā’ti đây là hạt gạo, đây là hạt lúa, đây là đậu xanh, đây là đậu đỏ, đây là mè, đây là hạt lúa đã xay rồi.”

Evam-eva kho, Bhikkhave Cūṅg vāy, nāyā cāc Tỳ-khuru Bhikkhu imam-eva kāyaṃ một Tỳ-khuru quán sát thân này

uddham pāda-talā adho kesa-matthakā dưới từ bàn chân trở lên, trên cho đến đánh tóc trở xuống

taca-pariyantaṃ pūraṃ nānappakāraṃ asucino paccavekkhati bao bọc bởi da và chứa đầy những vật bất tịnh sai biệt

‘atthi imasmim kāye Trong thân này có:

kesā lomā nakhā dantā taco tóc, lông, móng, răng, da
maṃsaṃ nhāru aṭṭhi aṭṭhi-miñjaṃ vakkamaṃ thịt, gân, xương, tủy, thận, tim,

hadayaṃ yakanam kilomakam pihakam papphasam
gan, hoành cách mô, lá lách, phổi

antaṃ anta-guṇam udariyam karisaṃ matthaluṅgam
ruột, màng ruột, thức ăn mới, phân, não trong đầu

pittaṃ semham pubbo lohitaṃ sedo medo mật, đàm, mủ, máu, mồ hôi, mỡ

assu vasā khelo siṅghāṇikā lasikā muttan’ti nước mắt, mỡ da, nước miếng, niêm dịch, nước ở khớp xương, nước tiểu.”

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán thân trên nội thân

bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên ngoại thân

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân.

Samudaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay*
vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

Vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay sống*
quán tánh diệt tận trên thân

Samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim
viharati *Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân*

'Atthi kāyo'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti *'Có*
thân đây', vị ấy an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca
viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và*
vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước một vật gì*
trên đời

Evam'pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*
Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati *vị Tỳ-khuru sống*
quán thân trên thân.

PAṬIKŪLA-MANASIKĀRA-PABBAṀ NIṬṬHITAṀ **DÚT PHẦN QUÁN THỂ TRƯỚC**

KĀYĀNUPASSANĀ HĀTUMANASIKĀRAPABBAṀ **QUÁN THÂN – PHẦN QUÁN TỨ ĐẠI (BẢN CHẤT)**

Puna caparaṃ Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu imam-eva kāyaṃ Tỳ-khuru *quán sát thân này*
yathā ṭhitam yathā pañihitam dhātuso paccavekkhati *về*
vị trí các giới và sự sắp đặt các giới

atthi imasmim kāye *trong thân này có*
pathavī-dhātu āpo-dhātu tejo-dhātu vāyo-dhātū'ti *địa*
đại, thủy đại, hỏa đại và phong đại

Seyyathā'pi, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, giống như*

dakkho goghātakō vā goghātak’antevāsī vā một người đồ tể thiện xảo, hay đệ tử của một người đồ tể
gāviṃ vadhitvā catu-mahā-pathe bilaso vibhajitvā
nisinno assa sau khi giết một con bò, ngồi cắt chia từng thân phần tại ngã tư đường.

Evam-eva kho, Bhikkhave Cũng vậy này các Tỳ-khuru,
Bhikkhu imam-eva kāyaṃ vị Tỳ-khuru quán sát thân này
yathā ṭhitam yathā paṇihitam dhātuso paccavekkhati về vị trí các giới và về sự sắp đặt các giới:
‘atthi imasmim kāye trong thân này có
pathavī-dhātu āpo-dhātu tejo-dhātu vāyo-dhātū’ti địa đại, thủy đại, hỏa đại và phong đại.

Iti ajjhattam vā kāye kāyā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán thân trên nội thân
bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên ngoại thân
ajjhatta-bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân
Samudaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân
Vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh diệt tận trên thân
Samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân
‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘Có thân đây’, vị ấy an trú chánh niệm như vậy
Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati Với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm, và vị ấy sống không nương tựa
na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì trên đời
Evam’pi kho, Bhikkhave Như vậy này các Tỳ-khuru, như vậy là

Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán thân trên thân.*

DHĀTU-MANASIKĀRA-PABBAM NIṬṬHITAM
DỨT PHẦN QUÁN TỨ ĐẠI

KĀYĀNUPASSANĀ NAVASIVATHIKAPABBAM
QUÁN THÂN – CHÍN LOẠI TỬ THI

Puna caparam, Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu seyyathā'pi passeyya sarīram sivathikāya
chaḍḍitam *Tỳ-khuru, như thấy một thi thể quăng bỏ trong*
nghĩa địa

Ekā'ha-mataṃ vā dvī'ha-mataṃ vā *Một ngày, hai ngày,*
Tī'ha-mataṃ vā uddhumātakam vinīlakam vipubbaka-
jātam *Ba ngày, thi thể ấy trương phồng lên, xanh đen lại,*
nát thối ra

so imam-eva kāyam upasaṃharati *Tỳ-khuru quán thân ấy*
như sau:

“ayam'pi kho kāyo *thân này cũng vậy*
evam dhammo evam bhāvī evam anatīto'ti *tánh chất là*
như vậy, bản tánh là như vậy, không vượt khỏi tánh chất
ấy.”

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā'nupassī viharati *Như vậy vị*
ấy sống quán thân trên nội thân

bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay sống quán*
thân trên ngoài thân

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay*
sống quán thân trên cả nội thân, ngoài thân

Samudaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay*
vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

Vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati *Hay sống quán tánh diệt tận trên thân*

Samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati *Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân*

‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti *‘Có thân đây’, vị ấy an trú chánh niệm như vậy*

Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa*

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước một vật gì trên đời.*

Evam’pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*
Bhikkhu kāye kāyā’nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán thân trên thân.*

Puna caparaṃ Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu seyyathā’pi passeyya sarīraṃ sivathikāya chadditaṃ *Tỳ-khuru như thấy một thi thể quăng bỏ trong nghĩa địa*

kākehi vā khajjamānaṃ *bị các loài quạ ăn*

kulalehi vā khajjamānaṃ *hay bị các loài diều hâu ăn*

gijjhehi vā khajjamānaṃ *hay bị các chim kên ăn;*

kañkehi vā khajjamānaṃ *hay bị các con cò ma ăn*

sunakhehi vā khajjamānaṃ *hay bị các loài chó ăn*

byagghehi vā khajjamānaṃ *hay bị các con hổ ăn*

dīpihi vā khajjamānaṃ *hay bị các con báo ăn*

siṅgālehi vā khajjamānaṃ *hay bị các loài giã can ăn*

vividhehi vā paṇaka-jātehi khajjamānaṃ *hay bị các loài côn trùng ăn.*

So imam-eva kāyaṃ upasaṃharati *Tỳ-khuru quán thân ấy như sau:*

‘Ayam’pi kho kāyo *Thân này cũng vậy*

evam dhammo evam bhāvī evam anātīti tánh chất là như vậy, bản chất là như vậy, không vượt khỏi tánh chất ấy”.

Iti ajjhattaṃ vā kāye kāyā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán thân trên nội thân

bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên ngoại thân

ajjhatta-bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân

Samudaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

Vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân

Samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân

‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘Có thân đây’, vị ấy an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati Với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì trên đời

Evam’pi kho, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, như vậy là **Bhikkhu kāye kāyā’nupassī viharati** Tỳ-khuru sống quán thân trên thân

Puna caparaṃ, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, lại nữa **Bhikkhu seyyathā’pi passeyya sarīraṃ sivathikāya chaḍḍitaṃ** Tỳ-khuru như thấy một thi thể bị quăng bỏ trong nghĩa địa

aṭṭhika-saṅkhalikaṃ với các xương còn liên kết với nhau **sa-maṃsa-lohitaṃ** còn dính thịt và máu

nhāru-sambandhaṃ còn được các đường gân cột lại
...pe như trên...

aṭṭhika-saṅkhalikaṃ với các xương còn liên kết với nhau
ni-maṃsa-lohita-makkhitaṃ không còn dính thịt nhưng
còn dính máu

nhāru-sambandhaṃ còn được các đường gân cột lại
...pe như trên...

aṭṭhika-saṅkhalikaṃ với các xương còn liên kết với nhau
apagata-maṃsa-lohitaṃ không còn dính thịt và máu
nhāru-sambandha còn được các đường gân cột lại
...pe như trên...

aṭṭhikāni apagata-sambandhāni disā vidisā vikkhittāni
chỉ còn có xương không dính lại với nhau, rải rác chỗ này
chỗ kia

aññena hatthaṭṭhikaṃ ở đây là xương tay,
aññena pādaṭṭhikaṃ ở đây là xương chân,
aññena goppahaṭṭhikaṃ ở đây là xương mắt cá,
aññena jaṅghaṭṭhikaṃ ở đây là xương ống,
aññena ūruṭṭhikaṃ ở đây là xương bắp vế (đùi)
aññena kaṭṭhikaṃ ở đây là xương hông (háng)
aññena phāsukaṭṭhikaṃ ở đây là xương sườn
aññena piṭṭhiṭṭhikaṃ ở đây là xương sống,
aññena khandhaṭṭhikaṃ ở đây là xương vai
aññena gīvaṭṭhikaṃ ở đây là xương cổ
aññena hanukaṭṭhikaṃ ở đây là xương hàm
aññena dantaṭṭhikaṃ ở đây là xương răng
aññena sīsakaṭṭhikaṃ ở đây là xương đầu

So imam-eva kāyaṃ upasaṃharati Tỳ-khuru quán thân ấy
như sau:

“**Ayam’pi kho kāyo** Thân này cũng vậy
evaṃ dhammo evaṃ bhāvī evaṃ anatīto’ti tánh chất
như vậy, bản tánh là như vậy, không vượt khỏi tánh chất
ấy”

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā'nupassī viharati *Như vậy vị ấy sống quán thân trên nội thân*

bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay sống quán thân trên ngoại thân*

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā'nupassī viharati *hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân*

Samudaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân*

Vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim viharati *Hay vị ấy sống quán tánh diệt tận trên thân*

Samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā kāyasmim

viharati *Hay vị ấy sống quán tánh sanh diệt trên thân*

'Atthi kāyo'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti *'Có thân đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy*

Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭṭissatimattāya anissito ca viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm. Và vị ấy sống không nương tựa*

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước một vật gì ở trên đời.*

Evam'pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*

Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati *Tỳ-khuru sống quán thân trên thân.*

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa, này các Tỳ-khuru*

Bhikkhu seyyathā'pi passeyya sarīraṃ sivathikāya

chaḍḍitaṃ *Tỳ-khuru như thấy một thi thể quăng bỏ trong nghĩa địa*

aṭṭhikāni setāni saṅkha-vaṇṇa paṭibhāgāni *chỉ còn toàn xương trắng màu vỏ ốc*

...pe *như trên...*

aṭṭhikāni puñjakitāni tero-vassikāni *chỉ còn một đống xương lâu hơn một năm*

...pe *như trên...*

atṭhikāni pūtīni cuṇṇaka-jātāni chỉ còn là xương thối trở thành bột

So imam-eva kāyaṃ upasaṃharati Tỳ-khuru quán thân ấy như sau:

“**Ayam’pi kho kāyo** Thân này cũng vậy

evam dhammo evaṃ bhāvī evaṃ anatīto’ti tánh chất là như vậy, bản tánh là như vậy, không vượt khỏi tánh chất ấy.”

Iti ajjhataṃ vā kāye kāyā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán thân trên nội thân

bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên ngoại thân

ajjhata-bahiddhā vā kāye kāyā’nupassī viharati hay sống quán thân trên cả nội thân, ngoại thân

Samudaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay vị ấy sống quán tánh sanh khởi trên thân

Vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh diệt tận trên thân

Samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā kāyasmim viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên thân

‘Atthi kāyo’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘Có thân đây’, vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì ở trên đời

Evam’pi kho, Bhikkhave Như vậy là

Bhikkhu kāye kāyā’nupassī viharati Tỳ-khuru sống quán thân trên thân

NAVA-SIVATHIKA-PABBAṀ NIṬṬHITAṀ

DỨT PHẦN CHÍNH LOẠI TỬ THI
&
CUDDASA KĀYĀNUPASSANĀ NIṬṬHITĀ
DỨT MUỠI BỐN PHẦN QUÁN THÂN

VEDANĀNUPASSANĀ
QUÁN THỌ

Kathañca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như thế nào*
Bhikkhu vedanāsu vedanā'nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán thọ trên các thọ

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở nơi đây*

Bhikkhu sukhaṃ vā vedanaṃ vedayamāno *Tỳ-khuru khi*
cảm giác lạc thọ

'sukhaṃ vedanaṃ vedayāmi'ti pajānāti *biết rằng: 'cảm*
giác lạc thọ'

Dukkhaṃ vā vedanaṃ vedayamāno *khi cảm giác khổ thọ*
'dukkhaṃ vedanaṃ vedayāmi'ti pajānāti *biết rằng:*

'cảm giác khổ thọ'

Adukkham-asukhaṃ vā vedanaṃ vedayamāno *khi cảm*
giác bất khổ bất lạc thọ

'adukkham-asukhaṃ vedanaṃ vedayāmi'ti pajānāti
biết rằng: 'cảm giác bất khổ bất lạc thọ'

Sāmisam vā sukhaṃ vedanaṃ vedayamāno *Hay khi cảm*
giác lạc thọ thuộc vật chất (liên quan đến năm dục)

'sāmisam sukhaṃ vedanaṃ vedayāmi'ti pajānāti *biết*
rằng: 'con cảm giác lạc thọ thuộc vật chất'.

Nirāmisam vā sukhaṃ vedanaṃ vedayamāno *Hay khi*
cảm giác lạc thọ không thuộc vật chất (không liên quan đến
năm dục)

'nirāmisam sukhaṃ vedanaṃ vedayāmi'ti pajānāti *biết*
rằng: 'cảm giác lạc thọ không thuộc vật chất'

Sāmisam vā dukkham vedanam vedayamāno Hay khi cảm giác khổ thọ thuộc vật chất (liên quan đến năm dục)
‘sāmisam dukkham vedanam vedayāmi’ti pajānāti biết rằng: ‘cảm giác khổ thọ thuộc vật chất’

Nirāmisam vā dukkham vedanam vedayamāno Hay khi cảm giác khổ thọ không thuộc vật chất (không liên quan đến năm dục)

‘nirāmisam dukkham vedanam vedayāmi’ti pajānāti biết rằng: ‘cảm giác khổ thọ không thuộc vật chất’

Sāmisam vā adukkham-asukham vedanam vedayamāno Hay khi cảm giác bất khổ bất lạc thọ thuộc vật chất (liên quan đến năm dục)

‘sāmisam adukkham-asukham vedanam vedayāmi’ti pajānāti biết rằng: ‘cảm giác bất khổ bất lạc thọ thuộc vật chất.’

Nirāmisam vā adukkham-asukham vedanam vedayamāno Hay khi cảm giác bất khổ bất lạc thọ không thuộc vật chất (không liên quan đến năm dục)

‘nirāmisam adukkham-asukham vedanam vedayāmi’ti pajānāti biết rằng: ‘cảm giác bất khổ bất lạc thọ không thuộc vật chất’

Iti ajjhattam vā vedanāsu vedanā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán thọ trên các nội thọ

bahiddhā vā vedanāsu vedanā’nupassī viharati hay sống quán thọ trên các ngoại thọ

ajjhatta-bahiddhā vā vedanāsu vedanā’nupassī viharati hay sống quán thọ trên cả các nội thọ, ngoại thọ

Samudaya-dhammā’nupassī vā vedanāsu viharati Hay sống quán tánh sanh khởi trên các thọ

Vaya-dhammā’nupassī vā vedanāsu viharati Hay sống quán tánh diệt tận trên các thọ

Samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā vedanāsu viharati

Hay sống quán tánh sanh diệt trên các thọ

'atthi vedanā'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti 'có

thọ đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca

viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và

vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì ở
trên đời

evam'pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy*

Bhikkhu vedanāsu vedanā'nupassī viharati *Tỳ-khuru*

sống quán thọ trên các thọ

VEDANĀ'NUPASSANĀ NIṬṬHITĀ **DỨT PHẦN QUÁN THỌ**

CITTĀNUPASSANĀ **QUÁN TÂM**

Kathaṅca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như thế nào*

Bhikkhu citte cittā'nupassī viharati *Là Tỳ-khuru sống*

quán tâm trên tâm

idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu sa-rāgaṃ vā cittaṃ 'sa-rāgaṃ cittaṃ'ti

pajānāti *vị Tỳ-khuru: 'với tâm có tham, biết rằng tâm có*
tham'

vīta-rāgaṃ vā cittaṃ 'vīta-rāgaṃ cittaṃ'ti pajānāti *hay*

'với tâm không tham, biết rằng tâm không tham'

sa-dosaṃ vā cittaṃ 'sa-dosaṃ cittaṃ'ti pajānāti *hay 'với*

tâm có sân, biết rằng tâm có sân'

vīta-dosaṃ vā cittaṃ 'vīta-dosaṃ cittaṃ'ti pajānāti *hay*

'với tâm không sân, biết rằng tâm không sân'

sa-mohaṃ vā cittaṃ ‘sa-mohaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm có si, biết rằng tâm có si’

vīta-mohaṃ vā cittaṃ ‘vīta-mohaṃ cittaṃ’ti pajānāti
hay *‘với tâm không si, biết rằng tâm không si’*

saṅkhittaṃ vā cittaṃ ‘saṅkhittaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm thâu nhiếp, biết rằng tâm được thâu nhiếp’

vikkhittaṃ vā cittaṃ ‘vikkhittaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm tán loạn, biết rằng tâm bị tán loạn’

mahaggataṃ vā cittaṃ ‘mahaggataṃ cittaṃ’ti pajānāti
hay *‘với tâm quảng đại, biết rằng tâm được quảng đại’*

**a-mahaggataṃ vā cittaṃ ‘a-mahaggataṃ cittaṃ’ti
pajānāti** hay *‘với tâm không quảng đại, biết rằng tâm
không được quảng đại’*

sa-uttaraṃ vā cittaṃ ‘sa-uttaraṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm hữu hạn, biết rằng tâm hữu hạn’

anuttaraṃ vā cittaṃ ‘anuttaraṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm vô thượng, biết rằng tâm vô thượng’

samāhitaṃ vā cittaṃ ‘samāhitaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm có định, biết rằng tâm có định’

a-samāhitaṃ vā cittaṃ ‘a-samāhitaṃ cittaṃ’ti pajānāti
hay *‘với tâm không định, biết rằng tâm không định’*

vimuttaṃ vā cittaṃ ‘vimuttaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm giải thoát, biết rằng tâm có giải thoát’

a-vimuttaṃ vā cittaṃ ‘a-vimuttaṃ cittaṃ’ti pajānāti hay
‘với tâm không giải thoát, biết rằng tâm không giải thoát’

Iti ajjhattaṃ vā citte citta’ nupassī viharati *Như vậy vị ấy
sống quán tâm trên nội tâm*

bahiddhā vā citte citta’ nupassī viharati hay *sống quán
tâm trên ngoại tâm*

ajjhata-bahiddhā vā citte citta’ nupassī viharati hay
sống quán tâm trên nội tâm, ngoại tâm

Samudaya-dhammā'nupassī vā cittasmiṃ viharati *Hay sống quán tánh sanh khởi trên tâm*

Vaya-dhammā'nupassī vā cittasmiṃ viharati *Hay sống quán tánh diệt tận trên tâm*

samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā cittasmiṃ viharati *hay sống quán tánh sanh diệt trên tâm*

'atthi cittaṃ'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti *'có tâm đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy*

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati *với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa*

na ca kiñci loke upādiyati *không chấp trước một vật gì trên đời.*

evam'pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy*

Bhikkhu citta citta'nupassī viharati *Là vị Tỳ-khuru sống quán tâm trên tâm.*

CITTĀ'NUPASSANĀ NIṬṬHITĀ DỨT PHẦN QUÁN TÂM

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ HAI**

DHAMMĀNUPASSANĀ NĪVARAṆAPABBAṀ
QUÁN PHÁP PHẦN TRIỀN CÁI
(SỰ NGĂN CHE TRÍ TUỆ)
Tạng Kinh, Kinh Trường Bộ, Tập II, Số 22

Kathaṅca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati *thế nào*
là vị Tỳ-khuru sống quán pháp trên các pháp?
idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*
Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán pháp trên các pháp
pañcasu nīvaraṇesu *đối với năm triền cái*
kathaṅca pana, Bhikkhave *và này các Tỳ-khuru, thế nào*
Bhikkhu dhammesu dhammānupassī viharati *là vị Tỳ-*
khuru sống quán pháp trên các pháp
pañcasu nīvaraṇesu *đối với năm triền cái?*

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*
Bhikkhu santam vā ajjhattam kāma-c-chandaṃ *Tỳ-*
khuru, nội tâm có tham dục
'atthi me ajjhattam kāma-c-chando'ti pajānāti *tuệ tri:*
'nội tâm có tham dục'
asantam vā ajjhattam kāma-c-chandaṃ *hay nội tâm*
không có tham dục
'natthi me ajjhattam kāma-c-chando'ti pajānāti *tuệ tri*
rằng: 'nội tâm không có tham dục'
yathā ca anuppanna kāma-c-chandassa uppādo hoti
và với tham dục chưa sanh nay sanh khởi
taṅca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*
yathā ca uppanna kāma-c-chandassa pahānaṃ hoti
và với tham dục đã sanh nay được đoạn diệt
taṅca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca pahīnassa kāma-c-chandassa āyatim anuppādo hoti và với tham dục đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi nữa
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santam vā ajjhattam byāpādam Hay nội tâm có sân hận
‘atthi me ajjhattam byāpādo’ti pajānāti tuệ tri rằng:
‘nội tâm có sân hận’

asantam vā ajjhattam byāpādam hay nội tâm không có sân hận

‘natthi me ajjhattam byāpādo’ti pajānāti tuệ tri rằng:
‘nội tâm không có sân hận’

yathā ca anuppannassa byāpādassa uppādo hoti và với sân hận chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa byāpādassa pahānam hoti và với sân hận đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca pahīnassa byāpādassa āyatim anuppādo hoti và với sân hận đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi nữa

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santam vā ajjhattam thina-middham Hay nội tâm có hôn trầm thuy miên

‘atthi me ajjhattam thina-middhan’ti pajānāti tuệ tri rằng:
‘nội tâm có hôn trầm thuy miên’

asantam vā ajjhattam thina-middham hay nội tâm không có hôn trầm thuy miên,

‘natthi me ajjhattam thina-middhan’ti pajānāti tuệ tri rằng:
‘nội tâm không có hôn trầm thuy miên’

yathā ca anuppannassa thina-middhassa uppādo hoti và với hôn trầm thuy miên chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa thina-middhassa pahānaṃ hoti và với hôn trầm thụy miên đã sanh nay bị đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy.

yathā ca pahīnassa thina-middhassa āyatim anuppādo hoti và với hôn trầm thụy miên đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi nữa

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhataṃ uddhacca-kukkuccaṃ Hay nội tâm có trạo hối

‘atthi me ajjhataṃ uddhacca-kukkuccaṃ’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có trạo hối’

asantaṃ vā ajjhataṃ uddhacca-kukkuccaṃ hay nội tâm không có trạo hối

‘natthi me ajjhataṃ uddhacca-kukkuccaṃ’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm không có trạo hối’

yathā ca anuppannassa uddhacca-kukkuccassa uppādo hoti và với trạo hối chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa uddhacca-kukkuccassa pahānaṃ hoti và với trạo hối đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca pahīnassa uddhacca-kukkuccassa āyatim anuppādo hoti và với trạo hối đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi nữa

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhataṃ vicikiccham Hay nội tâm có nghi

‘atthi me ajjhataṃ vicikicchā’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có nghi’

asantaṃ vā ajjhataṃ vicikiccham hay nội tâm không có nghi

‘natthi me ajjhataṃ vicikicchā’ti pajānāti tuṭṭhā tuṭṭhā rāgā:
‘nội tâm không có nghi.’

yathā ca anuppannāya vicikicchāya uppādo hoti và với
nghe chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuṭṭhā tuṭṭhā như vậy

yathā ca uppannāya vicikicchāya pahānaṃ hoti và với
nghe đã sanh, nay được đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuṭṭhā tuṭṭhā như vậy

yathā ca pahīnāya vicikicchāya āyatim anuppādo hoti
và với nghe đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi
nữa

tañca pajānāti vị ấy tuṭṭhā tuṭṭhā như vậy

Iti ajjhataṃ vā dhammesu dhammā’nupassī viharati

Như vậy vị ấy sống quán pháp trên các nội pháp

bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī viharati hay
sống quán pháp trên các ngoại pháp

ajjhata-bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī
viharati hay sống quán pháp trên cả các nội pháp, ngoại
pháp

Samudaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati Hay
sống quán tánh sanh khởi trên các pháp

Vaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati Hay sống
quán tánh diệt tận trên các pháp

Samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā dhammesu
viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên các pháp.

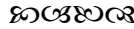
‘atthi dhammā’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘có
những pháp ở đây’, vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca
viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và
vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì
trên đời

Evam’pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán pháp trên các pháp
pañcasu nīvaraṇesu *đối với năm triền cái*

NĪVARAṆA-PABBAṀ NIṬṬHITAM **DỨT PHẦN TRIỀN CÁI**

DHAMMĀNUPASSANĀ KHANDHAPABBAṀ **QUÁN PHÁP – PHẦN UẨN**

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa, này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán pháp trên các pháp

pañcasu upādāna-k-khandhesu *đối với Năm Thủ uẩn*
Kathaṅca pana, Bhikkhave, Này các Tỳ-khuru, thế nào
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati *là Tỳ-*
khuru sống quán pháp trên các pháp

pañcasu upādāna-k-khandhesu *đối với Năm Thủ uẩn*
Idha, Bhikkhave, Này các Tỳ-khuru

Bhikkhu-‘iti rūpaṃ, iti rūpassa samudayo, iti rūpassa
atthaṅgamo *Tỷ- kheo suy tư: ‘Đây là sắc, đây là sắc sanh,*
đây là sắc diệt

iti vedanā, iti vedanāya samudayo, iti vedanāya
atthaṅgamo *đây là thọ, đây là thọ sanh, đây là thọ diệt*

iti saññā, iti saññāya samudayo, iti saññāya atthaṅgamo
đây là tưởng, đây là tưởng sanh, đây là tưởng diệt

iti saṅkhārā, iti saṅkhārānaṃ samudayo, iti
saṅkhārānaṃ atthaṅgamo *đây là hành, đây là hành sanh,*
đây là hành diệt

iti viññāṇaṃ, iti viññāṇassa samudayo, iti viññāṇassa atthaṅgamo'ti đây là thức, đây là thức sanh, đây là thức diệt"

Iti ajjhattaṃ vā dhammesu dhammā'nupassī viharati
Như vậy vị ấy sống quán pháp trên các nội pháp

bahiddhā vā dhammesu dhammā'nupassī viharati hay
sống quán pháp trên các ngoại pháp

ajjhatta-bahiddhā vā dhammesu dhammā'nupassī viharati hay sống quán pháp trên các nội pháp, ngoại pháp

Samudaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati Hay sống quán tánh sanh khởi trên các pháp

Vaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati Hay sống quán tánh diệt tận trên các pháp

Samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati Hay sống quán tánh sanh diệt trên các pháp

'Atthi dhammā'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti 'có những pháp ở đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy,

Yāva-d-eva ñāṇamattāya paṭissatimattāya, anissito ca viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì ở trên đời

Evam'pi kho, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, như vậy là

Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati Tỳ-khuru sống quán pháp trên các pháp

pañcasu upādāna-k-khandhesu đối với Năm Thủ uẩn

KHANDHA-PABBAṀ NIṬṬHITAṀ **DÚT PHẦN UẨN**

DHAMMĀNUPASSANĀ ĀYATANAPABBAṀ
QUÁN PHÁP – PHẦN XỨ

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán pháp trên các pháp

chasu ajjhattika-bāhiresu āyatanesu *đối với Sáu Nội*
Ngoại xứ

Kathañca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, thế nào*
Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati *là Tỳ-*
khuru sống quán pháp trên các pháp

chasu ajjhattika-bāhiresu āyatanesu *đối với Sáu Nội*
Ngoại xứ

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu cakkhuñca pajānāti, rūpe ca pajānāti *Tỳ-khuru*
tuệ tri con mắt và tuệ tri các sắc

yañca tadubhayaṃ paṭicca uppajjati saṃyojanaṃ *do*
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca anuppannaṃ saṃyojanassa uppādo hoti *và*
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca uppannaṃ saṃyojanassa pahānaṃ hoti *và với*
kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca pahīnaṃ saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi
nữa

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

Sotañca pajānāti, sadde ca pajānāti *Tuệ tri tai và tuệ tri*
các thanh

yañca tadubhayam paṭicca uppajjati saṃyojanam do
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca anuppannassa saṃyojanassa uppādo hoti và
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca uppannassa saṃyojanassa pahānam hoti và *với*
kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca pahīnassa saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và *với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi*
nữa,

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

Ghānañca pajānāti, gandhe ca pajānāti *Tuệ tri mũi và*
tuệ tri các hương

yañca tadubhayam paṭicca uppajjati saṃyojanam do
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca anuppannassa saṃyojanassa uppādo hoti và
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca uppannassa saṃyojanassa pahānam hoti và *với*
kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

yathā ca pahīnassa saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và *với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi*
nữa

tañca pajānāti *vị ấy tuệ tri như vậy*

Jivhañca pajānāti, rase ca pajānāti *Tuệ tri lưỡi và tuệ tri*
các vị

yañca tadubhayam paṭicca uppajjati saṃyojanam do
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca anuppannassa saṃyojanassa uppādo hoti và
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa saṃyojanassa pahānam hoti và với
kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca pahīnassa saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi
nữa

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Kāyañca pajānāti, phoṭṭhabbe ca pajānāti Tuệ tri thân
và tuệ tri các xúc

yañca tadubhayam paṭicca uppajjati saṃyojanam do
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca anuppannassa saṃyojanassa uppādo hoti và
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa saṃyojanassa pahānam hoti và
với kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca pahīnassa saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi
nữa

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Manañca pajānāti, dhamme ca pajānāti Tuệ tri ý và tuệ
tri các pháp

yañca tadubhayam paṭicca uppajjati saṃyojanam do
duyên hai pháp này, kiết sử sanh khởi,
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca anuppanna saṃyojanassa uppādo hoti và
với kiết sử chưa sanh nay sanh khởi,
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca uppanna saṃyojanassa pahānam hoti và với
kiết sử đã sanh nay được đoạn diệt
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca pahīnassa saṃyojanassa āyatim anuppādo hoti
và với kiết sử đã được đoạn diệt, tương lai không sanh khởi
nữa
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

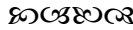
Iti ajjhataṃ vā dhammesu dhammā'nupassī viharati
Như vậy vị ấy sống quán pháp trên các nội pháp
bahiddhā vā dhammesu dhammā'nupassī viharati hay
sống quán pháp trên các ngoại pháp
ajjhata-bahiddhā vā dhammesu dhammā'nupassī
viharati hay sống quán pháp trên cả các nội pháp, ngoại
pháp
samudaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati hay
sống quán tánh sanh khởi trên các pháp
vaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati hay sống
quán tánh diệt tận trên các pháp
samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā dhammesu
viharati hay sống quán tánh sanh diệt trên các pháp.
'atthi dhammā'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti' có
những pháp ở đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy
Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya, anissito ca
viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và
vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì trên đời

Evam’pi kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy là*
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati Tỳ-khuru
sống quán pháp trên các pháp

chasu ajjhattika-bāhiresu āyatanesu *đối với Sáu Nội*
Ngoại xứ

AYATANA-PABBAṂ NIṬṬHITAṂ **DÚT PHẦN XỨ**

DHAMMĀNUPASSANĀ BOJJHAṄGAPABBAṂ **QUÁN PHÁP – PHẦN GIÁC CHI**

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati Tỳ-khuru
sống quán pháp trên các pháp

sattasu bojjhaṅgesu *đối với Bảy Giác chi*

kathaṅca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, thế nào là*
Bhikkhu dhammesu dhammā’nupassī viharati Tỳ-khuru
sống quán pháp trên các pháp

sattasu bojjhaṅgesu *đối với Bảy Giác chi*

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*
Bhikkhu santam vā ajjhattam sati-sambojjhaṅgam Tỳ-
khuru, nội tâm có Niệm Giác chi

‘atthi me ajjhattam sati-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri
rằng: ‘nội tâm có Niệm Giác chi’

asantam vā ajjhattam sati-sambojjhaṅgam hay nội tâm
không có Niệm Giác chi

‘natthi me ajjhattam sati-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ
tri rằng: ‘nội tâm không có Niệm Giác chi’

yathā ca anuppannassa sati-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với Niệm Giác chi chưa sanh nay sanh khởi
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca uppannassa sati-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với Niệm Giác chi đã sanh, nay được tu tập viên thành
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhataṃ dhamma-vicaya-sambojjhaṅgaṃ Hay nội tâm có Trạch pháp Giác chi
‘atthi me ajjhataṃ dhamma-vicaya-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có Trạch pháp Giác chi’
asantaṃ vā ajjhataṃ dhamma-vicaya-sambojjhaṅgaṃ hay nội tâm không có Trạch pháp Giác chi
‘natthi me ajjhataṃ dhamma-vicaya-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm không có Trạch pháp Giác chi’

yathā ca anuppannassa dhamma-vicaya-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với Trạch pháp Giác chi chưa sanh nay sanh khởi
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca uppannassa dhamma-vicaya-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với Trạch pháp Giác chi đã sanh, nay được tu tập viên thành
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhataṃ vīriya-sambojjhaṅgaṃ Hay nội tâm có Tinh tấn Giác chi
‘atthi me ajjhataṃ vīriya-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có Tinh tấn Giác chi’
asantaṃ vā ajjhataṃ vīriya-sambojjhaṅgaṃ nội tâm không có Tinh tấn Giác chi

‘natthi me ajjhattaṃ vīriya-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: *‘nội tâm không có Tinh tấn Giác chi’*
yathā ca anuppannaṃ vīriya-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với *Tinh tấn Giác chi* chưa sanh nay sanh khởi
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy
yathā ca uppannaṃ vīriya-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với *Tinh tấn Giác chi* đã sanh, nay được tu tập viên thành
tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhattaṃ pīti-sambojjhaṅgaṃ Hay nội tâm có Hỷ Giác chi

‘atthi me ajjhattaṃ pīti-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: *‘nội tâm có Hỷ Giác chi’*

asantaṃ vā ajjhattaṃ pīti-sambojjhaṅgaṃ hay nội tâm không có Hỷ Giác chi

‘natthi me ajjhattaṃ pīti-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: *‘nội tâm không có Hỷ Giác chi’*

yathā ca anuppannaṃ pīti-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với *Hỷ Giác chi* chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannaṃ pīti-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với *Hỷ Giác chi* đã sanh, nay được tu tập viên thành

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhattaṃ passaddhi-sambojjhaṅgaṃ Hay nội tâm có Khinh an Giác chi

‘atthi me ajjhattaṃ passaddhi-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: *‘nội tâm có Khinh an Giác chi’*,

asantaṃ vā ajjhattaṃ passaddhi-sambojjhaṅgaṃ hay nội tâm không có Khinh an Giác chi,

‘natthi me ajjhattaṃ passaddhi-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm không có Khinh an Giác chi’

yathā ca anuppannassa passaddhi-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với Khinh an Giác chi chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa passaddhi-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với Khinh an Giác chi đã sanh, nay được tu tập viên thành

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhattaṃ samādhi-sambojjhaṅgaṃ nội tâm có Định Giác chi

‘atthi me ajjhattaṃ samādhi-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có Định Giác chi’

asantaṃ vā ajjhattaṃ samādhi-sambojjhaṅgaṃ hay nội tâm không có Định Giác chi

‘natthi me ajjhattaṃ samādhi-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm không có Định Giác chi’

yathā ca anuppannassa samādhi-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với Định Giác chi chưa sanh nay sanh khởi

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannassa samādhi-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với Định Giác chi đã sanh, nay được tu tập viên thành

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Santaṃ vā ajjhattaṃ upekkhā-sambojjhaṅgaṃ Hay nội tâm có Xả Giác chi

‘atthi me ajjhattaṃ upekkhā-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm có Xả Giác chi’

asantam vā ajjhattam upekkhā-sambojjhaṅgam hay nội tâm không có Xả Giác chi

‘natthi me ajjhattam upekkhā-sambojjhaṅgo’ti pajānāti tuệ tri rằng: ‘nội tâm không có Xả Giác chi.’

yathā ca anuppannessa upekkhā-sambojjhaṅgassa uppādo hoti và với Xả Giác chi chưa sanh nay sanh khởi tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

yathā ca uppannessa upekkhā-sambojjhaṅgassa bhāvanāya pāripūrī hoti và với Xả Giác chi đã sanh nay được tu tập viên thành

tañca pajānāti vị ấy tuệ tri như vậy

Iti ajjhattam vā dhammesu dhammā’nupassī viharati Như vậy vị ấy sống quán pháp trên các nội pháp

bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī viharati hay sống quán pháp trên các ngoại pháp

ajjhatta-bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī viharati hay sống quán pháp trên cả các nội pháp, ngoại pháp

samudaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati hay sống quán tánh sanh khởi trên các pháp

Vaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati Hay sống quán tánh diệt tận trên các pháp

samudaya-vaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati hay sống quán tánh sanh diệt trên các pháp

‘atthi dhammā’ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti ‘có những pháp ở đây’; vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy

Yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati Với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm và vị ấy sống không nương tựa

na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì trên đời

evam’pi kho, Bhikkhave Nayā các Tỳ-khuru, như vậy

Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati Tỳ-khuru
sống quán pháp trên các pháp
sattasu bojjhaṅgesu *đối với Bảy Giác chi.*

BOJJHAṄGA-PABBAṂ NIṬṬHITAṂ
DỨT PHẦN GIÁC CHI

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ BA**

DHAMMĀNUPASSANĀ SACCAPABBAM

QUÁN PHÁP – PHẦN SỰ THẬT

Tạng Kinh, Kinh Trường Bộ, Tập II, Số 22

Puna caparaṃ, Bhikkhave *Lại nữa này các Tỳ-khuru*
Bhikkhu dhammesu dhammā’ nupassī viharati *vị ấy*
sống quán pháp trên các pháp

catūsu ariya-saccesu *đối với bốn Sự thật*

Kathaṅca pana, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, thế nào là*
Bhikkhu dhammesu dhammā’ nupassī viharati *Tỳ-khuru*
sống quán pháp trên các pháp

catūsu ariya-saccesu *đối với bốn Sự Thật*

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu ‘idaṃ dukkhaṃ’ ti yathā-bhūtaṃ pajānāti *Tỳ-*
khuru như thật tuệ tri: ‘Đây là khổ’

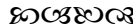
‘ayaṃ dukkha-samudayo’ ti yathā-bhūtaṃ pajānāti *như*
thật tuệ tri: ‘đây là khổ tập’

‘ayaṃ dukkha-nirodho’ ti yathā-bhūtaṃ pajānāti *như*
thật tuệ tri: ‘đây là khổ diệt’

‘ayaṃ dukkha-nirodha-gāminī paṭipadā’ ti yathā-
bhūtaṃ pajānāti *như thật tuệ tri: ‘đây là con đường đưa*
đến khổ diệt’

PAṬHAMABHĀṄAVĀRO NIṬṬHITO

DỨT ĐOẠN THỨ NHẤT

DUKKHASACCANIDDESO

KHỔ THÁNH ĐỂ DIỄN GIẢI

Katamaṅca, Bhikkhave, dukkhaṃ ariya-saccaṃ *Và này*
các Tỳ-khuru, thế nào Khổ Thánh Đế

Jāti’pi dukkhā, jarā’pi dukkhā *Sanh là khổ, già là khổ*

marañam'pi dukkham, soka-parideva-dukkha-
domanass'upāyāsā'pi dukkhā *chết là khổ, sầu, bi, khổ,*
ưu, não là khổ

appiyehi sampayogo'pi dukkho *khổ vì phải gặp những*
điều không ưa thích

piyehi vippayogo'pi dukkho *khổ vì phân ly cách biệt với*
những điều ưa thích

yam'pi'ccham na labhati tam'pi dukkham *câu không*
được là khổ

sañkhittena pañc'upādāna-k-khandhā dukkhā *tóm lại*
Năm Thủ Uẩn là khổ

Katamā ca, Bhikkhave, jāti *Này các Tỳ-khuru thế nào là*
sinh?

Yā tesam tesam sattānam *Mỗi mỗi hạng chúng sinh*
tamhi tamhi sattanikāye *trong từng giới loại, thân hữu*
tình

jāti sañjāti okkanti abhinibbatti *sự xuất sản, xuất sinh,*
xuất thành, tái sinh

khandhānam pātubhāvo *sự xuất hiện các uẩn*

āyatanānam paṭilābho *sự hoạch đắc các căn*

ayam vuccati, Bhikkhave, jāti *Này các Tỳ-khuru, như vậy*
gọi là sinh

Katamā ca, Bhikkhave, jarā *Này các Tỳ-khuru, thế nào là*
già

Yā tesam tesam sattānam *Mỗi mỗi hạng chúng sinh*
tamhi tamhi sattanikāye *trong từng giới loại thân hữu*
tình ấy

jarā jīraṇatā khaṇḍiccam pāliccam valittacatā *sự niên*
lão, sự hủy hoại, trạng thái rụng răng, trạng thái tóc bạc,
da nhăn

āyuno saṃhāni indriyānaṃ paripāko *tuổi thọ rút ngắn, các căn hủy hoại*

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, jarā *Này các Tỳ-khuru, như vậy là già*

Katamañca, Bhikkhave, maraṇaṃ *Này các Tỳ-khuru, thế nào là chết*

Yaṃ tesam tesam sattānaṃ *Mỗi mỗi hạng chúng sanh tamhā tamhā sattanikāyā trong từng giới loại thân hữu tình ấy*

cuti cavanatā bhedo *sự tạ thế, sự từ trần, thân hoại, antaradhānaṃ maccu maraṇaṃ* *sự diệt vong, sự chết, sự tử vong*

kāla-kiriyā khandhānaṃ bhedo *thời đã đến, các uẩn đã tận diệt*

kaḷavarassa nikkhepo *sự vất bỏ tử thi*

jīvit'indriya-s-upacchedo *sự cắt đứt căn mạng quyền*

idaṃ vuccati, Bhikkhave, maraṇaṃ *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là chết*

Katamo ca, Bhikkhave, soko *Này các Tỳ-khuru, thế nào gọi là sầu*

Yo kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, với những ai aññataraññatarena byasanena samannāgatassa* *gặp tai nạn này hay tai nạn khác*

aññataraññatarena dukkha-dhammena phuṭṭhassa *cảm thọ sự đau khổ này hay sự đau khổ khác*

soko socanā socitattaṃ *sự sầu, sự sầu lo, sự sầu muộn*

anto-soko anto-parisoko *nội sầu, mọi khổ sầu của người ấy*

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, soko *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là sầu*

Katamo ca, Bhikkhave, paridevo *Này các Tỳ-khuru, thế nào là bi*

Yo kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, với những ai aññataraññatarena byasanena samannāgatassa gặp tai nạn này hay tai nạn khác*

aññataraññatarena dukkha-dhammena phuṭṭhassa *với những ai cảm thọ sự đau khổ này hay sự đau khổ khác*

ādevo paridevo *sự bi ai, sự bi thảm*

ādevanā paridevanā *sự than van, sự than khóc*

ādevitattaṃ paridevitattaṃ *sự bi thán, sự bi thống của người ấy*

Katamañca, Bhikkhave, dukkhaṃ *Này các Tỳ-khuru, thế nào là khổ*

yaṃ kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru*

kāyikaṃ dukkhaṃ kāyikaṃ asātaṃ *sự đau khổ về thân, sự không sáng khoái về thân*

kāya-samphassaṃ dukkhaṃ asātaṃ vedayitaṃ *sự đau khổ do thân cảm thọ, sự không sáng khoái do thân cảm thọ*

idaṃ vuccati, Bhikkhave, dukkhaṃ *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là khổ*

Katamañca, Bhikkhave, domanassaṃ *Này các Tỳ-khuru, thế nào là ưu*

yaṃ kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru*

cetasikaṃ dukkhaṃ cetasikaṃ asātaṃ *sự đau khổ về tâm, sự không sáng khoái về tâm*

mano-samphassaṃ dukkhaṃ asātaṃ vedayitaṃ *sự đau khổ do tâm cảm thọ, sự không sáng khoái do tâm cảm thọ*

idaṃ vuccati, Bhikkhave, domanassam *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là ưu*

Katamo ca, Bhikkhave, upāyāso *Này các Tỳ-khuru, thế nào là nã*

yo kho, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, với những ai*
aññataraññatarena byasanena samannāgatassa *gặp tai nạn này hay tai nạn khác*

aññataraññatarena dukkha-dhammena phuṭṭhassa *cảm thọ sự đau khổ này hay sự đau khổ khác*

āyāso upāyāso *sự áo nã, sự bi nã*

āyāsittam upāyāsittam *sự thất vọng, sự tuyệt vọng của người ấy.*

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, upāyāso *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là nã*

Katamo ca, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, thế nào*

appiyehi sampayogo dukkho *là khổ vì phải gặp những điều không ưa thích*

idha yassa te honti *Ở đây phàm khởi lên đối với một người nào*

aniṭṭhā akantā amanāpā *là sự không mong muốn, không ưa, không thích*

rūpā saddā gandhā rasā phoṭṭhabbā dhammā *đối với những sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp*

ye vā panassa te honti *khiến cho người đó*

anatta-kāmā ahita-kāmā *không có lợi ích, không có an vui*

aphāsuka-kāmā ayogakkhema-kāmā *đem đến nguy hiểm, bất an*

yā tehi saddhiṃ saṅgati samāgamo *nhưng gặp gỡ những điều đó phải đối diện*

samodhānaṃ missībhāvo phải kết hợp, cộng trú với chúng

ayaṃ vuccati, Bhikkhave Đây các Tỳ-khuru, như vậy gọi là

appiyehi sampayogo dukkho khổ vì gặp những điều không ưa thích

Katamo ca, Bhikkhave Và này các Tỳ-khuru, thế nào là **piyehi vippayogo dukkho** khổ vì phân ly cách biệt với những điều ưa thích

idha yassa te honti Ở đây phàm khởi lên nơi một người nào

iṭṭhā kantā manāpā là sự mong đợi, ưa thích, sự vừa lòng **rūpā saddā gandhā rasā phoṭṭhabbā dhammā** những sắc, thanh, hương, vị, xúc pháp

ye vā panassa te honti khiến cho người đó

attha-kāmā hita-kāmā được lợi ích, an vui

phāsuka-kāmā yogakkhema-kāmā đem đến sự an lạc, sự an ổn

mātā vā pitā vā như giữa Cha hay Mẹ

bhātā vā bhaginī vā huynh hay tỷ

mittā vā amaccā vā bạn hữu hay đồng môn

ñāti-sālohitā vā thân quyến với nhau

yā tehi saddhiṃ asaṅgati asamāgamo nhưng vị ấy không được gặp gỡ không được đối diện

asamodhānaṃ amissībhāvo không được kết hợp, cộng trú

ayaṃ vuccati, Bhikkhave Đây các Tỳ-khuru, như vậy gọi là

piyehi vippayogo dukkho khổ vì phân ly cách biệt với những điều ưa thích

Katamañca, Bhikkhave Đây các Tỳ-khuru, thế nào là

Yam-pi’cchaṃ na labhati tam’pi dukkhaṃ *cầu bắt đắckhổ*

Jāti-dhammānaṃ, Bhikkhave, sattānaṃ *Này các Tỳ-khuru, chúng sanh bị sanh chi phối*

evaṃ icchā uppajjati *khởi sự mong cầu:*

‘aho vata mayaṃ na jāti-dhammā assāma *mong rằng ta khỏi bị sanh chi phối*

na ca vata no jāti āgaccheyyā’ti *mong rằng ta khỏi phải đi thác sanh’*

na kho pan’etaṃ icchāya pattaṃ *lời cầu mong ấy không được thành tựu*

idaṃ’pi yam’pi’cchaṃ na labhati tam’pi dukkhaṃ *như vậy gọi là cầu bắt đắckhổ!*

Jarā-dhammānaṃ, Bhikkhave, sattānaṃ *Này các Tỳ-khuru, chúng sanh bị già chi phối*

evaṃ icchā uppajjati *khởi sự mong cầu:*

‘aho vata mayaṃ na jarā-dhammā assāma *mong rằng ta khỏi bị sanh chi phối,*

na ca vata no jarā āgaccheyyā’ti *mong rằng ta khỏi phải già đi*

na kho pan’etaṃ icchāya pattaṃ *lời cầu mong ấy không được thành tựu*

idaṃ’pi yam’pi’cchaṃ na labhati tam’pi dukkhaṃ *như vậy gọi là cầu bắt đắckhổ!*

Byādhī-dhammānaṃ, Bhikkhave, sattānaṃ *Này các Tỳ-khuru, chúng sanh bị bệnh chi phối*

evaṃ icchā uppajjati *khởi sự mong cầu*

‘aho vata mayaṃ na byādhī-dhammā assāma *mong rằng ta khỏi bị bệnh chi phối*

na ca vata no byādhī āgaccheyyā’ti *mong rằng ta khỏi phải bệnh*

na kho pan'etaṃ icchāya pattaḃbaṃ *lời cầu mong ấy
không được thành tựu*

idaṃ'pi yaṃ'pi'cchaṃ na labhati taṃ'pi dukkhaṃ *như
vậy gọi là cầu bất đắc khổ!*

Marāṇa-dhammānaṃ, Bhikkhave sattānaṃ *Này các Tỳ-
khuru, chúng sanh bị chết chi phối*

evaṃ icchā uppajjati *khởi sự mong cầu:*

'aho vata mayaṃ na marāṇa-dhammā assāma *mong
rằng ta khỏi bị chết chi phối*

na ca vata no marāṇaṃ āgaccheyyā'ti *mong rằng ta khỏi
phải già đi'*

na kho pan'etaṃ icchāya pattaḃbaṃ *lời cầu mong ấy
không được thành tựu*

idaṃ'pi yaṃ'pi'cchaṃ na labhati taṃ'pi dukkhaṃ *như
vậy gọi là cầu bất đắc khổ!*

**Soka-parideva-dukkha-domanass'upāyāsa-
dhammānaṃ, Bhikkhave, sattānaṃ** *Này các Tỳ-khuru,
chúng sanh bị sầu, bi, khổ, ưu, não chi phối, khởi*

evaṃ icchā uppajjati *sự mong cầu:*

**'aho vata mayaṃ na soka-parideva-dukkha-
domanass'upāyāsa-dhammā assāma** *mong rằng ta khỏi
bị sầu, bi, khổ, ưu, não chi phối!*

**na ca vata no soka-parideva-dukkha-
domanass'upāyāsa-dhammā āgaccheyyūn'ti** *mong rằng
ta khỏi đương chịu sầu, bi, khổ, ưu, não'*

Na kho pan'etaṃ icchāya pattaḃbaṃ *Lời mong cầu ấy
không được thành tựu*

Idaṃ'pi yaṃ'pi'cchaṃ na labhati taṃ'pi dukkhaṃ *Như
vậy là cầu bất đắc khổ*

Katame ca, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru*

saṅkhittena pañc’upādāna-k-khandhā dukkhā *tóm lại như thế nào là, Năm Thủ Uẩn là khổ*

seyyath’idaṃ *như*

rūp’upādāna-k-khandho *sắc thủ uẩn*

vedan’upādāna-k-khandho *thọ thủ uẩn*

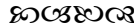
saññ’upādāna-k-khandho *tuởng thủ uẩn*

saṅkhār’upādāna-k-khandho *hành thủ uẩn,*

viññāṇ’upādāna-k-khandho *thức thủ uẩn*

Ime vuccanti, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là saṅkhittena pañc’upādāna-k-khandhā dukkhā* *tóm lại Năm Thủ Uẩn là khổ*

idaṃ vuccati, Bhikkhave dukkhaṃ ariya-saccaṃ *Này các Tỳ-khuru như vậy gọi là Khổ Thánh Đế.*

SAMUDAYASACCANIDDESO **KHỔ TẬP THÁNH ĐẾ DIỄN GIẢI**

Katamañca, Bhikkhave Dukkha-samudayaṃ ariya-saccaṃ *Này các Tỳ-khuru, thế nào là Khổ Tập Thánh Đế Yāyaṃ taṇhā pono-b-bhavikā* *Sự tham ái đưa đến tái sanh*

Nandī-rāga-saha-gatā tatra-tatrā’bhinandinī *Câu hữu (đi cùng) với hỷ và tham, tìm câu hỷ lạc chỗ này chỗ kia.*

Seyyath’idaṃ *Như*

kāma-taṇhā bhava-taṇhā vibhava-taṇhā *dục ái, hữu ái, vô hữu ái.*

Sā kho pan’esā, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, sự tham ái này*

taṇhā kattha uppajjamānā uppajjati *khi sanh khởi thì sanh khởi ở đâu*

kattha nivisamānā nivisati *khi an trú thì an trú ở đâu*

Yaṃ loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *Những gì ở đời là sắc thân ái là sắc khả ái*

etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati *ở đó tham ái sinh khởi*

ettha nivisamānā nivisati *ở đó tham ái an trú*

kiñca loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời, sắc gì thân ái, sắc gì khả ái*

cakkhu loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời con mắt là sắc thân ái, là sắc khả ái*

etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati *sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây*

ettha nivisamānā nivisati *khi an trú thì an trú ở đây.*

sotaṃ loke...pe... ghānaṃ loke... *ở đời cái tai... ở đời mũi...*

jivhā loke... kāyo loke... *ở đời lưỡi... ở đời thân...*

mano loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời ý là sắc thân ái, là sắc khả ái.*

etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati *sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây*

ettha nivisamānā nivisati *khi an trú thì an trú ở đây*

rūpā loke... saddā loke... *ở đời các sắc... ở đời các tiếng...*

gandhā loke... rasā loke... *ở đời các hương... ở đời các vị...*

phoṭṭhabbā loke... dhammā loke... *ở đời các cảm xúc... ở đời các pháp...*

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *là sắc thân ái, là sắc khả ái*

etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati *sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây*

ettha nivisamānā nivisati *khi an trú thì an trú ở đây*

**cakkhu-viññāṇaṃ loke... sota-viññāṇaṃ loke... ở đời
nhãn thức... ở đời nhĩ thức...**

**ghāna-viññāṇaṃ loke... jivhā-viññāṇaṃ loke... ở đời tỷ
thức... ở đời thiệt thức...**

**kāya-viññāṇaṃ loke... mano-viññāṇaṃ loke... ở đời
thân thức... ở đời ý thức**

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái

**etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này
khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây**

ettha nivisamānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

**cakkhu-samphasso loke... sota-samphasso loke... ở đời
nhãn xúc... ở đời nhĩ xúc...**

**ghāna-samphasso loke... jivhā-samphasso loke... ở đời
tỷ xúc... ở đời thiệt xúc...**

**kāya-samphasso loke... mano-samphasso loke ở đời
thân xúc... ở đời ý xúc**

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái

**etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi
sanh khởi thì sanh khởi ở đây**

ettha nivisamānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

**cakkhu-samphassajā vedanā loke... ở đời nhãn xúc sở
sanh thọ...**

**sota-samphassajā vedanā loke... ở đời nhĩ xúc sở sanh
thọ...**

**ghāna-samphassajā vedanā loke... ở đời tỷ xúc sở sanh
thọ...**

**jivhā-samphassajā vedanā loke... ở đời thiệt xúc sở thanh
thọ...**

**kāya-samphassajā vedanā loke... ở đời thân xúc sở sanh
thọ...**

mano-samphassajā vedanā loke... ở đời ý xúc sở sanh thọ...

**piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi
sanh khởi thì sanh khởi ở đây**

ettha nivisamānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

**rūpa-saññā loke... sadda-saññā loke... ở đời sắc tưởng...
ở đời thanh tưởng...**

**gandha-saññā loke... rasa-saññā loke... ở đời hương
tưởng... ở đời vị tưởng...**

**phoṭṭhabba-saññā loke... dhamma-saññā loke... ở đời
xúc tưởng... ở đời pháp tưởng...**

**piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi
sanh khởi thì sanh khởi ở đây**

ettha nivisamānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

**rūpa-sañcetanā loke... sadda-sañcetanā loke... ở đời sắc
tư... ở đời thanh tư...**

**gandha-sañcetanā loke... rasa-sañcetanā loke... ở đời
hương tư... ở đời vị tư...**

**phoṭṭhabba-sañcetanā loke... dhamma-sañcetanā
loke... ở đời xúc tư... ở đời pháp tư...**

**piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi
sanh khởi thì sanh khởi ở đây**

ettha nivisamānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

**rūpa-taṇhā loke... sadda-taṇhā loke... ở đời sắc ái... ở
đời thanh ái...**

**gandha-taṇhā loke... rasa-taṇhā loke... ở đời hương ái...
ở đời vị ái...**

phoṭṭhabba-tañhā loke... dhamma-tañhā loke... ở đời xúc ái... ở đời pháp ái...

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā tañhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây

ettha nivisaṃānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

rūpa-vitakko loke... sadda-vitakko loke... ở đời sắc tâm... ở đời thanh tâm...

gandha-vitakko loke... rasa-vitakko loke... ở đời hương tâm... ở đời vị tâm...

phoṭṭhabba-vitakko loke... dhamma-vitakko loke ở đời xúc tâm... ở đời pháp tâm...

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái.
etth'esā tañhā uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây

ettha nivisaṃānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

rūpa-vicāro loke... sadda-vicāro loke... ở đời sắc tứ... ở đời thanh tứ...

gandha-vicāro loke... rasa-vicāro loke... ở đời hương tứ... ở đời vị tứ...

phoṭṭhabba-vicāro loke... dhamma-vicāro loke ở đời xúc tứ... ở đời pháp tứ

là sắc thân ái, là sắc khả ái

etth'esā tañhā piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ uppajjamānā uppajjati sự tham ái này khi sanh khởi thì sanh khởi ở đây

ettha nivisaṃānā nivisati khi an trú thì an trú ở đây

Idaṃ vuccati, Bhikkhave *Này các Tỳ-khưu, như vậy gọi là*

Dukkha-samudayaṃ ariya-saccaṃ *Khổ Tập Thánh Đế.*

NIRODHASACCANIDDESO
KHỔ DIỆT THÁNH ĐẾ DIỄN GIẢI

Katamañca, Bhikkhave Dukkha-nirodham ariya-saccam *Này các Tỳ-khuru, và thế nào là Khổ Diệt Thánh Đế*
Yo tassā’eva tañhāya *Những tham ái ấy*
Asesa-virāga-nirodho *Diệt tận không còn dư sót*
cāgo paṭinissaggo mutti anālayo *sự xả ly, sự khỉ xả, sự giải thoát, sự vô nhiễm (tham ái ấy)*

Sā kho pan’esā, Bhikkhave *Các Tỳ-khuru, sự tham ái này*
tañhā kattha pahīyamānā pahiyati *khi xả ly thì xả ly ở đâu*
kattha nirujjhamānā nirujjhati *này khi diệt trừ thì diệt trừ ở đâu*
yaṃ loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời các sắc gì thân, các sắc gì ái*
etth’esā tañhā pahīyamānā pahiyati *sự tham ái này khi xả ly thì xả ly ở đây*
ettha nirujjhamānā nirujjhati *khi diệt trừ thì diệt trừ ở đây*

kiñca loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời sắc gì thân ái, sắc gì khả ái*
cakkhu loke piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ *ở đời con mắt là sắc thân ái, là sắc khả ái*
etth’esā tañhā pahīyamānā pahiyati *sự tham ái này khi xả ly thì xả ly ở đây*
ettha nirujjhamānā nirujjhati *khi diệt trừ thì diệt trừ ở đây*
sotaṃ loke ...pe... ghānaṃ loke... *ở đời lỗ tai... ở đời mũi...*
jivhā loke... kāyo loke... *ở đời lưỡi... ở đời thân...*

mano loke piyarūpaṃ sātārūpaṃ ở đời ý là sắc thân ái,
là sắc khả ái

etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây

ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây

rūpā loke... saddā loke... ở đời các sắc... ở đời các
tiếng...

gandhā loke... rasā loke... ở đời các mùi hương... ở đời
các vị...

phoṭṭhabbā loke... dhammā loke ở đời các xúc... ở đời
các pháp

piya-rūpaṃ sātā-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái

etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây

ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây

cakkhu-viññāṇaṃ loke... sota-viññāṇaṃ loke... ở đời
nhãn thức... ở đời nhĩ thức...

ghāna-viññāṇaṃ loke... jivhā-viññāṇaṃ loke... ở đời tỷ
thức... ở đời thiệt thức...

kāya-viññāṇaṃ loke... mano-viññāṇaṃ loke ở đời thân
thức... ở đời ý thức là

piya-rūpaṃ sātā-rūpaṃ sắc thân ái, là sắc khả ái

etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái khi xả ly
thì xả ly ở đây

ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây

cakkhu-samphasso loke... sota-samphasso loke... ở đời
nhãn xúc... ở đời nhĩ xúc...

**ghāna-samphasso loke... jivhā-samphasso loke... ở đời
tỷ xúc... ở đời thiệt xúc...**

**kāya-samphasso loke... mano-samphasso loke ở đời
thân xúc... ở đời ý xúc**

**piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây**

**ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây**

**cakkhu-samphassajā vedanā loke... ở đời nhãn xúc sở
sinh thọ...**

**Sota-samphassajā vedanā loke... ở đời nhĩ xúc sở sinh
thọ...**

**Ghāna-samphassajā vedanā loke... ở đời tỷ xúc sở sinh
thọ...**

**Jivhā-samphassajā vedanā loke... ở đời thiệt xúc sở sinh
thọ...**

**Kāya-samphassajā vedanā loke... ở đời thân xúc sở sinh
thọ..**

**Mano-samphassajā vedanā loke ở đời ý xúc sở sinh thọ
piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây**

**ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây**

**rūpa-saññā loke... sadda-saññā loke... ở đời sắc tướng...
ở đời thanh tướng...**

**gandha-saññā loke... rasa-saññā loke... ở đời hương
tướng... ở đời vị tướng...**

**phoṭṭhabba-saññā loke... dhamma-saññā loke ở đời xúc
tướng... ở đời pháp tướng**

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây
ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây

rūpa-sañcetanā loke... sadda-sañcetanā loke... ở đời sắc
tu... ở đời thanh tu...

gandha-sañcetanā loke... rasa-sañcetanā loke... ở đời
hương tu... ở đời vị tu...

phoṭṭhabba-sañcetanā loke... dhamma-sañcetanā loke ở
đời xúc tu... ở đời pháp tu

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái.
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi
xả ly thì xả ly ở đây
ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở
đây

rūpa-taṇhā loke... sadda-taṇhā loke... ở đời sắc ái... ở
đời thanh ái...

gandha-taṇhā loke... rasa-taṇhā loke... ở đời hương ái...
ở đời vị ái...

phoṭṭhabba-taṇhā loke... dhamma-taṇhā loke ở đời xúc
ái... ở đời pháp ái

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati tham ái này khi xả ly
thì xả ly ở đây
ettha nirujjhamānā nirujjhati Sự khi diệt trừ thì diệt trừ
ở đây

rūpa-vitakko loke... sadda-vitakko loke... ở đời sắc
tâm... ở đời thanh tâm...

gandha-vitakko loke... rasa-vitakko loke... ở đời hương
tâm... ở đời vị tâm...

phoṭṭhabba-vitakko loke... dhamma-vitakko loke ở đời xúc tâm... ở đời pháp tâm

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi xả ly thì xả ly ở đây

ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở đây

rūpa-vicāro loke... sadda-vicāro loke... ở đời sắc tứ... ở đời thanh tứ...

gandha-vicāro loke... rasa-vicāro loke... ở đời hương tứ... ở đời vị tứ...

phoṭṭhabba-vicāro loke... dhamma-vicāro loke ở đời xúc tứ... ở đời pháp tứ

piya-rūpaṃ sāta-rūpaṃ là sắc thân ái, là sắc khả ái
etth'esā taṇhā pahīyamānā pahīyati sự tham ái này khi xả ly thì xả ly ở đây,

ettha nirujjhamānā nirujjhati khi diệt trừ thì diệt trừ ở đây.

Idaṃ vuccati, Bhikkhave, dukkha-nirodhaṃ ariya-saccaṃ *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là Khổ Diệt Thánh Đế.*

MAGGASACCANIDDESO **ĐẠO THÁNH ĐỂ DIỄN GIẢI**

Katamañca, Bhikkhave Dukkha-nirodha-gāminī paṭipadā ariya-saccaṃ *Này các Tỳ-khuru, thế nào là Khổ Diệt Đạo Thánh Đế*

Ayam-eva ariyo aṭṭhaṅgiko maggo *Đó là Bát Chi Thánh Đạo*

Seyyath'idaṃ tức là

Sammā-Diṭṭhi, Sammā-Saṅkappo Chánh Tri Kiến,
Chánh Tư Duy

Sammā-Vācā, Sammā-Kammanto Chánh Ngữ, Chánh
Nghịệp

Sammā-Ājīvo, Sammā-Vāyāmo Chánh Mạng, Chánh
Tinh Tấn

Sammā-Sati, Sammā-Samādhi Chánh Niệm, Chánh Định

Katamā ca, Bhikkhave, Sammā-Diṭṭhi Đây các Tỳ-khuru,
thế nào là Chánh Tri Kiến

Yaṃ kho, Bhikkhave Đây các Tỳ-khuru

dukkhe ñāṇaṃ, dukkha-samudaye ñāṇaṃ tri kiến về
khổ, tri kiến về khổ tập

dukkha-nirodhe ñāṇaṃ dukkha-nirodha-gāminiyā
paṭipadāya ñāṇaṃ tri kiến về khổ diệt, tri kiến về khổ diệt
đạo

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Diṭṭhi Đây các Tỳ-
khuru, như vậy gọi là Chánh Tri Kiến.

Katamo ca, Bhikkhave, Sammā-Saṅkappo Đây các Tỳ-
khuru, thế nào là Chánh Tư Duy

nekkhamma-saṅkappo tư duy về ly dục

abyāpāda-saṅkappo tư duy về vô sân

avihiṃsā-saṅkappo tư duy về bất hại

ayaṃ vuccati Bhikkhave, Sammā-Saṅkappo Đây các Tỳ-
khuru, như vậy gọi là Chánh Tư Duy

Katamā ca, Bhikkhave, Sammā-Vācā Đây các Tỳ-khuru
thế nào là Chánh Ngữ

musā-vādā veramaṇī tự chế không nói láo

pisuṇāya vācāya veramaṇī tự chế không nói hai lưỡi

pharusāya vācāya veramaṇī tự chế không ác khẩu

samphappalāpā veramaṇī tự chế không nói lời phù phiếm

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Vācā *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là Chánh Ngữ*

Katamo ca, Bhikkhave, Sammā-Kammanto *Này các Tỳ-khuru, thế nào là Chánh Nghiệp*

pāṇā'tipātā veramaṇī *tự chế không sát sanh*

adinnā'dānā veramaṇī *tự chế không lấy của không cho*

kāmesu-micchā-cārā veramaṇī *tự chế không tà dâm*

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Kammanto *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là Chánh Nghiệp*

Katamo ca, Bhikkhave, Sammā-Ājīvo *Này các Tỳ-khuru, thế nào là Chánh Mạng*

Idha, Bhikkhave, ariya-sāvako micchā-ājivaṃ pahāya

Này các Tỳ-khuru, ở đây vị Thánh đệ tử từ bỏ tà mạng

sammā-ājivena jīvitam kappeti *sinh sống bằng chánh mạng.*

ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Ājīvo *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi là Chánh Mạng*

Katamo ca, Bhikkhave, Sammā-Vāyāmo *Này các Tỳ-khuru, và thế nào là Chánh Tinh Tấn*

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu anuppanānam pāpakānam akusalānam

dhammānam anuppādāya *Tỳ-khuru, đối với các ác, bất thiện pháp chưa sanh*

chandaṃ janeti vāyamati *khởi lên ý muốn không cho sanh khởi*

vīriyaṃ ārabhati cittaṃ paggaṇhāti padahati *vị này nỗ lực, tinh tấn, quyết tâm, trì chí*

uppanānam pāpakānam akusalānam dhammānam

pahānāya *đối với các ác, bất thiện pháp đã sanh*

chandaṃ janeti vāyamati *khởi lên ý muốn cố gắng*

vīriyaṃ ārabhati cittaṃ paggaṇhāti padahati vị này nỗ lực, tinh tấn, quyết tâm, trì chí trừ diệt (ác pháp)

anuppannānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ uppādāya đối với các thiện pháp chưa sanh

chandaṃ janeti vāyamati khởi lên ý muốn khiến cho sanh khởi

vīriyaṃ ārabhati cittaṃ paggaṇhāti padahati vị này nỗ lực, tinh tấn, quyết tâm, trì chí

uppannānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ ṭhitiyā đối với các thiện pháp đã sanh, khởi lên ý muốn khiến cho an trú
asammosāya bhiiyobhāvāya không cho băng hoại, khiến cho tăng thịnh

vepullāya bhāvanāya pāripūriyā khiến cho tăng trưởng, phát triển, viên mãn

chandaṃ janeti vāyamati khởi lên ước muốn cố gắng

vīriyaṃ ārabhati cittaṃ paggaṇhāti padahati vị này nỗ lực, tinh tấn, quyết tâm, trì chí

Ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Vāyāmo Đây các Tỳ-khuru, như vậy gọi là Chánh Tinh Tấn

Katamā ca, Bhikkhave, Sammā-Sati Tỳ-khuru, thế nào là Chánh Niệm

Idha, Bhikkhave Đây các Tỳ-khuru, ở đây

Bhikkhu kāye kāyā'nupassī viharati vị Tỳ-khuru sống quán thân trên thân

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhijjhā-domanassaṃ nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự tham ưu ở đời

vedanāsu vedanā'nupassī viharati quán thọ trên các cảm thọ

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhijjhā-domanassaṃ nhiệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự tham ưu ở đời

citte cittā'nupassī viharati quán tâm trên các tâm

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhiijhā-
domanassaṃ *niệt tâm, tỉnh giác, chánh niệm, để chế ngự*
tham ưu ở đời

dhammesu dhammā'nupassī viharati quán pháp trên các
pháp

ātāpī sampajāno satimā vineyya loke abhiijhā-
domanassaṃ *tỉnh cần tỉnh giác, chánh niệm để chế ngự*
tham ưu ở đời

Ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Sati *Này các Tỳ-*
khuru, như vậy gọi là Chánh Niệm

Katamo ca, Bhikkhave, Sammā-Samādhi *Này các Tỳ-*
khuru, thế nào là Chánh Định

Idha, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, ở đây*

Bhikkhu viviceva kāmehi vivicca akusalehi dhammehi
Tỳ-khuru ly dục, ly ác bất thiện pháp

savitakkaṃ savicāraṃ *với tâm, với tứ*

vivekajaṃ pīti-sukhaṃ *một trạng thái hỷ lạc do ly dục*
sanh

paṭhamam jhānam upasampajja viharati *chứng và trú*
Thiền thứ nhất

Vitakka-vicārānaṃ vūpasamā *Tỳ-khuru ấy diệt tâm, diệt*
tứ

ajjhattaṃ sampasādanaṃ *nội tĩnh*

cetaso ekodi-bhāvaṃ *nhất tâm*

avittakkaṃ avicāraṃ *không tâm, không tứ*

samādhijaṃ pīti-sukhaṃ *một trạng thái hỷ lạc do định*
sanh

dutiyaṃ jhānam upasampajja viharati *chứng và trú*
Thiền thứ hai

Pītiyā ca virāgā upekkhako ca viharati *Tỳ-khuru ấy ly hỷ*
trú xả

sato ca sampajāno *chánh niệm tỉnh giác*

sukhañca kāyena paṭisaṃvedeti *thân cảm sự lạc thọ*

yaṃ taṃ ariyā ācikkhanti *mà các bậc Thánh gọi*

‘upekkhako satimā sukha-vihārī’ *ti là xả niệm lạc trú,*

tatiyaṃ jhānaṃ upasampajja viharati *chứng và trú*

Thiền thứ ba

Sukhassa ca pahānā dukkhassa ca pahānā *Tỳ-khuru ấy*

xả lạc, xả khổ

Pubb’eva somanassa-domanassānaṃ atthaṅgamā *diệt*

hỷ ưu đã cảm thọ trước

Adukkham-asukhaṃ upekkhā-sati-pārisuddhiṃ *không*

khổ, không lạc, xả niệm thanh tịnh

catutthaṃ jhānaṃ upasampajja viharati *chứng và trú*

Thiền thứ tư,

Ayaṃ vuccati, Bhikkhave, Sammā-Samādhi *Này các Tỳ-*

khuru, như vậy gọi là Chánh Định

Idaṃ vuccati, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, như vậy gọi*

là

Dukkha-nirodha-gāminī paṭipadā ariya-saccaṃ *Khổ*

diệt đạo thánh đế

Iti ajjhattaṃ vā dhammesu dhammā’nupassī viharati

Như vậy vị ấy sống quán pháp trên các nội pháp

bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī viharati *hay*

sống quán pháp trên các ngoại pháp

ajjhatta-bahiddhā vā dhammesu dhammā’nupassī

viharati *hay sống quán pháp trên các nội pháp, ngoại*

pháp

samudaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati *hay*

sống quán tánh sanh khởi trên các pháp

vaya-dhammā’nupassī vā dhammesu viharati *hay sống*

quán tánh diệt tận trên các pháp

samudaya-vaya-dhammā'nupassī vā dhammesu viharati hay sống quán tánh sanh diệt trên các pháp
'Atthi dhammā'ti vā panassa sati paccupaṭṭhitā hoti 'có những pháp ở đây', vị ấy sống an trú chánh niệm như vậy
yāva-d-eva nāṇamattāya paṭissatimattāya anissito ca viharati với hy vọng hướng đến chánh trí, chánh niệm. Và vị ấy sống không nương tựa,
na ca kiñci loke upādiyati không chấp trước một vật gì trên đời.

Evam'pi kho, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, như vậy
Bhikkhu dhammesu dhammā'nupassī viharati Tỳ-khuru sống quán pháp trên các pháp
catūsu ariya-saccesu đối với Bốn Thánh Đế

SACCAPABBAM NIṬṬHITAM

DỨT PHẦN SỰ THẬT

&

DHAMMĀ'NUPASSANĀ NIṬṬHITĀ

DỨT PHẦN QUÁN PHÁP

Yo hi koci, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru, vị nào
ime cattāro sati-paṭṭhāne tu tập Bốn Niệm Xứ này.
evam bhāveyya satta-vassāni trong bảy năm như vậy
tassa dvinnam phalānam aññataram phalam pāṭikañkham vị ấy có thể chứng một trong hai quả sau đây
diṭṭheva dhamme aññā: Một là chứng Chánh trí ngay trong hiện tại
sati vā upādisese anāgāmitā hai là nếu còn hữu dư y, chứng quả Bất Hoàn

Tiṭṭhantu, Bhikkhave, satta-vassāni không cần gì đến bảy năm

Yo hi koci, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru, một vị nào*
ime cattāro sati-ṭṭhāne *Bốn Niệm Xứ này,*
evaṃ bhāveyya cha vassāni *tu tập như vậy trong sáu năm...*

...pe như trên...

pañca vassāni *trong năm năm...*

cattāri vassāni *trong bốn năm...*

tīni vassāni *trong ba năm...*

dve vassāni... *trong hai năm...*

ekaṃ vassaṃ... *trong một năm*

Tiṭṭhatu, Bhikkhave, ekaṃ vassaṃ *Này các Tỳ-khuru,*
không cần gì đến một năm

Yo hi koci, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru một vị nào*
ime cattāro sati-ṭṭhāne *Bốn Niệm Xứ này*
evaṃ bhāveyya satta-māsāni *tu tập như vậy trong bảy tháng*

tassa dvinnam phalaṇam aññataram phalam
pāṭikaṅkham *vị ấy có thể chứng một trong hai quả sau đây:*

diṭṭheva dhamme aññā *Một là chứng Chánh trí ngay*
trong hiện tại

sati vā upādisese anāgāmitā *hay nếu còn hữu dư y, thì*
chứng quả Bất Hoàn

Tiṭṭhantu, Bhikkhave, satta māsāni *Này các Tỳ-khuru,*
không cần gì bảy tháng

Yo hi koci, Bhikkhave *Này các Tỳ-khuru một vị nào*
ime cattāro sati-ṭṭhāne *bốn Niệm Xứ này*
evaṃ bhāveyya cha māsāni *tu tập như vậy trong sáu tháng*

...pe như trên...

pañca māsāni trong năm tháng...

cattāri māsāni trong bốn tháng...

tīṇi māsāni trong ba tháng...

dve māsāni trong hai tháng...

ekam māsam ... aḍḍha-māsam... trong một tháng...
trong nửa tháng...

Titṭhatu, Bhikkhave, aḍḍha-māso Nay các Tỳ-khuru,
không cần gì nửa tháng

Yo hi koci, Bhikkhave Nay các Tỳ-khuru một vị nào

ime cattāro sati-paṭṭhāne bốn Niệm Xứ này

evam bhāveyya sattā’ham tu tập trong bảy ngày

tassa dvinnam phalānam aññataram phalam
pāṭikaṅkham vị ấy có thể chứng một trong hai quả sau
đây:

diṭṭheva dhamme aññā Một là chứng Chánh Trí ngay
trong hiện tại

sati vā upādisese anāgāmitā’ti hai là nếu còn hữu dư y,
thì chứng quả Bất Hoàn

Ekāyano ayam, Bhikkhave, maggo sattānam visuddhiyā
Nay các Tỳ-khuru, đây là con đường độc nhất đưa đến sự
thanh tịnh cho chúng sanh,

Soka-paridevānam samatikkamāya vượt khỏi sầu bi

Dukkha-domanassānam atthaṅgamāya diệt trừ khổ ưu

ñāyassa adhigamāya thành tựu Chánh lý

nibbānassa sacchikiriyāya chứng ngộ Niết-bàn.

Yad’idaṃ cattāro sati-paṭṭhānā’ti Đó là Bốn Niệm Xứ

Iti yaṃ taṃ vuttam như vậy (bài pháp) đó được thuyết

idam-etam paṭicca vuttan’ti đây là duyên được nói (bài
pháp)

idam-avoca Bhagavā Thế Tôn thuyết như vậy

**Attamanā te Bhikkhū Bhagavato bhāsitaṃ
abhinanduntī** các Tỷ-khưu hoan hỷ tín thọ lời dạy của Thế
Tôn

**MAHĀSATIṬṬHĀNASUTTAM NIṬṬHITAM
DỨT KINH ĐẠI NIỆM XỨ**

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ TƯ**

DHAMMACAKKAPPAVATTANA SUTTA

*Suttapiṭaka, Saṃyuttanikāya, Mahāvaggo, Saccasaṃyuttaṃ,
Dhammacakkappavattanaṃ*

KINH CHUYỂN PHÁP LUÂN

*Tạng Kinh, Kinh Tương Ưng Bộ, Tập V, Thiên Đại Phẩm,
Chương XII, Tương Ưng Sự Thật, Phẩm Chuyển Pháp Luân*

UYYOJANA GĀTHĀ

KỆ KHAI KINH CHUYỂN PHÁP LUÂN

Bhikkhūnaṃ pañcavaggīnaṃ,

Isipātana nāmake.

Migadāye Dhammavaraṃ,

Yaṃ taṃ Nibbānapāpakaṃ.

Sahampati nāmakena,

Mahābrahmena yācito.

Catusaccaṃ pakāsento,

Lokaṇātho adesayi.

Nanditaṃ sabbavedehi,

Sabbasampatti sādhaṃ.

Sabbalokahitathāya,

Dhammacakkaṃ bhaṇāma he.

Nhóm năm vị Tỳ-khuru,

Tại nơi gọi là nơi Chư Phật Độc Giác ngự xuống

Tại Vườn Nai, Pháp cao thượng

Điều ấy (bài pháp) dẫn đến Niết-bàn

Có tên là Sahampati

Do Đại Phạm Thiên thỉnh cầu.

Thuyết giảng Tứ Đế

Bậc thế gian nương tựa (Đức Phật) đã thuyết giảng

Tất cả Chư Thiên hoan hỷ

Tất cả được thành tựu (an vui, giác ngộ, Niết-bàn)

Với tất cả lợi ích đó.

Chúng tôi xin tụng bài Chuyển Pháp Luân.

Vị Đại Phạm thiên Sahampati, thỉnh cầu Đức Phật, thuyết pháp độ sinh, Đức Phật đại bi nhận lời cầu thỉnh, thuyết pháp giảng giải Pháp Tứ Thánh Đế. Chánh Pháp cao thượng chứng ngộ Niết-bàn, tế độ chúng sinh, nhóm năm Tỳ-khuru tại khu rừng rậm - nơi phóng sinh nai, gọi là Isipatana. Mong sự lợi ích cho toàn chúng sinh, lắng nghe bài Kinh Chuyển Pháp Luân này. Thành tựu kết quả cõi người, cõi trời, Niết-bàn tịch tịnh an lạc tuyệt đối. Chúng tôi xin tụng Kinh Chuyển Pháp Luân ấy.

Evam me sutam Như vậy tôi nghe,

Ekam samayam Bhagavā Bārāṇasiyam viharati, Isipatane migadāye Một thời Thế Tôn trú ở Bārāṇasi, tại Isipatana, chỗ vườn Nai.

Tatra kho Bhagavā pañcavaggiye Bhikkhū āmantesi Tại đấy, Thế Tôn bảo chúng năm Tỳ-khuru.

“Dveme, Bhikkhave, antā pabbajitena na sevitabbā Có hai cực đoan này, này các Tỳ-khuru, một người xuất gia không nên thực hành theo.

Katame dve Thế nào là hai ?

Yo cāyam kāmesu kāmasukhallikānuyogo Một là đắm say trong các dục

hīno gammo pothujjaniko anariyo anattha-saṃhito hạ liệt, đê tiện, phàm phu, không xứng bậc Thánh, không liên hệ đến mục đích

Yo cāyam attakilamathānuyogo Hai là tự hành khổ mình **dukkho anariyo anattha-saṃhito** khổ đau, không xứng bậc Thánh, không liên hệ đến mục đích.

Ete kho Bhikkhave, ubho ante anupagamma *Tránh xa hai cực đoan này, này các Tỳ-khuru*

majjhimā paṭipadā Tathāgatena abhisambuddhā *là con đường Trung đạo, do Như Lai chánh giác,*
cakkhukaraṇī ñāṇakaraṇī *tác thành mắt, tác thành trí*
upasamāya abhiññāya *đưa đến an tịnh, thắng trí*
sambodhāya Nibbānāya saṃvattati *giác ngộ, Niết-bàn*

Katamā ca sā Bhikkhave, majjhimā paṭipadā *Và thế nào là con đường Trung đạo, này các Tỳ-khuru*

Tathāgatena abhisambuddhā *do Như Lai chánh giác*
cakkhukaraṇī ñāṇakaraṇī *tác thành mắt, tác thành trí*
upasamāya abhiññāya *đưa đến an tịnh thắng trí*
sambodhāya Nibbānāya saṃvattati *giác ngộ, Niết-bàn*

Ayameva ariyo aṭṭhaṅgiko maggo *Chính là con đường Thánh đạo Tám ngành,*
Seyyathidaṃ *tức là:*

Sammādiṭṭhi, Sammāsaṅkappo *Chánh Tri Kiến, Chánh Tư Duy*

Sammāvācā, Sammākammanto *Chánh Ngữ, Chánh Nghiệp*

Sammājīvo, Sammāvāyāmo *Chánh Mạng, Chánh Tinh Tấn*

Sammāsati, Sammāsamādhī *Chánh Niệm, Chánh Định.*

Ayaṃ kho sā, Bhikkhave, majjhimā paṭipadā *Đây là con đường Trung đạo, này các Tỳ-khuru*

Tathāgatena abhisambuddhā *do Như Lai Chánh Giác*
Cakkhu-karaṇī ñāṇa-karaṇī *tác thành mắt, tác thành trí*
upasamāya abhiññāya *đưa đến an tịnh, thắng trí*
sambodhāya Nibbānāya saṃvattati *giác ngộ, Niết-bàn*

Idaṃ kho pana Bhikkhave, dukkhaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ, này các Tỳ-khuru

Jātipi dukkhā, jarāpi dukkhā Sanh là khổ, già là khổ

Byādhi’pi dukkho, maraṇampi dukkhaṃ bệnh là khổ, chết cũng là khổ

appiyehi sampayogo dukkho oán gặp nhau là khổ

piyehi vippayogo dukkho ái biệt ly là khổ

yam’pi’cchaṃ na labhati tampi dukkhaṃ cầu không được là khổ

samkhittena pañcupādānakkhandhā dukkhā tóm lại, năm thủ uẩn là khổ

Idaṃ kho pana, Bhikkhave, dukkha-samudayaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ Tập, này các Tỳ-khuru

Yāyaṃ taṇhā ponobbhavikā chính là khát ái này đưa đến tái sanh

Nandi-rāga-saha-gatā tatra-tatrā’bhinandinī câu hữu (đi cùng) với hỷ và tham, tìm cầu hỷ lạc chỗ này chỗ kia.

Seyyathidaṃ tức là

Kāmatañhā, Bhavatañhā, Vibhavatañhā Dục Ái, Hữu Ái, Phi Hữu Ái.

Idaṃ kho pana Bhikkhave, dukkhanirodhaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ Diệt, này các Tỳ-khuru.

Yo tassāyeva taṇhāya chính là khát ái ấy (bi)

asesavirāgaṇirodho đoạn diệt không có dư sót

cāgo paṭinissaggo mutti anālayo sự quăng bỏ, từ bỏ, giải thoát, không có chấp trước.

Idaṃ kho pana Bhikkhave, dukkhanirodhagāminī paṭipadā ariyasaccaṃ này các Tỳ-khuru, đây là Thánh Đế về con đường đưa đến Khổ Diệt.

Ayameva ariyo aṭṭhaṅgiko maggo chính là con đường Thánh đạo Tám ngành.

Seyyathidaṃ tức là:

Sammādiṭṭhi, Sammāsaṅkappo Chánh Tri Kiến, Chánh Tư Duy

Sammāvācā, Sammākammanto Chánh Ngữ, Chánh Nghiệp

Sammājīvo, Sammāvāyāmo Chánh Mạng, Chánh Tinh Tấn

Sammāsati, Sammāsamādhi Chánh Niệm, Chánh Định.

‘Idaṃ dukkhaṃ ariyasaccan’ti me, Bhikkhave Đây là Thánh Đế về Khổ, này các Tỳ-khuru

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước Ta chưa từng được nghe

cakkhuṃ udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh

paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh

āloko udapādi quang sanh

‘Taṃ kho panidaṃ dukkhaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ

pariññeyyan’ti me, Bhikkhave cần phải hiểu biết (tam giới là khổ), này các Tỳ-khuru

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp, từ trước Ta chưa từng nghe

cakkhuṃ udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh

paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh

āloko udapādi quang sanh.

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

‘Idaṃ dukkha-samudayaṃ ariya-saccan’ti me,
Bhikkhave Đây là Thánh Đế về Khổ Tập, này các Tỳ-
khuu,
pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

‘Taṃ kho panidaṃ dukkhasamudayaṃ ariyasaccaṃ
Đây là Thánh Đế về Khổ Tập
pahātabban’ti me, Bhikkhave cần phải đoạn tận, này các
Tỳ-khuu,
pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

‘Taṃ kho panidaṃ dukkhasamudayaṃ ariya-saccaṃ
Đây là Thánh Đế về Khổ Tập
pahīnan’ti me, Bhikkhave đã được đoạn tận, này các Tỳ-
khuu,
pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,

āloko udapādi quang sanh.

‘Idaṃ dukkhanirodhaṃ ariyasaccan’ti me, Bhikkhave Đây là Thánh Đế về Khổ Diệt, này các Tỳ-khuru, đối với Ta, **pubbe ananussutesu dhammesu các pháp từ trước chưa từng được nghe**

cakkhuṃ udapādi, ñāṇaṃ udapādi, nhãn sanh, trí sanh, paññā udapādi, vijjā udapādi, tuệ sanh, minh sanh, āloko udapādi quang sanh.

‘Taṃ kho panidaṃ dukkhanirodhaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ Diệt

sacchikātabban’ti me, Bhikkhave cần phải chứng ngộ, này các Tỳ-khuru,

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước Ta chưa từng được nghe

cakkhuṃ udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh, paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh, āloko udapādi quang sanh.

‘Taṃ kho panidaṃ dukkhanirodhaṃ ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về Khổ Diệt

sacchikatan’ti me, Bhikkhave đã được ta chứng ngộ, này các Tỳ-khuru

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước Ta chưa từng được nghe

cakkhuṃ udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh, paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh, āloko udapādi quang sanh.

‘Idaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā ariyasaccan’ti me, Bhikkhave Đây là Thánh Đế về con đường đưa đến Khổ Diệt, này các Tỳ-khuru,

pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

Taṃ kho panidaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā
ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về con đường đưa đến Khổ
diệt,
Bhāve-tabban'ti me, Bhikkhave cần phải tu tập, này các
Tỳ-khuru,
pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

'Taṃ kho panidaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā
ariyasaccaṃ Đây là Thánh Đế về con đường đưa đến Khổ
diệt,
bhāvitan'ti me, Bhikkhave đã được tu tập, này các Tỳ-
khuru,
pubbe ananussutesu dhammesu đối với các pháp từ trước
Ta chưa từng được nghe
cakkhum udapādi, ñāṇaṃ udapādi nhãn sanh, trí sanh,
paññā udapādi, vijjā udapādi tuệ sanh, minh sanh,
āloko udapādi quang sanh.

Yāvakīvaṅca me, Bhikkhave Cho đến khi nào, này các
Tỳ-khuru,
imesu catūsu ariyasaccesu trong Bốn Thánh Đế này
evaṃ tiparivaṭṭaṃ dvādasākāraṃ với ba chuyển và mười
hai hành tướng như vậy

yathā-bhūtaṃ nāṇadassanaṃ na suvisuddhaṃ ahoṣi tri
kiến như thật không khéo thanh tịnh ở nơi Ta.

Neva tāvā’haṃ, Bhikkhave *thời này các Tỳ-khuru, cho đến khi ấy,*

sadevake loke samārake *trong thế giới này với Thiên Giới, Ma Giới*

sabrahmake sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya *Phạm Thiên Giới, với quần chúng Sa-môn Bà-la-môn*

sadevamanussāya *Chư Thiên và loài Người*

‘anuttaraṃ sammāsambodhiṃ abhisambuddho’ti
paccaññāsiṃ *Ta không chứng đắc Vô Thượng Chánh Giác Chánh Đẳng Giác.*

Yato ca kho me, Bhikkhave *Và cho đến khi nào, này các Tỳ-khuru,*

imesu catūsu ariyasaccesu *trong Bốn Thánh Đế này*

evaṃ tiparivaṭṭaṃ dvādasākāraṃ *với ba chuyển và mười hai hành tướng như vậy*

yathābhūtaṃ nāṇadassanaṃ suvisuddhaṃ ahoṣi tri
kiến như thật đã được khéo thanh tịnh ở nơi Ta.

Athā’haṃ, Bhikkhave *cho đến khi ấy, này các Tỳ-khuru,*
sadevake loke samārake *trong thế giới này với Thiên Giới, Ma Giới*

sabrahmake sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya *Phạm Thiên Giới, với quần chúng Sa-môn, Bà-la-môn*

sadevamanussāya *Chư Thiên và loài Người*

‘anuttaraṃ sammāsambodhiṃ abhisambuddho’ti
paccaññāsiṃ *Ta mới chứng tri đã Chánh Giác Vô Thượng Chánh Đẳng Giác.*

Ñāṇaṅca pana me dassanaṃ udapādi *Tri kiến khởi lên nơi Ta,*

‘akuppā me vimutti *bất động là tâm giải thoát của Ta,*
ayamantimā jāti *đây là đời sống cuối cùng,*
natthidāni punabbhavo’ti *nay không còn tái sanh nữa’.*

Idamavoca Bhagavā *Thế Tôn thuyết giảng như vậy.*
Attamanā pañcavaggiyā Bhikkhū Bhagavato bhāsitaṃ
abhinanduntī *Chúng năm Tỳ-khuru hoan hỷ tín thọ lời*
Phật dạy.

Imasmiñca pana veyyākaraṇasmim bhaññamāne *Trong*
khi lời dạy này được tuyên bố
Āyasmato Koṇḍañña *Tôn giả Koṇḍañña*
virajaṃ vītamaḷaṃ *không bợn nhơ, không cấu uế (là)*
dhammacakkhuṃ udapādi *pháp nhãn khởi lên*
‘yaṃ kiñci samudayadhammaṃ *Phạm vật gì được tập*
khởi
sabbaṃ taṃ nirodhadhammaṃ’ti *tất cả pháp ấy cũng bị*
đoạn diệt’.

Pavattite ca pana Bhagavatā Dhammacakke *Và khi*
Pháp Luân này được Thế Tôn chuyển vận như vậy
bhumā devā saddamanussāvesuṃ *Chư Thiên cõi đất*
này lớn tiếng nói lên
‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye *nay*
ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn
anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ *chuyển Vô*
Thượng Pháp Luân này
appaṭivattiyaṃ samaṇena vā *(Pháp luân) không thể*
ngịch chuyển (nói ngược lại), bởi Sa-môn
brāhmaṇena vā *hay bởi Bà-la-môn*
devena vā *hay bởi Chư Thiên*
mārena vā *hay bởi Ma vương*
brahmunā vā *hay bởi Phạm thiên*
kenaci vā lokasmin’ti *hay bất cứ một ai ở đời’*

Bhummānaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā *Sau khi được nghe tiếng Chư Thiên ở cõi đất*

Cātummahārājikā devā saddamanussāvesuṃ *Tứ Đại Thiên Vương lên tiếng nói*

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye *nay ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn*
anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ *chuyển Vô Thượng Pháp Luân*

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā *(Pháp Luân) không thể nghịch chuyển (nói ngược lại) bởi Sa-môn*

brāhmaṇena vā *hay bởi Bà-la-môn*

devena vā *hay bởi Chư Thiên*

mārena vā *hay bởi Ma Vương*

brahmunā vā *hay bởi Phạm Thiên*

kenaci vā lokasmin’ti *hay bất cứ một ai ở đời’*

Cātummahārājikānaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā *sau khi nghe tiếng Chư Thiên cõi Tứ Đại Thiên Vương*
tāvatiṃsā devā saddamanussāvesuṃ *Chư Thiên cõi ba mươi ba lớn tiếng nói*

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye *nay ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn*
anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ *chuyển Vô Thượng Pháp Luân*

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā *(Pháp Luân) không thể nghịch chuyển (nói ngược lại) bởi Sa-môn*

brāhmaṇena vā *hay bởi Bà-la-môn*

devena vā *hay bởi Chư Thiên*

mārena vā *hay bởi Ma Vương*

brahmunā vā *hay bởi Phạm Thiên*

kenaci vā lokasmin’ti *hay bất cứ một ai ở đời’*

Tāvatiṃsānaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā sau khi nghe tiếng Chư Thiên cõi ba mươi ba

yāmā devā saddamanussāvesuṃ Chư Thiên Dạ Ma lớn tiếng nói

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye nay ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn **anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ** chuyển Vô Thượng Pháp Luân

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā (Pháp Luân) không thể nghịch chuyển (nói ngược lại) bởi Sa-môn

brāhmaṇena vā hay bởi Bà-la-môn

devena vā hay bởi Chư Thiên,

mārena vā hay bởi Ma Vương,

brahmunā vā hay bởi Phạm Thiên

kenaci vā lokasmin’ti hay bất cứ một ai ở đời’

Yāmānaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā sau khi nghe tiếng Chư Thiên Cõi Dạ Ma

tusitā devā sadda-manussāvesuṃ Chư Thiên Đâu Suất lớn tiếng nói

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye nay ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn

anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ chuyển Vô Thượng Pháp Luân

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā không thể nghịch chuyển (nói ngược lại) bởi Sa-môn

brāhmaṇena vā hay bởi Bà-la-môn

devena vā hay bởi Chư Thiên

mārena vā hay bởi Ma Vương

brahmunā vā hay bởi Phạm Thiên

kenaci vā lokasmin’ti hay bất cứ một ai ở đời’

Tusitānaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā sau khi nghe tiếng
Chư Thiên cõi Đâu Suất

Nimmānaratī devā saddamanussāvesuṃ Chư Thiên Hóa
Lạc lớn tiếng nói

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye nay
ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn
anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ chuyển Vô
Thượng Pháp Luân

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā không thể nghịch chuyển
(nói ngược lại) bởi Sa-môn

brāhmaṇena vā hay bởi Bà-la-môn

devena vā hay bởi Chư Thiên

mārena vā hay bởi Ma Vương

brahmunā vā hay bởi Phạm Thiên

kenaci vā lokasmin’ti hay bất cứ một ai ở đời’

Nimmānaratīnaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā sau khi nghe
tiếng Chư Thiên cõi Hóa Lạc

paranimmitavasavattī devā saddamanussāvesuṃ Chư
Thiên Tha Hóa Tự Tại nay lớn tiếng nói

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye nay
ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn
anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ chuyển Vô
Thượng Pháp Luân

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā không thể nghịch chuyển
(nói ngược lại) bởi Sa-môn

brāhmaṇena vā hay bởi Bà-la-môn

devena vā hay bởi Chư Thiên

mārena vā hay bởi Ma Vương

brahmunā vā hay bởi Phạm Thiên

kenaci vā lokasmin’ti hay bất cứ một ai ở đời’

Paranimmitavasavattīnaṃ devānaṃ saddaṃ sutvā sau khi nghe tiếng Chư Thiên cõi Tha Hóa Tự Tại

brahmakāyikā devā saddamanussāvesuṃ Chư Thiên Phạm Thiên nay lớn tiếng nói lên

‘etaṃ Bhagavatā Bārāṇasiyaṃ Isipatane migadāye nay ở Ba-la-nại, chỗ Chư Tiên đọa xứ, tại Vườn Nai, Thế Tôn

anuttaraṃ dhammacakkaṃ pavattitaṃ chuyển Vô Thượng Pháp Luân

appaṭivattiyaṃ samaṇena vā không thể nghịch chuyển (nói ngược lại) bởi Sa-môn

brāhmaṇena vā hay bởi Bà-la-môn

devena vā hay bởi Chư Thiên

mārena vā hay bởi Ma Vương

brahmunā vā hay bởi Phạm Thiên

kenaci vā lokasmin’ti hay bất cứ một ai ở đời’

Itiha tena khaṇena tena Như vậy, trong sát-na ấy

layena tena muhuttena trong khoảnh khắc ấy, trong giây phút ấy

yāva brahmalokā saddo abhuggacchi tiếng ấy lên đến Phạm Thiên Giới.

Ayañca dasasahassi lokadhātu Và mười ngàn thế giới này **saṅkampi sampakampi sampavedhi** chuyển động, rung động, chuyển động mạnh.

Appamaṇo ca uḷāro obhāso Và một hào quang vô lượng, quang đại

loke pāturaḥosi phát chiếu ra ở đời

atikkamma devānaṃ devā’nubhāvanti vượt quá uy lực Chư Thiên.

Atha kho Bhagavā imaṃ udānaṃ udānesi Rồi Thế Tôn thốt lên lời cảm hứng sau đây:

‘Aññāsi vata, bho, Koṇḍañño *Chắc chắn đã giác hiểu là Koṇḍañña (Kiều-trần-như)*

Aññāsi vata, bho, Koṇḍañño!’ti *Chắc chắn đã giác hiểu là Koṇḍañña!’*

Iti hidam āyasmato Koṇḍaññassa *Như vậy Tôn giả Koṇḍañña*

‘Aññāsi-koṇḍañño’ tveva nāmaṃ ahoṣī’ti *được tên là Aññākoṇḍañña (A-nhã Kiều-trần-như)*

Atha kho āyasmā Aññāsikoṇḍañño *khi đó Đại Đức Aññāsikoṇḍañña*

diṭṭha-dhammo pattadhammo *sau khi đã thấy Pháp (Tứ Thánh Đế) đã thành tựu Pháp (Tứ Thánh Đế)*

viditadhammo pariyoḅhaddhammo *đã hiểu Pháp (Tứ Thánh Đế), đã thâm nhuần Pháp (Tứ Thánh Đế)*

tiṇṇavicikiccho vigatakathaṃkatho *hoài nghi đã không còn, sự lưỡng lự đã dứt hẳn*

vesārajjappatto aparappaccayo *thành tựu niềm tin, không còn cần sự trợ duyên của người khác*

satthusāsane Bhagavantam etadavoca *vào nơi Giáo Pháp của Bạc Đạo Sư, (Tôn giả Aññāsikoṇḍañña) đã nói với Đức Thế Tôn điều này:*

‘Labheyā’ham Bhante, Bhagavato santike pabbajam *Bạch Ngài, con có thể xuất gia trong sự hiện diện của Đức Thế Tôn không?*

labheyam upasampadan’ti *Con có thể tu lên bậc trên không?*

‘Ehi Bhikkhū’ti Bhagavā avoca *Đức Thế Tôn đã nói rằng: ‘Này Tỳ-khuru, hãy đến*

‘Svākkhāto dhammo, cara brahmacariyam *Pháp đã được khéo thuyết giảng, hãy thực hành Phạm hạnh*

sammā dukkhassa antakiriyaṃ’ti một cách đúng đắn để
chấm dứt khổ đau.

Sāva tassa āyasmato upasampadā ahoṣī’ti Đây đã là sự
tu lên bậc trên của Tôn giả.

**DHAMMACAKKAPPAVATTANASUTTAM
NIṬṬHITAM
CHẤM DỨT BÀI KINH CHUYỂN PHÁP LUÂN**

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ NĂM**

ANATTALAKKHAṆA SUTTA

*Suttaṭṭhāka, Saṃyuttanikāya,
Khandhavaggaṭṭhā, Khandhasaṃyuttaṃ, Upayavaggo*

KINH VÔ NGÃ TƯỚNG

*Tạng Kinh, Kinh Tương Ứng Bộ, Tập III,
Thiên Uẩn, B. Năm mươi Kinh ở giữa, I. Phẩm Tham luyến*

UYYOJANA GĀTHĀ

KỆ KHAI KINH VÔ NGÃ TƯỚNG

**Dhammacakkam pavattetvā
āsaḥhiyam hi puṇṇāme
Nagare Bārāṇasiyaṃ
Isipatanavhaye vane
Pāpetvādiphalaṃ nesam
anukkamena desayi
Yaṃ taṃ pakkhassa pañcamaṃ
vimuttatthaṃ bhanāma he**

*Sau khi chuyển Pháp Luân
vào ngày Rằm tháng Sáu
gần Kinh thành Bārāṇasī,
tại khu rừng tên Isipatana
khi nhóm năm vị Tỳ-khưu đã chứng đắc quả đầu tiên
tuần tự (khi Đức Thế Tôn) thuyết bài Kinh này
nhằm ngày thứ năm của tuần trăng xuống
vì mục đích Giải Thoát Giác Ngộ.
Này quý vị thiện tri thức,
nay chúng tôi tụng bài Kinh ấy.*

- 1. Evaṃ me sutam** *Như vậy tôi nghe.*
Ekam samayaṃ Bhagavā Bārāṇasiyaṃ viharati
Isipatane migadāye *Một thời Thế Tôn ở Bārāṇasi*

(Ba-la-nại), tại Isipatana (Chư Tiên đạo xứ), vườn Lộc Uyển.

Tatra kho Bhagavā pañcavaggiye Bhikkhū āmantesi Ở đây Thế Tôn nói với đoàn năm vị Tỳ-khuru ‘**Bhikkhavo**’ti *Này các Tỳ-khuru*

‘**Bhadante**’ti *Thưa vâng bạch Thế Tôn*

te Bhikkhū Bhagavato paccassosum, Bhagavā etadavoca *các Tỳ-khuru ấy vâng đáp Thế Tôn, Thế Tôn nói như sau:*

2. **Rūpaṃ, Bhikkhave, anattā** *Sắc, này các Tỳ-khuru, là Vô Ngã,*

rūpañca hi daṃ, Bhikkhave, attā abhavissa *này các Tỳ-khuru, nếu Sắc là Ngã*

nayidaṃ rūpaṃ ābādhāya saṃvatteyya *thời Sắc không thể đi đến bệnh hoạn,*

labbheṭṭha ca rūpe *và có thể được các Sắc như sau*

‘**evaṃ me rūpaṃ hotu** *mong rằng Sắc của ta là như thế này,*

evaṃ me rūpaṃ mā ahoṣī’ti *mong rằng Sắc của ta chẳng phải như thế này*’

Yasmā ca kho, Bhikkhave, rūpaṃ anattā *Và này các Tỳ-khuru, vì Sắc là Vô Ngã,*

tasmā rūpaṃ ābādhāya saṃvattati *do vậy Sắc đi đến bệnh hoạn.*

Na ca labbhati rūpe *Và không thể có được các Sắc*

‘**evaṃ me rūpaṃ hotu** *mong rằng Sắc của ta như thế này,*

evaṃ me rūpaṃ mā ahoṣī’ti *mong rằng Sắc của ta chẳng phải như thế này*’.

3. **Vedanā Bhikkhave, anattā** *Thọ, này các Tỳ-khuru, là Vô Ngã*

vedanā ca hidam, Bhikkhave, attā abhavissa này các Tỳ-khuru, nếu Thọ là Ngã

nayidam vedanā ābādhāya samvatteyya thời Thọ không thể đi đến bệnh hoạn,

labbhettha ca vedanāya và có thể được các Thọ như sau

‘**evam me vedanā hotu** mong rằng Thọ của ta như thế này,

evam me vedanā mā ahoṣī’ti mong rằng Thọ của ta chẳng phải như thế này’.

Yasmā ca kho, Bhikkhave, vedanā anattā Đây các Tỳ-khuru, vì Thọ là Vô Ngã,

tasmā vedanā ābādhāya samvattati do vậy, Thọ đi đến bệnh hoạn.

Na ca labbhati vedanāya Và không thể có được các Thọ

‘**evam me vedanā hotu** mong rằng Thọ của ta như thế này,

evam me vedanā mā ahoṣī’ti mong rằng Thọ của ta chẳng phải như thế này’.

4. **Saññā Bhikkhave, anattā** Tướng, này các Tỳ-khuru, là Vô Ngã,

saññā ca hidam Bhikkhave, attā abhavissa này các Tỳ-khuru, nếu Tướng là Ngã

nayidam saññā ābādhāya samvatteyya thời Tướng không thể đi đến bệnh hoạn,

labbhettha ca saññāya và có thể được các Tướng như sau

‘**evam me saññā hotu** mong rằng Tướng của ta như thế này,

evam me saññā mā ahoṣī’ti mong rằng Tướng của ta chẳng phải như thế này’.

Yasmā ca kho Bhikkhave, saññā anattā Và này các Tỳ-khuru, vì Tưởng là Vô Ngã

tasmā saññā ābādhāya saṃvattati do vậy, Tưởng đi đến bệnh hoạn.

Na ca labbhati saññāya Và không thể có được các Tưởng

‘**evaṃ me saññā hotu** mong rằng Tưởng của ta như thế này,

evaṃ me saññā mā ahoṣī’ti mong rằng Tưởng của ta chẳng phải như thế này’.

5. **Saṅkhārā Bhikkhave, anattā** Hành, này các Tỳ-khuru, là Vô Ngã,

saṅkhārā ca hi daṃ, Bhikkhave, attā abhaviṣṣa này các Tỳ-khuru, nếu Hành là Ngã

nayidaṃ saṅkhārā ābādhāya saṃvatteyyuṃ thời Hành không thể đi đến bệnh hoạn,

labbhetha ca saṅkhāresu và có thể được các Hành như sau

‘**evaṃ me saṅkhārā hontu** mong rằng Hành của ta như thế này,

evaṃ me saṅkhārā mā ahesun’ti mong rằng Hành của ta chẳng phải như thế này’.

Yasmā ca kho, Bhikkhave, saṅkhārā anattā Và này các Tỳ-khuru, vì Hành là Vô Ngã

tasmā saṅkhārā ābādhāya saṃvattanti do vậy, Hành đi đến bệnh hoạn

na ca labbhati saṅkhāresu và không thể có được các Hành:

‘**evaṃ me saṅkhārā hontu** mong rằng Hành của ta như thế này

evaṃ me saṅkhārā mā ahesun’ti mong rằng Hành của ta không phải như thế này’.

6. **Viññāṇaṃ Bhikkhave, anattā** *Thức, này các Tỳ-khuru, là Vô Ngã,*
viññāṇaṅca idaṃ, Bhikkhave, attā abhavissa *này các Tỳ-khuru, nếu Thức là Ngã*
na idaṃ viññāṇaṃ ābādhāya saṃvatteyya *thời Thức không thể đi đến bệnh hoạn,*
labbetha ca viññāṇe *và có thể có được các Thức như sau*
‘evaṃ me viññāṇaṃ hotu *mong rằng Thức của ta như thế này,*
evaṃ me viññāṇaṃ mā ahoṣī’ti *mong rằng Thức của ta chẳng phải như thế này’.*
Yasmā ca kho, Bhikkhave, viññāṇaṃ anattā *Và này các Tỳ-khuru, vì Thức là Vô Ngã,*
tasmā viññāṇaṃ ābādhāya saṃvattati *do vậy, Thức đi đến bệnh hoạn.*
Na ca labbhati viññāṇe *Và không có thể có được Thức*
‘evaṃ me viññāṇaṃ hotu *mong rằng Thức của ta như thế này,*
evaṃ me viññāṇaṃ mā ahoṣī’ti *mong rằng Thức của ta chẳng phải như thế này’.*
7. **Taṃ kiṃ maññatha, Bhikkhave** *Này các Tỳ-khuru, các ông nghĩ thế nào?*
rūpaṃ niccaṃ vā aniccaṃ vā’ti *Sắc là Thường hay Vô Thường?*
“Aniccaṃ, Bhante” *Là Vô Thường, bạch Thế Tôn!*
“Yaṃ panā’niccaṃ dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā’ti *Cái gì Vô Thường là Khổ hay Lạc?*
“Dukkhaṃ, Bhante” *Là Khổ, bạch Thế Tôn*
“Yaṃ panā’niccaṃ dukkhaṃ vipariṇāma-dhammaṃ *Cái gì Vô Thường, Khổ, chịu sự biến hoại*

kallaṃ nu taṃ samanupassitum có hợp lý chẳng khi quán cái ấy là:

‘etaṃ mama, eso’ham-asmi” Cái này là của ta, cái này là ta

eso me attā’ti cái này là tự ngã của ta”?

“No hetam, Bhante” Thừa không, bạch Thế Tôn.

8. **Vedanā niccā vā aniccā vā’ti** Thọ là Thường hay Vô Thường?

“Aniccā, Bhante” Là Vô Thường, bạch Thế Tôn!

“Yaṃ panā’niccaṃ dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā’ti” Cái gì Vô Thường là Khổ hay Lạc?

“Dukkhaṃ, Bhante” Là Khổ, bạch Thế Tôn.

“Yaṃ panā’niccā dukkhaṃ vipariṇāma-dhammaṃ” Cái gì Vô Thường, Khổ, chịu sự biến hoại **kallaṃ nu taṃ samanupassitum** có hợp lý chẳng khi quán cái ấy là:

‘etaṃ mama, eso’ham-asmi” cái này là của ta, cái này là ta

eso me attā’ti cái này là Tự Ngã của ta”?

“No hetam, Bhante” Thừa không, bạch Thế Tôn

9. **Saññā niccā vā aniccā vā’ti** Tưởng là Thường hay Vô Thường?

“Aniccā, Bhante” Là Vô Thường, bạch Thế Tôn!

“Yaṃ panā’niccā dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā’ti” Cái gì Vô Thường là Khổ hay Lạc?

“Dukkhaṃ, Bhante” Là Khổ, bạch Thế Tôn.

“Yaṃ panā’niccā dukkhaṃ vipariṇāma-dhammaṃ” Cái gì Vô Thường, Khổ, chịu sự biến hoại **kallaṃ nu taṃ samanupassitum** có hợp lý chẳng khi quán cái ấy là:

‘etaṃ mama, eso’ham-asmi” cái này là của ta, cái này là ta

eso me attā’ti cái này là Tự Ngã của ta”?

“No hetam, Bhante” Thưa không, bạch Thế Tôn

10. Saṅkhārā niccā vā aniccā vā”ti Các Hành là thường hay Vô Thường?

“Aniccā, Bhante” Là Vô Thường, bạch Thế Tôn!

“Yaṃ panā’niccam dukkham vā taṃ sukham vā’ti Cái gì Vô Thường là Khổ hay Lạc?

“Dukkham, Bhante” Là khổ, bạch Thế Tôn.

“Yaṃ panā’niccam dukkham vipariṇāma-dhammaṃ Cái gì Vô Thường, Khổ, chịu sự biến hoại kalam nu taṃ samanupassitum có hợp lý chăng khi quán cái ấy là:

‘etaṃ mama, eso’ham-asmi” Cái này là của ta, cái này là ta

eso me attā’ti cái này là Tự Ngã của ta”?

“No hetam, Bhante” Thưa không, bạch Thế Tôn

11. Viññāṇam niccam vā aniccam vā”ti Thức là Thường hay Vô Thường?

“Aniccam, Bhante” Là Vô Thường, bạch Thế Tôn!

“Yaṃ panā’niccam dukkham vā taṃ sukham vā”ti Cái gì Vô Thường là Khổ hay Lạc?

“Dukkham, Bhante” Là Khổ, bạch Thế Tôn.

“Yaṃ panā’niccam dukkham vipariṇāma-dhammaṃ Cái gì Vô Thường, Khổ, chịu sự biến hoại kalam nu taṃ samanupassitum có hợp lý chăng khi quán cái ấy là:

‘etaṃ mama, eso’ham-asmi” cái này là của ta, cái này là ta

eso me attā’ti cái này là Tự Ngã của ta”?

“No hetam, Bhante” Thừa không, bạch Thế Tôn.

12. “Tasmā-tiha, Bhikkhave Do vậy, này các Tỳ-khuru
yam kiñci rūpaṃ atītā’nāgata-paccuppannaṃ
phàm sắc gì quá khứ, vị lai, hiện tại
ajjhataṃ vā bahiddhā vā thuộc nội hay ngoại
oḷārikaṃ vā sukhumaṃ vā thô hay tế
hīnaṃ vā paṇītaṃ vā liệt hay thắng
yam dūre santike vā xa hay gần
sabbam rūpaṃ, n’etaṃ mama, n’eso’ham-asmi
(thấy) tất cả sắc, cái này không phải của ta, cái này
không phải là con

na m’eso attā’ti cái này không phải tự ngã của ta”
evam-etaṃ yathā-bhūtaṃ samma-p-paññāya
datṭhabbam cần phải như thật quán với chánh trí tuệ
(tất cả sắc) như vậy

13. Yā kāci vedanā atītā’nāgata-paccuppannā Phàm
thọ gì quá khứ, vị lai, hiện tại,
ajjhataṃ vā bahiddhā vā thuộc nội hay ngoại
oḷārikaṃ vā sukhumaṃ vā thô hay tế
hīnaṃ vā paṇītaṃ vā liệt hay thắng
yā dūre santike vā xa hay gần
sabbā vedanā-n’etaṃ mama, n’eso’ham-asmi (thấy)
tất cả thọ: “cái này không phải của con, cái này không
phải là ta

na m’eso attā’ti cái này không phải Tự Ngã của ta”
evam-etaṃ yathā-bhūtaṃ samma-p-paññāya
datṭhabbam cần phải như thật quán với chánh trí tuệ
(tất cả thọ) như vậy

14. Yā kāci saññā atītā’nāgata-paccuppannā Phàm
tưởng gì quá khứ, vị lai, hiện tại

**ajjhattam vā bahiddhā vā thuộc nội hay ngoại
oḷārikam vā sukhumam vā thô hay tế
hīnam vā paṇītam vā liệt hay thắng
yā dūre santike vā xa hay gần
sabbā saññā, n'etaṃ mama, n'eso'ham-asmi (thấy)
tất cả tướng: "cái này không phải của ta, cái này
không phải là ta
na m'eso attā'ti cái này không phải tự ngã của ta".
Evam-etaṃ yathā-bhūtaṃ samma-p-paññāya
daṭṭhabbam cần phải như thật quán với chánh trí tuệ
(tất cả thức) như vậy**

15. **Ye keci saṅkhārā atītā'nāgata-paccuppannā** *Phàm các hành gì quá khứ, vị lai, hiện tại*
**ajjhattam vā bahiddhā vā thuộc nội hay ngoại
oḷārikam vā sukhumam vā thô hay tế
hīnam vā paṇītam vā liệt hay thắng
ye dūre santike vā xa hay gần
sabbe saṅkhārā, n'etaṃ mama, n'eso'ham-asmi
(thấy) tất cả các hành: "Cái này không phải của ta,
cái này không phải là ta
na m'eso attā'ti cái này không phải tự ngã của ta"
evam-etaṃ yathā-bhūtaṃ samma-p-paññāya
daṭṭhabbam cần phải như thật quán với chánh trí tuệ
(tất cả các hành) như vậy**

16. **Yaṃ kiñci viññāṇam atītā'nāgata-paccuppannam** *Phàm thức gì quá khứ, vị lai, hiện tại*
**ajjhattam vā bahiddhā vā thuộc nội hay ngoại
oḷārikam vā sukhumam vā thô hay tế
hīnam vā paṇītam vā liệt hay thắng
yaṃ dūre santike vā xa hay gần**

sabbam viññāṇam, n’etaṃ mama, n’eso’ham’asmi
(thấy) tất cả thức: “cái này không phải của ta, cái này không phải là ta

na m’eso attā’ti cái này không phải tự ngã của ta”

evam-etaṃ yathā-bhūtaṃ samma-p-paññāya
daṭṭhabbaṃ cần phải như thật quán với chánh trí tuệ
(tất cả các thức) như vậy

17. “**Evam passaṃ, Bhikkhave, sutavā ariya-sāvako**
Thấy vậy, này các Tỳ-khuru, bậc Đa văn Thánh đệ tử
Rūpasmim’pi nibbindati yém ly (nhàm chán) đối với
sắc

Vedanāya’pi nibbindati yém ly (nhàm chán) đối với
thọ

Saññāya’pi nibbindati yém ly (nhàm chán) đối với
tướng

saṅkhāresu’pi nibbindati yém y (nhàm chán) đối với
các hành

viññāṇasmim’pi nibbindati yém ly (nhàm chán) đối
với thức

Nibbindaṃ virajjati Do yém ly (nhàm chán), vị ấy ly
tham

virāgā vimuccati Vimuttasmim vimuttamiti nāṇam
hoti do ly tham, vị ấy giải thoát trong sự giải thoát, trí
khởi lên: “Ta đã được giải thoát”. Vị ấy biết rõ:

‘Khīṇā jāti, vusitaṃ brahmacariyaṃ Sanh đã tận,
Phạm hạnh đã thành

katam karaṇiyaṃ, nāparaṃ itthattāyā’ti
pajānātī’ti những việc nên làm (chứng ngộ Tứ Thánh
Đế) đã làm, không còn trở lui trạng thái này nữa”

18. **Idam-avoca Bhagavā** Thế Tôn thuyết như vậy.

Attamanā pañca-vaggiyā Bhikkhū Bhagavato bhāsitaṃ abhinandunṃ *Nhóm năm vị Tỳ-khuru hoan hỷ, tín thọ lời Thế Tôn dạy.*

Imasmiñca pana veyyākaraṇasmimṃ bhaññamāne *Trong khi lời dạy này được nói lên*

pañca-vaggiyānaṃ Bhikkhūnaṃ anupādāya *(tâm) của nhóm năm vị Tỳ-khuru không có chấp thủ.*

āsavehi cittāni vimuccimsū'ti *tâm (của năm vị) được giải thoát khỏi các lậu hoặc.*

ANATTALAKKHAṆA-SUTTAM NIṬṬHITAM
CHẤM DỨT BÀI KINH VÔ NGÃ TƯỚNG

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ SÁU**

PAṬICCA-SAMUPPĀDA-VIBHAṄGO

Abhidhammapiṭaka, Vibhaṅgapāḷi

DUYÊN KHỞI PHÂN TÍCH

Tạng Vi Diệu Pháp, Bộ Phân tích

SUTTAN-TABHĀJANĪYAM PHÂN TÍCH THEO KINH

Avijjā-paccayā saṅkhārā, saṅkhāra-paccayā viññāṇam
Hành có do duyên vô minh, thức có do duyên hành
viññāṇa-paccayā nāma-rūpaṃ danh sắc có do duyên
thức

nāma-rūpapaccayā saḷā'yatanaṃ lục nhập có do duyên
danh sắc

saḷā'yatana-paccayā phasso xúc có do duyên lục nhập

phassa-paccayā vedanā thọ có do duyên xúc

vedanā-paccayā taṇhā ái có do duyên thọ

taṇhā-paccayā upādānaṃ thủ có do duyên ái

upādāna-paccayā bhavo hữu có do duyên thủ

bhava-paccayā jāti sanh có do duyên hữu

jāti-paccayā jarā-maraṇaṃ soka-parideva-dukkha-

domanass'upāyāsā sambhavanti lão tử sầu bi khổ ưu ai

có do duyên sanh

Evam-etassa kevalassa dukkha-k-khandhassa

samudayo hoti như vậy là tập khởi của toàn bộ khổ uẩn

này

Tattha katamā avijjā Ở đây, vô minh là như thế nào?

Dukkhe aññāṇaṃ, dukkha-samudaye aññāṇaṃ Sự

không hiểu về khổ, sự không hiểu về khổ tập

Dukkha-nirodhe aññāṇaṃ, dukkha-nirodha-gāminiyā

paṭipadāya aññāṇaṃ sự không hiểu về khổ diệt, sự không

hiểu về khổ diệt hành lộ

ayaṃ vuccati “avijjā” Đây gọi là vô minh

Tattha katame avijjā-paccayā saṅkhārā Ở đây, thế nào là hành do duyên vô minh?

Puññā’bhisāṅkhāro, apuññā’bhisāṅkhāro Tức là phúc hành, phi phúc hành

Āneñjā’bhisāṅkhāro, kāya-saṅkhāro, bất động hành, thân hành

Vacī-saṅkhāro, citta-saṅkhāro khẩu hành, ý hành.

Tattha katamo puññā’bhisāṅkhāro Ở đây, phúc hành là thế nào?

Kusalā cetanā kāmā’vacarā rūpā’vacarā Tư thiện dục giới, sắc giới

Dāna-mayā sīla-mayā bhāvanā-mayā do bố thí thành, trì giới thành, tu tiến thành

ayaṃ vuccati “puññā’bhisāṅkhāro” đây gọi là phúc hành

Tattha katamo apuññā’bhisāṅkhāro Ở đây, phi phúc hành là thế nào?

Akusalā cetanā kāmā’vacarā Tư bất thiện dục giới

ayaṃ vuccati “apuññā’bhisāṅkhāro” đây gọi là phi phúc hành

Tattha katamo āneñjā’bhisāṅkhāro Ở đây, bất động hành là thế nào?

Kusalā cetanā arūpā’vacarā Tư thiện vô sắc giới

ayaṃ vuccati “āneñjā’bhisāṅkhāro” đây gọi là bất động hành.

Tattha katamo kāya-saṅkhāro Ở đây, thân hành là thế nào?

Kāya-sañcetanā kāya-saṅkhāro Tác ý khiến biểu hiện nơi thân gọi là thân hành

vacī-sañcetanā vacī-saṅkhāro tác ý khiến biểu hiện ở khẩu gọi là khẩu hành

mano-sañcetanā citta-saṅkhāro tác ý khiến biểu hiện ở tâm gọi là tâm hành

Ime vuccanti “avijjā-paccayā saṅkhārā” Đây gọi là hành do duyên vô minh

Tattha katamaṃ saṅkhāra-paccayā viññāṇaṃ Ở đây, thế nào là thức do duyên hành

Cakkhu-viññāṇaṃ, sota-viññāṇaṃ Nhãn thức, nhĩ thức
ghāna-viññāṇaṃ, jivhā-viññāṇaṃ tỷ thức, thiệt thức
kāya-viññāṇaṃ, mano-viññāṇaṃ thân thức, ý thức
idaṃ vuccati “saṅkhāra-paccayā viññāṇaṃ” đây gọi là thức do duyên hành.

Tattha katamaṃ viññāṇa-paccayā nāma-rūpaṃ Ở đây, thế nào là danh sắc do duyên thức?

Atthi nāmaṃ, atthi rūpaṃ Có danh, có sắc

Tattha katamaṃ nāmaṃ Ở đây, danh là thế nào?

Vedanā-k-khandho, saññā-k-khandho Tứ thọ, tưởng
saṅkhāra-k-khandho idaṃ vuccati “nāmaṃ” đây gọi là danh tư, xúc, tác ý

Tattha katamaṃ rūpaṃ Ở đây, thế nào là sắc

Cattāro mahā-bhūtā Tứ bốn đại hiện

catunnaṅca mahā-bhūtānaṃ upādāya rūpaṃ và sắc nương bốn đại hiện

idaṃ vuccati “rūpaṃ” đây gọi là sắc

Iti idaṅca nāmaṃ, idaṅca rūpaṃ Như vậy, đây là danh, đây là sắc

Idaṃ vuccati “viññāṇa-paccayā nāma-rūpaṃ” Đây gọi là danh sắc do duyên thức

Tattha katamaṃ nāma-rūpa-paccayā saḷā’yatanam Ở đây, thế nào là lục nhập do duyên danh sắc?

cakkhā’yatanam, sotā’yatanam Tứ nhãn xúc, nhĩ xúc

ghānā’yatanam, jivhā’yatanam tỷ xúc, thiệt xúc

kāyā’yatanam, manā’yatanam thân xúc, ý xúc

idaṃ vuccati “nāma-rūpa-paccayā saḷā’yatanam” Đây gọi là lục nhập do duyên danh sắc

Tattha katamo saḷā'yatana-paccayā phasso Ở đây, thế nào là xúc do duyên lục nhập

Cakkhu-samphasso sota-samphasso Tức nhãn xúc, nhĩ xúc

ghāna-samphasso jivhā-samphasso tỷ xúc, thiệt xúc

kāya-samphasso mano-samphasso thân xúc, ý xúc

ayaṃ vuccati “saḷā'yatana-paccayā phasso” đây gọi là xúc do duyên lục nhập

Tattha katamā phassa-paccayā vedanā Ở đây, thế nào là thọ do duyên xúc

Cakkhu-samphassajā vedanā Tức thọ sanh từ nhãn xúc
sota-samphassajā vedanā thọ sanh từ nhĩ xúc

ghāna-samphassajā vedanā thọ sanh từ tỷ xúc

jivhā-samphassajā vedanā thọ sanh từ thiệt xúc

kāya-samphassajā vedanā thọ sanh từ thân xúc

mano-samphassajā vedanā thọ sanh từ ý xúc

ayaṃ vuccati “phassa-paccayā vedanā” đây gọi là thọ do duyên xúc.

Tattha katamā vedanā-paccayā taṇhā Ở đây, thế nào là ái do duyên thọ?

Rūpa-taṇhā, sadda-taṇhā Tức sắc ái, thính ái

gandha-taṇhā, rasa-taṇhā hương ái, vị ái

phoṭṭhabba-taṇhā, dhamma-taṇhā xúc ái, pháp ái

ayaṃ vuccati “vedanā-paccayā taṇhā” đây gọi là ái do duyên thọ

Tattha katamaṃ taṇhā-paccayā upādānaṃ Ở đây, thế nào là thủ do duyên ái

Kāṃ'upādānaṃ, diṭṭh'upādānaṃ Tức là dục thủ, kiến thủ

sīla-b-bat'upādānaṃ, atta-vād'upādānaṃ giới cấm thủ, ngã luận chấp thủ.

idaṃ vuccati “taṇhā-paccayā upādānaṃ” đây gọi là thủ do duyên ái

Tattha katamo upādāna-paccayā bhavo Ở đây, thế nào là hữu do duyên thủ

Bhavo duvidhena Hữu phân theo hai loại:

atthi kamma-bhavo, atthi upapatti-bhavo có nghiệp hữu, có sanh hữu

Tattha katamo kamma-bhavo Ở đây, nghiệp hữu là thế nào?

Puññā’bhisankhāro, apuññā’bhisankhāro Tức phúc hành, phi phúc hành

āneñjā’bhisankhāro-ayaṃ vuccati “kamma-bhavo” bất động hành. Đây gọi là nghiệp hữu

Sabbam’pi bhava-gāmi-kammaṃ kamma-bhavo. Tất cả nghiệp đưa đến hữu là nghiệp hữu

Tattha katamo upapatti-bhavo Ở đây, sanh hữu là thế nào?

Kāma-bhavo, rūpa-bhavo Tức là dục hữu, sắc hữu

arūpa-bhavo, saññā-bhavo vô sắc hữu, tưởng hữu

asaññā-bhavo, neva-saññānāsaññā-bhavo vô tưởng hữu, phi tưởng phi phi tưởng xú hữu

eka-vokāra-bhavo nhất uẩn hữu

catu-vokāra-bhavo tứ uẩn hữu

pañca-vokāra-bhavo ngũ uẩn hữu

ayaṃ vuccati “upapatti-bhavo” đây gọi là sanh hữu

Iti ayañca kamma-bhavo, ayañca upapatti-bhavo

Nghiệp hữu này là như thế, sanh hữu này là như thế

Ayaṃ vuccati “upādāna-paccayā bhavo” đây gọi là hữu do duyên thủ

Tattha katamā bhava-paccayā jāti? Ở đây, thế nào là sanh do duyên hữu?

Yā tesam tesam sattānaṃ Đối với mỗi chúng sanh

tamhi tamhi sattanikāye trong từng chủng loại thân hữu
tình ấy

jāti sañjāti okkanti abhinibbatti có sự kiện sanh ra, sanh
khởi, hiện ra, phát ra

khandhānaṃ pātubhāvo hiện khởi các uẩn

āyatanānaṃ paṭilābho thành tựu các xứ

ayaṃ vuccati “bhava-paccayā jāti” đây gọi là sanh do
duyên hữu

Tattha katamaṃ jāti-paccayā jarā-maraṇaṃ Ở đây, thế
nào là lão tử do duyên sanh

Atthi jarā, atthi maraṇaṃ Có lão, có tử

Tattha katamā jarā Ở đây, thế nào là lão

Yā tesam tesam sattānaṃ Đối với mỗi chúng sanh

tamhi tamhi sattanikāye trong từng chủng loại thân hữu
tình ấy

jarā jīraṇatā khaṇḍiccaṃ pāliccaṃ valittacatā sự niên
lão, sự hủy hoại, trạng thái rụng răng, trạng thái tóc bạc,
da nhăn

āyuno saṃhāni indriyānaṃ paripāko tuổi thọ rút ngắn,
các căn hủy hoại

ayaṃ vuccati “jarā” đây gọi là “già”

Tattha katamaṃ maraṇaṃ Ở đây, tử là thế nào

Yā tesam tesam sattānaṃ Đối với mỗi chúng sanh

tamhā tamhā sattanikāyā trong từng chủng loại thân hữu
tình ấy

cuti cavanatā bhedo sự qua đời, đổi đời (kiếp sống khác),
sự hư hoại

antaradhānaṃ maccu maraṇaṃ sự biến mất chết, tán
vong

kāla-kiriya khandhānaṃ bhedo quá vãng, tan rã ngũ uẩn

kaḷavarassa nikkhepo sự vứt bỏ thân xác

jīvit’indriyassupacchedo đứt mạng quyền

idaṃ vuccati “maraṇaṃ” đây gọi là “tử”

Iti ayañca jarā, idañca maraṇaṃ Lão này là như thế, tử này là như thế

Idaṃ vuccati “jāti-paccayā jarā-maraṇaṃ” Đây gọi là lão tử

Tattha katamo soko Ở đây, sâu là thế nào?

ñāti-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc thân quyến qua đời
bhoga-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc hư hoại tài sản
roga-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc bệnh tật hành hạ
sīla-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc giới hạnh hư hỏng
diṭṭhi-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc tri kiến bị băng hoại
aññataraññatarena byasanena samannāgatassa xảy ra điều suy vong nào đó

aññataraññatarena dukkha-dhammena phuṭṭhassa hay gặp nỗi khổ nào đó

soko socanā socitattaṃ có sự lo âu sâu muộn (soka), sự buồn rầu (socanā), thái độ thương tiếc (socitatta)

anto-soko anto-parisoko phiền muộn trong lòng (antosoko), nóng nảy ray rức trong lòng (antoparisoko)

cetaso parijjhāyanā domanassaṃ soka-sallaṃ tâm tư chán nản thất vọng (domanassa), rầu rĩ (parijjhāyanā), có cây gai sâu (sokasalla) khởi lên.

ayaṃ vuccati “soko” đây gọi là sâu (soko)

Tattha katamo paridevo Ở đây, bi là thế nào

Ñāti-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc thân quyến qua đời
Bhoga-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc hư hoại tài sản
Roga-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc bệnh tật hành hạ
Sīla-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc giới hạnh hư hỏng
diṭṭhi-byasanena vā phuṭṭhassa hoặc tri kiến bị băng hoại
aññataraññatarena byasanena samannāgatassa xảy ra điều suy vong nào đó

aññataraññatarena dukkha-dhammena phuṭṭhassa hay gặp nỗi khổ nào đó

ādevo paridevo có sự khóc than ai (*ādevo*), khóc than kẻ lẽ (*parideva*)

ādevanā paridevanā sự than khóc, sự la khóc
ādevitattaṃ paridevitattaṃ thái độ khóc than ai (*ādevitatta*), thái độ khóc than kẻ lẽ (*paridevitatta*)

vācā palāpo vippalāpo lālappo kêu la (*vācā*), nói nhảm (*palāpa*), kêu gào cãi vã (*vipalāpa*), ai oán than vãn (*lālapa*)

lālappanā lālappitattaṃ sự ai oán than vãn (*lālappanā*), thái độ ai oán than vãn (*lālappitatta*)

ayaṃ vuccati “paridevo” đây gọi là “bi”.

Tattha katamaṃ dukkhaṃ Ở đây, khổ là thế nào?

Yaṃ kāyikaṃ asātaṃ kāyikaṃ dukkhaṃ Tức là sự khó chịu trên thân, sự đau đớn thuộc về thân

kāya-samphassaṃ asātaṃ dukkhaṃ vedayitaṃ tình trạng cảm thọ khó chịu đau đớn sanh từ thân xúc

kāya-samphassajā asātā dukkhā vedanā sự cảm giác khó chịu đau đớn sanh từ thân xúc.

idaṃ vuccati “dukkhaṃ” đây gọi là “khổ”

Tattha katamaṃ domanassaṃ Ở đây, ưu là thế nào

Yaṃ cetasikaṃ asātaṃ, cetasikaṃ dukkhaṃ Tức là sự bất an thuộc về tâm, sự đau đớn thuộc về tâm

Ceto-samphassaṃ asātaṃ dukkhaṃ vedayitaṃ Tình trạng cảm thọ bất an đau đớn sanh từ tâm xúc

ceto-samphassajā asātā dukkhā vedanā sự cảm giác bất an đau đớn sanh từ tâm xúc

idaṃ vuccati “domanassaṃ” đây gọi là “ưu”

Tattha katamo upāyāso Ở đây, ai là thế nào

Ñāti-byasanena vā phutṭhassa hoặc thân quyến qua đời

Bhoga-byasanena vā phutṭhassa hoặc hư hoại tài sản

Roga-byasanena vā phutṭhassa hoặc bệnh tật hành hạ

sīla-byasanena vā phutṭhassa hoặc giới hạnh hư hỏng
ditṭhi-byasanena vā phutṭhassa hoặc tri kiến bị băng hoại
aññataraññatarena byasanena samannāgatassa xảy ra
điều suy vong nào đó

aññataraññatarena dukkha-dhammena phutṭhassa hay
gặp nỗi khổ nào đó

āyāso upāyāso có sự thần thờ mệt mỏi (*āyāso*), rã rời, kiệt
sức, tuyệt vọng (*upāyāso*)

āyāsittam upāyāsittam trạng thái thần thờ mệt mỏi
(*āyāsittatta*), trạng thái rã rời, kiệt sức, tuyệt vọng
(*upāyāsittatta*)

ayaṃ vuccati “upāyāso” Đây gọi là “ai”

Evam-etassa kevalassa dukkha-k-khandhassa

samudayo hoti’ti như vậy là sự tập khởi của toàn bộ khổ
uẩn này

evam-etassa kevalassa dukkha-k-khandhassa saṅgati

hoti như vậy toàn bộ khổ uẩn này là sự hợp nhất

samāgamo hoti là sự tụ trung

samodhānaṃ hoti là sự kết hợp

pātubhāvo hoti là sự hình thành

Tena vuccati “evam-etassa kevalassa dukkha-k-

khandhassa samudayo hoti” ti Bởi lẽ ấy nên được nói:

“như vậy là sự tập khởi của toàn bộ khổ uẩn này”.

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ BẢY**

PATṬHĀNA

Abhidhammapiṭaka, Paṭṭhānapāḷi - 1

DUYÊN HỆ

Tạng Vi Diệu Pháp, Bộ Vị Trí, Số 1

PACCAJUDESŌ
PHẦN YẾU LƯỢC ĐẦU ĐỀ

Hetu-paccayo, ārammaṇa-paccayo Nhân duyên, Cảnh duyên

adhipati-paccayo, anantara-paccayo Trưởng duyên, Vô gián duyên

samanantara-paccayo, saha-jāta-paccayo Đẳng vô gián duyên, Câu sanh duyên

Añña-mañña-paccayo, nissaya-paccayo Hỗ tương duyên, Y chỉ duyên

Upanissaya-paccayo, purejāta-paccayo Cận y duyên, Tiền sanh duyên

pacchājāta-paccayo, āsevana-paccayo Hậu sanh duyên, Trùng dụng duyên

Kamma-paccayo, vipāka-paccayo Dị thời nghiệp duyên, Dị thực quả duyên

Āhāra-paccayo, indriya-paccayo Vật thực duyên, Quyền duyên

Jhāna-paccayo, magga-paccayo Thiền na duyên, Đồ đạo duyên

sampayutta-paccayo, vippayutta-paccayo Tương ưng duyên, Bất tương ưng duyên

Atthi-paccayo, natthi-paccayo Hiện hữu duyên, Vô hữu duyên

Vigata-paccayo, avigata-paccayo'ti Ly khứ duyên, Bất ly duyên.

PACCAYANIDDESO
PHẦN PHÂN GIẢI DUYÊN

1. **Hetu-paccayo'ti** *Nhân duyên như là*
Hetū hetu-sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ-
samuṭṭhānānañca rūpānaṃ sáu nhân hỗ trợ cho
Danh pháp tương ứng nhân và các Sắc pháp từ đó
sinh (từ danh pháp tương ứng)
Hetu-paccayena paccayo bằng nhân duyên.
2. **Ārammaṇa-paccayo'ti** *cảnh duyên là*
Rūpā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañca dhammānaṃ *Sắc xứ (cảnh sắc)*
hỗ trợ cho Nhãn thức giới (nhãn thức) cùng các pháp
tương ứng
ārammaṇa-paccayena paccayo bằng Cảnh duyên
Saddā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Thính xứ (cảnh*
tiếng) hỗ trợ cho Nhĩ thức giới (nhĩ thức) cùng các pháp
tương ứng
ārammaṇa-paccayena paccayo bằng Cảnh duyên
Gandhā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Hương xứ (cảnh*
khí) hỗ trợ cho Tỷ thức giới (tỷ thức) cùng các pháp
tương ứng
ārammaṇa-paccayena paccayo bằng Cảnh duyên
Rasā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Vị xứ (cảnh vị)*
hỗ trợ cho Thiệt thức giới (tỷ thức) cùng các pháp
tương ứng
ārammaṇa-paccayena paccayo bằng Cảnh duyên.
Phoṭṭhabbā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Xúc xứ (cảnh*

xúc) hỗ trợ cho Thân thức giới (thân thức) cùng các pháp tương ưng

ārammaṇa-paccayena paccayo bằng Cảnh duyên.

Rūpā'yatanam saddā'yatanam gandhā'yatanam rasā'yatanam phoṭṭhabbā'yatanam mano-dhātuyā tam-sampayuttakānañ-ca dhammānam sắc xú, tinh xú, hương xú, vị xú, xúc xú hỗ trợ cho Ý thức giới và các pháp đồng sanh

ārammaṇa-paccayena paccayo bằng cảnh duyên

Sabbe dhammā mano-viññāṇa-dhātuyā tam-sampayuttakānañ-ca dhammānam tất cả các pháp (Hữu vi và Vô vi) hỗ trợ cho Ý thức giới và các pháp đồng sanh

ārammaṇa-paccayena paccayo bằng cảnh duyên

Yaṃ yaṃ dhammaṃ ārabha ye ye dhammā uppajjanti citta-cetasikā dhammā Chư pháp mà sanh khởi như chư pháp là tâm và sở hữu tâm (tất cả các pháp làm đối tượng cho Danh pháp)

te te dhammā tesam tesam dhammānam ārammaṇa-paccayena paccayo thì pháp ấy hỗ trợ chư pháp đó (thì luôn hỗ trợ cho Danh pháp) bằng cảnh duyên

3. Adhipatipaccayoti trướng duyên là

Chandā'dhipati chanda-sampayuttakānam dhammānam tam-samuṭṭhānānañ-ca rūpānam Dục trướng (chandādhipati) hỗ trợ cho các Danh pháp tương ưng dục (chanda) và các sắc pháp từ đó sanh

Adhipati-paccayena paccayo bằng trướng duyên.

Vīriyā'dhipati vīriya-sampayuttakānam dhammānam tam-samuṭṭhānānañ-ca rūpānam Cần trướng hỗ trợ cho các Danh pháp tương ưng cần (viriya) các sắc pháp từ đó sanh

Adhipati-paccayena paccayo bằng cách trưởng duyên.

Cittā'dhipati citta-sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ-samuṭṭhānānañ-ca rūpānaṃ Tâm trưởng hỗ trợ cho các Danh pháp tương ứng tâm (citta) và các sắc pháp từ đó sanh

Adhipati-paccayena paccayo bằng trưởng duyên.

Vīmaṃsā'dhipati vīmaṃsa-sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ-samuṭṭhānānañ-ca rūpānaṃ Thâm trưởng hỗ trợ cho các Danh pháp tương ứng thâm (vīmaṃsā) và các sắc pháp từ đó sanh

Adhipati-paccayena paccayo bằng trưởng duyên.

Yaṃ yaṃ dhammaṃ garuṃ katvā ye ye dhammā uppajjanti citta-cetasikā dhammā Chư pháp mà sanh khởi như tâm và sở hữu tâm, lấy pháp chi làm trọng điểm (các pháp đóng vai trò quan trọng giúp tâm và tâm sở sanh khởi)

te te dhammā tesam tesam dhammānaṃ adhipati-paccayena paccayo thì pháp ấy trợ chư pháp đó (luôn hỗ trợ hai danh pháp đó: tâm và tâm sở) bằng cách trưởng duyên.

4. **Anantara-paccayo'ti** vô gián duyên là

Cakkhu-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Nhãn thức giới và pháp tương ứng

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ứng
anantara-paccayena paccayo bằng vô gián duyên.

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Ý giới và pháp tương ứng

Mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ứng

anantara-paccayena paccayo bằng vô gián duyên

Sota-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Nhĩ thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên*

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Ý giới và pháp tương ưng*

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên.*

Ghāna-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Tỷ thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên.*

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Ý giới và pháp tương ưng*

Mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên.*

Jivhā-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca

dhammā *Thiệt thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên*

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Ý giới và pháp tương ưng*

Mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca

dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên*

Kāya-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Thân thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng*
anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên.*

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Ý giới và pháp tương ưng*

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng*

anantara-paccayena paccayo *bằng vô gián duyên.*

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp thiện sanh sau bằng vô gián duyên.*

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sanh sau bằng vô gián duyên*

Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp bất thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp bất thiện sanh sau bằng vô gián duyên*

Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp bất thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sanh sau bằng vô gián duyên.*

Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp vô ký sanh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sanh sau bằng vô gián duyên.*

Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp vô ký sanh trước hỗ trợ cho pháp thiện sanh sau bằng vô gián duyên.*

Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *Pháp vô ký sanh trước hỗ trợ cho pháp bất thiện sanh sau bằng vô gián duyên*

Yesaṃ yesaṃ dhammānaṃ anantarā ye ye dhammā uppajjanti citta-cetasikā dhammā *Các pháp là tâm và sở hữu tâm mà sanh khởi tiếp nối với pháp nào,*

Te te dhammā tesāṃ tesāṃ dhammānaṃ anantara-paccayena paccayo *thì pháp ấy hỗ trợ cho các pháp đó bằng vô gián duyên.*

5. **Samanantara-paccayo'ti** *Đẳng vô gián duyên là:*

Cakkhu-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Nhãn thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.*

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Ý giới và pháp tương ưng*

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng*

samanantara-paccayena paccayo *bằng đẳng vô gián duyên.*

Sota-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā *Nhĩ thức giới và pháp tương ưng*

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Ý giới và pháp tương ưng

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng

samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Ghāṇa-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Tỷ thức giới và pháp tương ưng

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Ý giới và pháp tương ưng

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng

samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Jivhā-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Thiệt thức giới và pháp tương ưng

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Ý giới và pháp tương ưng

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ứng

samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Kāya-viññāṇa-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Thân thức giới và pháp tương ứng

Mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ứng

samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Mano-dhātu taṃ-sampayuttakā-ca dhammā Ý giới và pháp tương ứng

mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ứng

samanantara-paccayena paccayo bằng đẳng vô gián duyên.

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ

Samanantara-paccayena paccayo Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp thiện sanh sau bằng đẳng vô gián duyên.

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ

Samanantara-paccayena paccayo Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sanh sau bằng đẳng vô gián duyên.

Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ

samanantara-paccayena paccayo Pháp bất thiện

sinh trước hỗ trợ cho pháp bất thiện sinh sau bằng
đẳng vô gián duyên.

**Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ
Samanantara-paccayena paccayo** *Pháp bất thiện
sinh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sinh sau bằng đẳng
vô gián duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ
Samanantara-paccayena paccayo** *Pháp vô ký sinh
trước hỗ trợ cho pháp vô ký sinh sau bằng đẳng vô
gián duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ
Samanantara-paccayena paccayo** *Pháp vô ký sinh
trước hỗ trợ cho pháp thiện sinh sau bằng đẳng vô
gián duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ
Samanantara-paccayena paccayo** *Pháp vô ký sinh
trước hỗ trợ cho pháp bất thiện sinh sau bằng đẳng
vô gián duyên*

**Yesaṃ yesaṃ dhammānaṃ samanantarā ye ye
dhammā uppajjanti citta-cetasikā dhammā** *Các
pháp là tâm và sở hữu tâm mà sinh khởi tiếp nối với
pháp nào*

**Te te dhammā tesam tesam dhammānaṃ
samanantara-paccayena paccayo** *thì pháp ấy hỗ trợ
cho các pháp đó bằng đẳng vô gián duyên*

6. Saha-jāta-paccayo'ti *Câu sanh (cùng sanh) duyên
là:*

Cattāro khandhā arūpino aññamaññaṃ Saha-jāta-paccayena paccayo *Bốn pháp phi sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng câu sanh duyên*

Cattāro mahā-bhūtā aññamaññaṃ Saha-jāta-paccayena paccayo *Bốn đại hiện hỗ trợ lẫn nhau bằng câu sanh duyên.*

Okkanti-k-khaṇe nāma-rūpaṃ aññamaññaṃ Saha-jāta-paccayena paccayo *Trong lúc tục sinh, danh và sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng câu sanh duyên.*

Citta-cetasikā dhammā citta-samuṭṭhānānaṃ rūpānaṃ Saha-jāta-paccayena paccayo *Các pháp là tâm và sở hữu tâm hỗ trợ cho các sắc tâm sanh bằng câu sanh duyên.*

Mahā-bhūtā upādāya-rūpānaṃ Saha-jāta-paccayena paccayo *Sắc đại hiện hỗ trợ cho sắc y sinh bằng câu sanh duyên.*

Rūpino dhammā arūpīnaṃ dhammānaṃ kiñci kāle saha-jāta-paccayena paccayo *Các pháp sắc đôi khi cũng hỗ trợ cho các pháp phi sắc bằng câu sanh duyên;*

kiñci kāle na saha-jāta-paccayena paccayo *đôi khi cũng không hỗ trợ bằng câu sanh duyên*

7. **Aññamañña-paccayo'ti** *Hỗ tương duyên là:*

Cattāro khandhā arūpino aññamañña-paccayena paccayo *Bốn pháp phi sắc hỗ trợ nhau bằng câu hỗ tương duyên*

Cattāro mahā-bhūtā aññamañña-paccayena paccayo *Bốn đại hiện hỗ trợ nhau bằng hỗ tương duyên*

Okkanti-k-khaṇe nāma-rūpaṃ aññamañña-paccayena paccayo *Trong lúc tục sinh, Danh và sắc hỗ trợ nhau bằng hỗ tương duyên.*

8. **Nissaya-paccayo'ti** *Y chỉ duyên như là:*

Cattāro khandhā arūpino aññamaññaṃ nissaya-paccayena paccayo *Bốn pháp phi sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng y chỉ duyên*

Cattāro mahābhūtā aññamaññaṃ nissaya-paccayena paccayo *Bốn đại hiện hỗ trợ lẫn nhau bằng y chỉ duyên*

Okkanti-k-kaṇe nāma-rūpaṃ aññamaññaṃ nissaya-paccayena paccayo *Trong lúc Tục Sinh, Danh và Sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng y chỉ duyên*

Citta-cetasikā dhammā citta-samuṭṭhānānaṃ rūpānaṃ nissaya-paccayena paccayo *Các pháp là tâm và sở hữu tâm hỗ trợ cho các Sắc tâm sanh bằng Y chỉ duyên*

Mahā-bhūtā upādāya-rūpānaṃ nissaya-paccayena paccayo *Sắc đại hiện, hỗ trợ cho Sắc y sinh bằng Y chỉ duyên*

Cakkhā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Nhãn xứ hỗ trợ Nhãn thức giới và Pháp tương ưng*

Nissaya-paccayena paccayo *bằng Y chỉ duyên*

Sotā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Nhĩ xứ hỗ trợ Nhĩ thức giới và Pháp tương ưng*

Nissaya-paccayena paccayo *bằng Y chỉ duyên.*

Ghānā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Tỷ xứ hỗ trợ Tỷ thức giới và Pháp tương ưng*

Nissaya-paccayena paccayo *bằng Y chỉ duyên*

Jivhā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Thiệt xứ hỗ trợ Thiệt thức giới và pháp tương ưng*

Nissaya-paccayena paccayo *bằng y chỉ duyên*

Kāyā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Thân xứ hỗ trợ thân thức giới và pháp tương ứng*

Nissaya-paccayena paccayo *bằng y chỉ duyên*

Yaṃ rūpaṃ nissāya mano-dhātu ca mano-viññāṇa-dhātu ca vattanti *Ý giới và ý thức giới diễn tiến nương sức nào*

taṃ rūpaṃ mano-dhātuyā ca mano-viññāṇa-dhātuyā-ca taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *thì sức ấy hỗ trợ cho ý giới và ý thức giới cùng pháp tương ứng*

nissaya-paccayena paccayo *bằng y chỉ duyên.*

9. **Upanissaya-paccayo'ti** *Cận y duyên là:*

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānam pacchimānam kusalānam dhammānam *Upanissaya-paccayena paccayo* *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp thiện sanh sau bằng cận y duyên.*

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānam pacchimānam akusalānam dhammānam kesañci *upanissaya-paccayena paccayo* *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp bất thiện sanh sau đôi khi bằng cận y duyên.*

Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānam pacchimānam abyākatānam dhammānam *Upanissaya-paccayena paccayo* *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho pháp Vô ký sanh sau bằng Cận y duyên*

Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānam pacchimānam akusalānam dhammānam *Upanissaya-paccayena paccayo* *Pháp Bất thiện sanh*

trước hỗ trợ cho pháp Bất thiện sanh sau bằng Cận y duyên

**Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ kesañci
upanissaya-paccayena paccayo** *Pháp Bất thiện sanh
trước hỗ trợ cho pháp Thiện sanh sau đôi khi bằng
Cận y duyên*

**Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ
upanissaya-paccayena paccayo** *Pháp Bất thiện sanh
trước hỗ trợ cho pháp Vô ký sanh sau bằng Cận y
duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ abyākatānaṃ dhammānaṃ
Upanissaya-paccayena paccayo** *Pháp Vô ký sanh
trước hỗ trợ cho pháp Vô ký sanh sau bằng Cận y
duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ
Upanissaya-paccayena paccayo** *Pháp Vô ký sanh
trước hỗ trợ cho pháp Thiện sanh sau bằng Cận y
duyên*

**Purimā purimā abyākatā dhammā pacchimānaṃ
pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ
Upanissaya-paccayena paccayo** *Pháp Vô ký sanh
trước hỗ trợ cho pháp Bất thiện sanh sau bằng Cận y
duyên*

Utu-bhojanam'pi upanissaya-paccayena paccayo
*Môi trường - vật thực cũng hỗ trợ được bằng Cận y
duyên*

Puggalo'pi upanissaya-paccayena paccayo *Người
cũng hỗ trợ được bằng Cận y duyên.*

Senāsanam’pi upanissaya-paccayena paccayo *Trú xú cũng hỗ trợ được bằng cận y duyên. (Môi trường - vật thực, con người, trú xú cũng có thể xem là một thứ Cận Y Duyên)*

10. Pure-jāta-paccayo’ti *Tiền sanh duyên là:*

Cakkhā’yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Nhãn xú sanh trước hỗ trợ nhãn thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên*

Sotā’yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Nhĩ xú sanh trước hỗ trợ nhĩ thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên*

Ghānā’yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Tỷ xú sanh trước hỗ trợ tỷ thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Jivhā’yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Thiệt xú sanh trước hỗ trợ thiệt thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên*

Kāyā’yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Thân xú sanh trước hỗ trợ thân thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Rūpā’yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Sắc xú sanh trước hỗ trợ nhãn thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Saddā’yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Thinh xú sanh trước hỗ trợ nhĩ thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Gandhā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Khí xú sanh trước hỗ trợ tỳ thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Rasā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Vị xú sanh trước hỗ trợ thiệt thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Phoṭṭhabbā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Xúc xú sanh trước hỗ trợ thân thức giới và pháp tương ưng*

Pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên.*

Rūpā'yatanam saddā'yatanam gandhā'yatanam rasā'yatanam phoṭṭhabbā'yatanam mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Sắc xú, thính xú, khí xú, vị xú, xúc xú sanh trước hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng.*

Pure-jāta-paccayena paccayo *Bằng tiền sanh duyên*

Yaṃ rūpaṃ nissāya mano-dhātu ca mano-viññāṇa-dhātu ca vattanti *Sắc nào nương ý giới và ý thức giới đặng hiện hành*

taṃ rūpaṃ mano-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *thì sắc ấy sanh trước hỗ trợ cho ý giới và pháp tương ưng*

pure-jāta-paccayena paccayo *bằng tiền sanh duyên*

Mano-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam *ý thức giới hỗ trợ cho và pháp tương ưng*

kiñci kāle pure-jāta-paccayena paccayo *có khi bằng tiền sanh duyên*

kiñci kāle na purejātapaccayena paccayo *cũng có khi không đặng làm Tiền sanh duyên*

11. **Pacchā-jāta-paccayoti** *Hậu sanh duyên là:*
Pacchā-jātā citta-cetasikā dhammā pure-jātassa imassa kāyassa pacchājāta-paccayena paccayo *Các pháp là tâm và sở hữu tâm sanh sau hỗ trợ cho thân này sanh trước bằng hậu sanh duyên*
12. **Āsevana-paccayo'ti** *Trùng dụng (lặp đi lặp lại) duyên là:*
Purimā purimā kusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ kusalānaṃ dhammānaṃ Āsevana-paccayena paccayo *Pháp thiện sanh trước hỗ trợ cho các pháp thiện sanh sau bằng trùng dụng duyên*
Purimā purimā akusalā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ Āsevana-paccayena paccayo *Pháp bất thiện sanh trước hỗ trợ pháp bất thiện sanh sau bằng trùng dụng duyên*
Purimā purimā kiriyā'byākatā dhammā pacchimānaṃ pacchimānaṃ kiriyā'byākatānaṃ dhammānaṃ Āsevana-paccayena paccayo *Pháp vô ký sanh trước hỗ trợ cho pháp vô ký sanh sau bằng trùng dụng duyên.*
13. **Kamma-paccayo'ti** *Nghiệp duyên là:*
Kusalā'kusalaṃ kammaṃ vipākānaṃ khandhānaṃ kaṭattā ca rūpānaṃ kamma-paccayena paccayo *Nghiệp thiện và bất thiện hỗ trợ các uẩn (là) quả và sắc nghiệp tái tục (kaṭattārūpa) bằng nghiệp duyên*
Cetanā sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃsamuṭṭhānānaṃ-ca rūpānaṃ *Tâm sở Tư (Cetanā) hỗ trợ các pháp tương ưng và sắc tâm sanh*
kamma-paccayena paccayo *bằng nghiệp duyên*
14. **Vipāka-paccayo'ti** *Dị thực quả duyên là:*

Vipākā cattāro khandhā arūpino aññamaññaṃ vipāka-paccayena paccayo Bốn uẩn phi sắc (là) quả hỗ trợ lẫn nhau bằng dị thực quả duyên.

15. **Āhāra-paccayo'ti** Vật thực duyên là:

Kabalīkāro āhāro imassa kāyassa āhāra-paccayena paccayo Đoàn thực (Kabalīkāro āhāro) hỗ trợ cho thân này bằng vật thực duyên.

Arūpino āhārā sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ-samuttahānānañ-ca rūpānaṃ Các thực phi sắc (danh vật thực) hỗ trợ cho các pháp tương ưng và sắc (do) tâm sanh

āhāra-paccayena paccayo bằng vật thực duyên (Danh vật thực: xúc thực, tư niệm thực, thức thực)

16. **Indriya-paccayo'ti** Quyền duyên là:

Cakkhu'ndriyaṃ cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Nhãn quyền hỗ trợ cho nhãn thức giới và pháp tương ưng

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

Sot'indriyaṃ sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Nhĩ quyền hỗ trợ cho nhĩ thức giới và pháp tương ưng đó.

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

Ghān'indriyaṃ ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Tỷ quyền hỗ trợ cho tỷ thức giới và pháp tương ưng đó

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

Jivh'indriyaṃ jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Thiệt quyền hỗ trợ cho thiệt thức giới và pháp tương ưng

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

Kāy'indriyaṃ kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Thân quyền hỗ trợ cho thân thức giới và pháp tương ứng

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

Rūpa-jīvit'indriyaṃ kaṭattā-rūpānaṃ indriya-paccayena paccayo Sắc quyền hỗ trợ cho sắc tục sinh bằng quyền (cách cai quản) duyên

Arūpino indriyā sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ samuṭṭhānānañ-ca rūpānaṃ Phi sắc quyền hỗ trợ cho pháp tương ứng và sắc đồng cơ sở

Indriya-paccayena paccayo bằng quyền (cách cai quản) duyên

17. **Jhāna-paccayo'ti** Thiền duyên là:

Jhānaṅgāni jhāna-sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ-samuṭṭhānānañ-ca rūpānaṃ Chi thiền hỗ trợ cho pháp tương ứng thiền và các sắc pháp đồng cơ sở ấy

Jhāna-paccayena paccayo bằng cách Thiền duyên.

18. **Magga-paccayo'ti** Đạo duyên là:

Maggaṅgāni magga-sampayuttakānaṃ dhammānaṃ taṃ samuṭṭhānānañ-ca rūpānaṃ Đạo hỗ trợ cho pháp tương ứng đạo và các sắc pháp đồng cơ sở ấy

Magga-paccayena paccayo bằng Đạo duyên

19. **Sampayutta-paccayo'ti** Tương ứng duyên là:

Cattāro khandhā arūpino aññamaññaṃ sampayutta-paccayena paccayo Bốn uẩn phi sắc hỗ trợ nhau bằng cách Tương ứng duyên

20. **Vippayutta-paccayo'ti** *Bất tương ưng duyên là:*
Rūpino dhammā arūpīnaṃ dhammānaṃ
vippayutta-paccayena paccayo *Sắc pháp hỗ trợ*
pháp phi sắc bằng Bất tương ưng (không hòa trộn)
duyên
Arūpino dhammā rūpīnaṃ dhammānaṃ
vippayutta-paccayena paccayo *Pháp phi sắc hỗ trợ*
cho sắc pháp bằng Bất tương ưng (không hòa trộn)
duyên
21. **Atthi-paccayo'ti** *Hiện hữu duyên là:*
Cattāro khandhā arūpino aññamaññaṃ atthi-
paccayena paccayo *Bốn uẩn phi sắc hỗ trợ lẫn nhau*
bằng hiện hữu duyên
Cattāro mahā-bhūtā aññamaññaṃ atthi-
paccayena paccayo *Bốn đại hiện hỗ trợ lẫn nhau*
bằng hiện hữu duyên
Okkanti-k-khaṇe nāma-rūpaṃ aññamaññaṃ
atthi-paccayena paccayo *Trong sát-na tục sinh, danh*
và sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng hiện hữu duyên
Citta-cetasikā dhammā citta-samuṭṭhānānaṃ
rūpānaṃ atthi-paccayena paccayo *Các pháp là tâm*
và sở hữu tâm hỗ trợ các sắc tâm sanh bằng hiện hữu
duyên
Mahā-bhūtā upādāya-rūpānaṃ atthi-paccayena
paccayo *Sắc đại hiện hỗ trợ sắc y sinh bằng hiện hữu*
duyên
Cakkhā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Nhãn xứ hỗ trợ*
nhãn thức giới và pháp tương ưng
Atthi-paccayena paccayo *bằng hiện hữu duyên*
Sotā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ *Nhĩ xứ hỗ trợ*
nhĩ thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Ghānā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Tỷ xú hõ trợ tỷ
thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Jivhā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Thiệt xú hõ trợ
thiệt thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Kāyā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Thân xú trợ thân
thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng cách hiện hữu duyên

Rūpā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Sắc xú hõ trợ
nhãn thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng cách hiện hữu duyên
Saddā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Thinh xú hõ trợ
nhĩ thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Gandhā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Khí xú hõ trợ tỷ
thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Rasā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Vị xú hõ trợ thiệt
thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên
Phoṭṭhabbā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-
sampayuttakānañ-ca dhammānam Xúc xú hõ trợ
thân thức giới và pháp tương ưng

Atthi-paccayena paccayo bằng hiện hữu duyên

Rūpā'yatanam saddā'yatanam gandhā'yatanam rasā'yatanam phoṭṭhabbā'yatanam mano-dhātuyā tam-sampayuttakānañ-ca dhammānam *Sắc xú, thính xú, khí xú, vị xú, xúc xú hỗ trợ cho ý thức giới và pháp tương ưng ấy*

Atthi-paccayena paccayo *bằng hiện hữu duyên*

Yam rūpam nissāya mano-dhātu ca mano-viññāṇa-dhātu ca vattanti *Sắc nào nương đỡ ý giới và ý thức giới đặng hiện hành*

tam rūpam mano-dhātuyā ca mano-viññāṇa-dhātuyā ca tam-sampayuttakānañ-ca dhammānam *thì sắc ấy hỗ trợ cho ý giới, ý thức giới và pháp tương ưng*

atthi-paccayena paccayo *bằng hiện hữu duyên*

22. **Natthi-paccayo'ti** *Vô hữu duyên là:*

Samanantara-niruddhā citta-cetasikā dhammā paṭuppannānam citta-cetasikānam dhammānam **Natthi-paccayena paccayo** *Pháp tâm và sở hữu tâm vừa mới diệt hỗ trợ cho pháp là tâm và sở hữu tâm tiếp tục sanh bằng vô hữu (vắng mặt) duyên*

23. **Vigata-paccayo'ti** *Ly khứ duyên là:*

Samanantara-vigatā citta-cetasikā dhammā paṭuppannānam citta-cetasikānam dhammānam **Vigata-paccayena paccayo** *Pháp tâm và sở hữu tâm vừa mới diệt hỗ trợ cho pháp là tâm và sở hữu tâm tiếp tục sanh bằng ly khứ (lìa mất) duyên*

24. **Avigata-paccayo'ti** *Bất ly duyên là:*

Cattāro khandhā arūpino aññamaññam avigata-paccayena paccayo *Bốn uẩn phi sắc hỗ trợ nhau bằng Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên*

Cattāro mahā-bhūtā aññamaññaṃ avigata-paccayena paccayo Bốn đại hiện hỗ trợ nhau bằng Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Okkanti-k-khaṇe nāma-rūpaṃ aññamaññaṃ avigata-paccayena paccayo Vào sát na tục sinh, danh và sắc hỗ trợ lẫn nhau bằng bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Citta-cetasikā dhammā citta-samuṭṭhānānaṃ rūpānaṃ avigata-paccayena paccayo Các pháp là tâm và sở hữu tâm hỗ trợ các sắc do tâm sanh bằng bất ly duyên. Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Mahā-bhūtā upādāya-rūpānaṃ avigata-paccayena paccayo Sắc đại hiện hỗ trợ sắc y sinh bằng cách chẳng lìa nhau. Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Cakkhā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Nhãn xứ hỗ trợ nhãn thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Sotā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Nhĩ xứ hỗ trợ nhĩ thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Ghānā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Tỷ xứ hỗ trợ tỷ thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bất ly (chẳng lìa nhau) duyên

Jivhā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānaṃ Thiệt xứ hỗ trợ thiệt thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Kāyā'yatanam kāya-viññāṇadhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Thân xú hõ trợ thân thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Rūpā'yatanam cakkhu-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Sắc xú hõ trợ nhãn thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Saddā'yatanam sota-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Thinh xú hõ trợ nhĩ thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Gandhā'yatanam ghāna-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Khí xú hõ trợ tỷ thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Rasā'yatanam jivhā-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Vị xú hõ trợ thiệt thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

Phoṭṭhabbā'yatanam kāya-viññāṇa-dhātuyā taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam Xúc xú hõ trợ thân thức giới và pháp tương ưng

Avigata-paccayena paccayo bằng Bát ly (chẳng là nhau) duyên

**Rūpā'yatanam saddā'yatanam gandhā'yatanam
rasā'yatanam phoṭṭhabbā'yatanam mano-dhātuyā
taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam** *Sắc xú,
thinh xú, khí xú, vị xú, xúc xú hỗ trợ ý giới và pháp
tương ưng*

Avigata-paccayena paccayo *bằng Bất ly (chẳng lia
nhau) duyên*

**Yam rūpam nissāya mano-dhātu ca mano-
viññāṇa-dhātu ca vattanti** *Ý giới và ý thức giới diễn
tiến nhờ nương vào sắc nào*

**taṃ rūpam mano-dhātuyā ca mano-viññāṇa-
dhātuyā ca taṃ-sampayuttakānañ-ca dhammānam**
*thì sắc ấy hỗ trợ ý giới và ý thức giới cùng các pháp
tương ưng*

avigata-paccayena paccayo *bằng Bất ly (chẳng lia
nhau) duyên.*

PACCAYA-NIDDESΟ NIṬṬHITO DỨT PHẦN PHẦN GIẢI DUYÊN

**KINH TỤNG
NGÀY THỨ TÁM**

BOJJHAṄGA SUTTĀ

Suttapiṭaka, Saṃyuttam, Mahāvaggapāli, Bojjhaṅgasamyuttam, Gilānavaggo

NHỮNG BÀI KINH GIÁC CHI

*Tạng Kinh, Kinh Tương Ưng Bộ, Thiên Đại Phẩm,
Chương II, Tương Ưng Giác Chi*

PAṬHAMAGILĀNASUTTAM KINH BỆNH THỨ NHẤT

Evam me sutam *Như vậy tôi nghe*

Ekam samayaṃ Bhagavā rāja-gahe viharati *Velu-vane kalandaka-nivāpe* *Một thời Thế Tôn trú ở Vương xá (Rājagaha), rừng Trúc Lâm (Veluvana), tại chỗ nuôi dưỡng các con sóc*

Tena kho pana samayena āyasmā Mahā-kassapo pippali-guhāyaṃ viharati *Lúc bấy giờ, Tôn giả Mahā Kassapa trú ở hang Pippali*

ābādhiko dukkhito bālha-gilāno *bị bệnh, khổ đau, bị trọng bệnh*

Atha kho Bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vutṭhito *Rồi Thế Tôn, vào buổi chiều, từ Thiền tịnh đứng dậy*

Yenā’yaṃ Mahākassapo tenupasaṅkami *đi đến Tôn giả Mahā Kassapa*

upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi *sau khi đến, ngồi xuống trên chỗ đã soạn sẵn*

Nisajja kho Bhagavā āyasmantaṃ mahā-Kassapaṃ eta-d-avoca *Ngồi xuống, Thế Tôn nói với Tôn giả Mahā Kassapa*

“Kacci te, Kassapa, khamanīyaṃ kacci yāpanīyaṃ *Này Kassapa, Ông có kham nhẫn được chăng? Ông có chịu đựng được chăng*

Kacci dukkhā vedanā paṭikkamanti, no abhikkamanti *Có phải khổ thọ giảm thiểu, không có tăng trưởng*

paṭikkamosānaṃ paññāyati, no abhikkamo”ti Có phải có triệu chứng giảm thiểu, không có tăng trưởng

“**Na me, Bhante, khamanīyaṃ, na yāpanīyaṃ** Bạch Thế Tôn, con không thể kham nhẫn, con không thể chịu đựng
Bālā me dukkhā vedanā abhikkamanti, no paṭikkamanti Khô thọt kịch liệt tăng trưởng nơi con, không có giảm thiểu

abhikkamosānaṃ paññāyati, no paṭikkamo”ti Có triệu chứng tăng trưởng, không có giảm thiểu.

“**Satt’ime, Kassapa, boj्jhaṅgā** Nay Kassapa, bảy giác chi này

mayā samma-dakkhātā bhāvitā bahulikatā do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattanti đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Katame satta Thế nào là bảy

Sati-samboj्jhaṅgo kho, Kassapa Niệm giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulikato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Dhamma-vicaya-samboj्jhaṅgo kho, Kassapa Trạch pháp giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulikato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Vīriya-samboj्jhaṅgo kho, Kassapa Tinh tấn giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Pīti-sambojjhaṅgo kho, Kassapa Hỷ giác chi, này Kassapa

Mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Passaddhi-sambojjhaṅgo kho, Kassapa Khinh an giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Samādhi-sambojjhaṅgo kho Kassapa Định giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Upekkhā-sambojjhaṅgo kho, Kassapa Xả giác chi, này Kassapa

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Ime kho, Kassapa, satta bojjhaṅgā Bảy giác chi này, này Kassapa

mayā samma-dakkhātā bhāvitā bahulikatā do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn abhiññāya sambodhāya Nibbānāya samvattantī'ti đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

“Taggha, Bhagavā, bojjaṅgā; taggha, sugata, bojjaṅgā'ti Thật vậy, bạch Thế Tôn, chúng là giác chi. Thật vậy, bạch Thiện Thệ, chúng là giác chi

Idam-avoca Bhagavā Thế Tôn thuyết như vậy

Attamano āyasmā Mahā-kassapo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi Tôn giả Mahā Kassapa hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy

Vuṭṭhahi cā'yasmā Mahā-kassapo tamhā ābādhā Và Tôn giả Mahā Kassapa được thoát khỏi bệnh ấy

Tathā-pahīno cā'yasmato mahā-Kassapassa so ābādhohosi'ti bệnh ấy của Tôn giả Mahā Kassapa được đoạn tận như vậy

DUTIYAGILĀNASUTTAM **KINH BỆNH THỨ HAI**

Ekam samayaṃ Bhagavā rāja-gahe viharati veḷu-vane kalandaka-nivāpe Một thời Thế Tôn trú ở Vương Xá (Rājagaha), rừng Trúc Lâm (Veḷuvana), tại chỗ nuôi dưỡng các con sóc

Tena kho pana samayena āyasmā Mahā-moggallāno gijjha-kūṭe pabbate viharati Lúc bấy giờ, Tôn giả Mahā Moggallāna trú ở đỉnh núi chim Kên Kên

ābādhiko dukkhito bālha-gilāno bị bệnh, khổ đau, bị trọng bệnh

Atha kho Bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito Rồi Thế Tôn, vào buổi chiều, từ Thiên tịnh đứng dậy,

Yenā’yasmā Mahā-moggallāno tenupasaṅkami đi đến
Tôn giả Mahā Moggallāna

upasaṅkamtivā paññatte āsane nisīdi sau khi đến, ngồi
xuống trên chỗ đã soạn sẵn

Nisajja kho Bhagavā āyasmantaṃ Mahā-Moggallānaṃ
eta-d-avoca *Ngồi xuống, Thế Tôn nói với Tôn giả Mahā*
Moggallāna

“Kacci te, Moggallāna, khamanīyaṃ kacci yāpanīyaṃ
Này Moggallāna, Ông có kham nhẫn được chăng? Ông có
chịu đựng được chăng

Kacci dukkhā vedanā paṭikkamanti, no abhikkamanti
Có phải khổ thọ giảm thiểu, không có tăng trưởng
paṭikkamosānaṃ paññāyati, no abhikkamo”ti *Có phải*
có triệu chứng giảm thiểu, không có tăng trưởng?

“Na me, Bhante, khamanīyaṃ, na yāpanīyaṃ *Bạch Thế*
Tôn, con không thể kham nhẫn, con không thể chịu đựng
Bāḷhā me dukkhā vedanā abhikkamanti, no
paṭikkamanti *Khổ thọ kịch liệt tăng trưởng nơi con, không*
có giảm thiểu

abhikkamosānaṃ paññāyati, no paṭikkamo’ti *có triệu*
chứng tăng trưởng, không có giảm thiểu

“Satt’ime, Moggallāna, bojjhaṅgā *Này Moggallāna, bảy*
giác chi này

mayā samma-dakkhātā bhāvitā bahulikatā *do Ta khéo*
thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattanti *đưa*
đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Katame satta *Thế nào là bảy?*

Sati-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna *Niệm giác chi, này*
Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Dhamma-vicaya-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Trạch pháp giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Vīriya-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Tinh tấn giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Pīti-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Hỷ giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Passaddhi-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Khinh an giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Samādhi-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Định giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Upekkhā-sambojjhaṅgo kho, Moggallāna Xả giác chi, này Moggallāna

mayā samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn,
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

Ime kho, Moggallāna, satta bojjhaṅgā Bảy giác chi này, này Moggallāna,

mayā samma-dakkhātā bhāvitā bahulīkatā do Ta khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn
abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattanti đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn.

“Taggha, Bhagavā, bojjhaṅgā; taggha, sugata, bojjhaṅgā”ti Thật vậy, bạch Thế Tôn, chúng là giác chi. Thật vậy, bạch Thiện Thế, chúng là giác chi.

Idam-avoca Bhagavā Thế Tôn thuyết như vậy

Attamano āyasmā Mahā-Moggallāno bhagavato bhāsitaṃ abhinandi Tôn giả Mahā Moggallāna hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy

Vuṭṭhahi cā’yasmā Mahā-moggallāno tamhā ābādhā Và Tôn giả Mahā Moggallāna được thoát khỏi bệnh ấy

Tathā-pahīno cā’yasmato Mahā-Moggallānassa so ābādho ahoṣīti bệnh ấy của Tôn giả Mahā Moggallāna được đoạn tận như vậy.

TATIYAGILĀNASUTTAM
KINH BỆNH THỨ BA

Ekam samayaṃ Bhagavā rāja-gahe viharati veḷu-vane
Kalandaka-nivāpe *Một thời Thế Tôn ở Vương Xá*
(Rājagaha), rừng Trúc Lâm (Veḷuvana), tại chỗ nuôi dưỡng
các con sóc.

Tena kho pana samayena Bhagavā ābādhiko hoti
dukkhito bālha-gilāno *Lúc bảy giờ, Thế Tôn bị bệnh, khổ*
đau, bị trọng bệnh

Atha kho āyasmā Mahā-cundo yena Bhagavā
tenupasaṅkami *Rồi Tôn giả Mahā Cunda đi đến Thế Tôn*
upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ
nisīdi *sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên*
Ekamantaṃ nisinnaṃ kho āyasmantaṃ Mahā Cundaṃ
Bhagavā eta-d-avoca *Thế Tôn nói với Tôn giả Mahā*
Cunda đang ngồi một bên:

“paṭibhantu taṃ Cunda, bojjhaṅgā”ti *Này Cunda, hãy*
thuyết về giác chi

“Satt’ime, Bhante, bojjhaṅgā Bhagavatā *Bạch Thế Tôn,*
có bảy giác chi này do Thế Tôn

Samma-dakkhātā bhāvitā bahulīkatā *khéo thuyết giảng,*
được tu tập, được làm cho sung mãn,

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattanti *đưa đến*
thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Katame satta *Thế nào là bảy?*

Sati-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā *Bạch Thế*
Tôn, Niệm giác chi do Thế Tôn

samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato *khéo thuyết giảng,*
được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati *đưa đến*
thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Dhamma-vicaya-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā Bạch Thế Tôn, Trạch Pháp giác chi do Thế Tôn

samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Vīriya-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā Bạch Thế Tôn, Tinh Tấn giác chi do Thế Tôn

Samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Pīti-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā Bạch Thế Tôn, Hỷ giác chi do Thế Tôn

samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Passaddhi-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā Bạch Thế Tôn, Khinh An giác chi do Thế Tôn

Samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Samādhi-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā Bạch Thế Tôn, Định giác chi do Thế Tôn

Samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn,

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn

Upekkhā-sambojjhaṅgo kho, Bhante, Bhagavatā *Bạch Thế Tôn, Xả giác chi do Thế Tôn*

Samma-dakkhāto bhāvito bahulīkato *khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn*

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattati *đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn*

Ime kho, Bhante, satta bojjhaṅgā Bhagavatā *Bạch Thế Tôn, bảy giác chi này do Thế Tôn*

Samma-dakkhātā bhāvitā bahulīkatā *khéo thuyết giảng, được tu tập, được làm cho sung mãn*

abhiññāya sambodhāya Nibbānāya saṃvattanti *ti đưa đến thắng trí, giác ngộ, Niết-bàn*

“Taggha, Cunda, bojjhaṅgā; taggha, Cunda, bojjhaṅgā”ti. *Thật vậy, này Cunda, chúng là giác chi. Thật vậy, này Cunda, chúng là giác chi*

Idam-avocā’yasmā Mahā-Cundo *Tôn giả Mahà Cunda thuyết như vậy*

Samanuñño satthā ahoṣi *Bậc Đạo Sư chấp nhận*

Vuṭṭhaṁhi ca Bhagavā tamhā ābādhā *Và Thế Tôn thoát khỏi bệnh ấy*

Tathā pahīno ca Bhagavato so ābādhō ahoṣī *ti bệnh ấy của Thế Tôn được đoạn tận như vậy.*

BOJJHAṄGA PARITTA HỘ KINH GIÁC CHI

Samsāre saṃsarantānaṃ, sabba-dukkha-vināsane *luân lưu trong luân hồi, tất cả những vị ấy, đã hủy diệt mọi Khổ*

Satta dhamme ca bojjhaṅge, māra-senā-pamaddane *Bảy chi – Pháp giác ngộ, đã hủy diệt binh ma*

Bujjhivā ye c’ime sattā, ti-bhavā muttakuttamā *sau khi đã liễu thông các pháp thất giác chi của những vị hiền trí, và vượt thoát tam hữu*

Ajātim-ajarābyādhiṃ amatam nib-bhayam gatā không sanh-già-bệnh-chết đạt vô úy bất tử (Niết-bàn)

Evāmādiguṇūpetam aneka-guṇa-saṅgham bài Hộ Kinh Giác Chi, tập hợp vô số đức

Osadhañca imam mantam, bojjhaṅgañca bhaṇāma he những đức ấy ví như: phương thảo được quý báu, như bài linh chú hay. Nay hồi các hiền giả, cùng chúng con trì tụng

Bojjhaṅgo sati saṅkhāto, dhammānam vicayo tathā Các Pháp Thất giác chi, gồm có Niệm Giác chi, Trạch Pháp

Vīriyam pīti pasaddhi, bojjhaṅgā ca tathāpare và Tinh Tấn, Hỷ cùng với Khinh An giác chi

Samādh'upekkhā bojjhaṅgā, satte'te sabba-dassinā thêm nữa là Định - Xả, được Đại Hiền Toàn Giác

Muninā samma-dakkhātā, bhāvitā bahulikātā Bạc ần sĩ khéo giảng, khéo tuyên thuyết, tu tập làm cho sung mãn (Bảy Pháp - giác chi ấy)

Samvattanti abhiññāya, Nibbānāya ca bodhiyā Mang lại các thắng trí, Niết-bàn, Đạo Quả Tuệ

Etena sacca-vajjena, sotthi te hotu sabbadā Mong lời chân thật này, người hăng được an lành

Ekasmim samaye Nātho, Moggallānañca Kassapam Một thuở, (hai vị trưởng lão) Ngài Moggallāna và Ngài Kassapa

Gilāne dukkhite disvā, bojjhaṅge satta desayi (Bạc Đạo sư - Nātho) sau khi thấy (hai ngài) lâm bệnh nặng khó thân, rồi thuyết Thất giác chi

Te ca tam abhinanditvā, rogā muccim su taṅkhaṇe Các tôn giả hoan hỷ, bệnh tức khắc lành ngay

Etena sacca-vajjena, sotthi te hotu sabbadā Mong lời chân thật này, người hăng được an lành

Ekadā Dhamma-rājā’pi, gelaññenā’bhipīlito *Một thuở Đấng Pháp vương, thọ khổ thân trầm trọng*

Cunda-t-therena tam yeva, bhaṇāpetvāna sādaram *Cũng vậy Đức Cunda, cung kính tụng Giác chi,*

Sammoditvāna ābādā, tamhā vuṭṭhāsi tñānaso *Khiến Phật-đà hoan hỷ, bệnh liền khỏi tức thì*

Etena sacca-vajjena, sotthi te hotu sabbadā *Mong lời chân thật này, người hằng được an lành*

Pahīnā te ca ābādā, tiṇṇannam’pi mahesinaṃ *Cũng vậy với Đức Phật, và hai vị Trưởng lão, bệnh hoàn toàn dứt hẳn*

Maggahatā kilesāva, pattā’nuppatti-dhammantam *Phiền não nào đoạn tuyệt, bởi Đạo Tuệ nào rồi, không còn sinh trở lại.*

Etena sacca-vajjena, sotthi te hotu sabbadā *Mong lời chân thật này, người hằng được an lành.*

BOJJHAṄGA-SUTTAM NIṬṬHITAM
DỨT KINH GIÁC CHI

**KINH TỤNG
TÙY THỜI**

PABBAJITA-ABHIṆHASUTTAM

Suttapiṭaka, Aṅguttaranikāya, Dasakanipāṭapāli, Akkosavaggo

KINH PHÁP SA-MÔN THƯỜNG QUÁN

Tạng Kinh, Kinh Tăng Chi Bộ, Chương Mười Pháp, Phẩm Măng Nhiếp

Dasayime, Bhikkhave, dhammā pabbajitena abhiṇham-
paccavekkhi-tabbā *Này các Tỳ-khuru, có mười pháp này,*

vị xuất gia phải luôn luôn quán sát

katame dasa *thế nào là mười?*

1. **Vevaṇṇiya'mhi ajjhupagato'ti** *Ta nay đi đến tình*
trạng là người không có giai cấp (mất hết giai cấp),

pabbajitena abhiṇham paccavekkhi-tabbam *người*
xuất gia phải luôn luôn quán sát.

2. **Para-paṭibaddhā me jīvikā'ti** *Đời sống của ta tùy*
thuộc vào người khác.

pabbajitena abhiṇham paccavekkhi-tabbam *người*
xuất gia phải luôn luôn quán sát.

3. **Añño me ākappo karaṇīyo'ti** *nay cử chỉ uy nghi của*
ta cần phải thay đổi,

pabbajitena abhiṇham paccavekkhi-tabbam *vị xuất*
gia cần phải luôn luôn quán sát.

4. **Kacci nu kho me attā sīlato na upavadatī'ti** *Không*
biết tự ngã có chỉ trích ta về giới hạnh không?" (tự
bản thân có chỉ trích mình về giới hạnh không tự thấy
xấu hổ),

pabbajitena abhiṇham paccavekkhi-tabbam *vị xuất*
gia cần phải luôn luôn quán sát.

5. **Kacci nu kho maṃ anuvicca viññū** *Không biết những người có trí sau khi tìm hiểu,*

sabrahmacārī sīlato na upavadantī'ti *các đồng Phạm hạnh (đó) có chỉ trích ta về giới hạnh không,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tappaṃ *vị xuất gia cần luôn luôn quán sát.*

6. **Sabbehi me piyehi manāpehi** *Mọi sự vật khả ái, khả ý của ta,*

Nānā-bhāvo vinā-bhāvo'ti *bị đối khác, bị biến hoại,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tappaṃ *vị xuất gia cần phải luôn luôn quán sát.*

7. **Kammasako'mhi kamma-dāyādo** *Ta là chủ của nghiệp, là thừa tự của nghiệp,*

kamma-yoni kamma-bandhu kamma-paṭisaraṇo *là thai tạng của nghiệp, là bà con của nghiệp, là chỗ quy hướng (nuơng tựa) của nghiệp,*

yaṃ kammaṃ karissāmi kalyāṇaṃ vā *phàm nghiệp gì ta sẽ làm, thiện*

pāpakam vā tassa dāyādo bhavissāmi'ti *hay ác ta sẽ thừa tự nghiệp ấy,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tappaṃ *vị xuất gia cần phải luôn luôn quán sát.*

8. **Kathaṃ-bhūtaṃ me rattin-divā vītivattantī'ti** *Đêm ngày trôi qua bên ta và nay ta đã thành người như thế nào,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tabbam *vị xuất gia cần phải luôn quán sát.*

9. **Kacci nu kho ahaṃ suññāgāre abhiraṃāmi'ti** *Ta có hoan hỷ trong ngôi nhà trống không hay không,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tabbam *vị xuất gia cần phải luôn luôn quán sát.*

10. **Atthi nu kho me uttari manussa-dhammo** *Ta có chứng được pháp Thượng nhân,*

alamariya-ñāṇa-dassanaviseso adhigato *tri kiến thù thắng xứng đáng bậc Thánh không,*

yenā'haṃ pacchime kāle *đế đến những ngày cuối cùng*

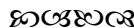
sabrahmacārīhi puṭṭho *các đồng Phạm hạnh có hỏi*

na maṅku bhavissāmi'ti *ta sẽ không có xấu hổ,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tabbam *vị xuất gia cần phải luôn luôn quán sát.*

Ime kho, Bhikkhave, dasa dhammā *Này các Tỷ-khuru, mười pháp này,*

pabbajitena abhiṇhaṃ paccavekkhi-tabbā *vị xuất gia cần phải luôn luôn quán sát.*

METTĀBHĀVANĀ – PATHANĀ – PATTIDĀNA

*Suttapiṭaka, Khuddakanikāya, Paṭisambhidāmaggaṭṭhī,
Yuganaddhavaggo, Mettākathā*

THIÊN TÂM TỪ - NGUYỆN CẦU - CHIA PHƯỚC

*Tạng Kinh, Tiểu Bộ, Phân Tích Đạo,
Phẩm Kết Hợp Chung, Trích Kinh Giảng Về Tâm Từ*

Sabbe sattā, sabbe pāṇā (Nguyện cho) *tất cả chúng sinh,
tất cả hữu tình,*

sabbe bhūtā, sabbe puggalā *tất cả sanh loại, tất cả cá
nhân,*

sabbe atta-bhāva-pariyāpannā *tất cả cá thể (có ngã tính)*

sabbā itthiyo, sabbe purisā *tất cả nữ giới, tất cả nam giới*

sabbe ariyā, sabbe anariyā *tất cả thánh nhân, tất cả phàm
nhân*

sabbe devā, sabbe manussā *tất cả Chư Thiên, tất cả nhân
loại*

sabbe vinipātikā *tất cả chúng sanh trong bốn đoạ xứ*

averā hontu, abyāpajjā hontu *không còn oan trái, không
còn ác ý*

anīghā hontu, sukhī attānaṃ pariharantu *không còn
muộn phiền, giữ mình được an vui*

dukkhā muccantu *mong cho tất cả thoát khổ đau*

yathā-laddha-sampattito mā'vigacchantu *những gì đã
thành tựu xin đừng mất*

kamma-s-sakā *nghiệp là tài sản của người (mỗi chúng
sinh có nghiệp riêng)*

Puratthimāya disāya *trong hướng Đông*

Pacchimāya disāya *trong hướng Tây*

Uttarāya disāya *trong hướng Bắc*

Dakkhiṇāya disāya *trong hướng Nam*

Puratthimāya anudisāya *trong hướng Đông - Nam*

Pacchimāya anudisāya *trong hướng Tây - Bắc*

Uttarāya anudisāya trong hướng Đông - Bắc

Dakkhināya anudisāya trong hướng Tây - Nam

Heṭṭhimāya disāya ở hướng Dưới

Uparimāya disāya ở hướng Trên

sabbe sattā, sabbe pāṇā tất cả chúng sinh, tất cả hữu tình
sabbe bhūtā, sabbe puggalā tất cả sanh loại, tất cả cá nhân

sabbe atta-bhāva-pariyāpannā tất cả cá thể (có ngã tính)
sabbā itthiyo sabbe purisā tất cả nữ giới, tất cả nam giới
sabbe ariyā sabbe anariyā tất cả thánh nhân, tất cả phàm nhân

sabbe devā, sabbe manussā tất cả Chư Thiên, tất cả nhân loại

sabbe vinipātikā tất cả chúng sanh trong bốn đọa xứ

averā hontu, abyāpajjā hontu (nguyện cho) không còn oan trái, không còn ác ý

anīghā hontu, sukhī attānaṃ pariharantu không còn muộn phiền, giữ mình được an vui

dukkhā muccantu mong cho tất cả thoát khổ đau

yathā-laddha-sampattito mā'vigacchantu những gì đã thành tựu xin đừng mất

kamma-s-sakā nghiệp là tài sản của người (mỗi chúng sinh có nghiệp riêng)

Uddham yāva bhavaggā ca Phía trên lên mãi đến vô cùng
adho yāva avīcito phía dưới đến tận A-tỳ ngục

Samantā cakkavāḷesu Trong toàn khắp thiên hà trụ vũ
ye sattā pathavī-carā những sanh linh nào sống trên đất
abyāpajjā niverā ca nguyện cho tất cả không còn ác ý, nguyện cho tất cả không còn oan trái

ni-d-dukkhā cā'nuppaddavā thoát khổ đau và thoát mọi hiểm nguy

Uddham yāva bhavaggā ca Phía trên lên mãi đến vô cùng

adho yāva avīcito *phía dưới đến tận A-tỳ ngục*
samantā cakkavāḷesu *trong toàn khắp thiên hà trụ vũ*
ye sattā udake-carā *những sanh linh nào sống dưới nước*
Abyāpajjā niverā ca *Nguyện cho tất cả không còn ác ý,*
nguyện cho tất cả không còn oan trái
ni-d-dukkhā cā'nuppaddavā *thoát khổ đau và thoát mọi*
hiểm nguy

Uddham yāva bhavaggā ca *Phía trên lên mãi đến vô cùng*
adho yāva avīcito *phía dưới đến tận A-tỳ ngục*
Samantā cakkavāḷesu *Trong toàn khắp thiên hà trụ vũ*
ye sattā ākāse-carā *những sanh linh nào sống trên không*
abyāpajjā niverā ca *nguyện cho tất cả không còn ác ý,*
nguyện cho tất cả không còn oan trái
ni-d-dukkhā cā'nuppaddavā *thoát khổ đau và thoát mọi*
hiểm nguy

Yaṃ pattam kusalam tassa *Với những thiện nghiệp nào*
đã thành tựu

ānubhāvena pāṇino *nhờ oai lực (đó) nguyện cho tất cả*
mọi sanh

sabbe saddhamma-rājassa *tất cả (biết pháp) của Đấng*
Pháp Vương

ñatvā dhammam sukhāvaham *hay biết Diệu Pháp mang*
lại an vui

Pāpuṇantu visuddhāya *mong cho (tất cả) đạt được thanh*
tĩnh

sukhāya paṭipattiyā *với sự hành trì an lạc*

asokam-anupāyāsam *không còn sầu khổ và bất mãn*

nibbāna-sukha-muttamam *thành tựu được Niết-bàn - lạc*
tối thượng.

ciraṃ tiṭṭhatu saddhammo *nguyện cầu Diệu Pháp mãi*
trường tồn

dhamme hontu sagāravā *ngưỡng mong thành kính Pháp*

sabbe’pi sattā kālena (bởi) tất cả sanh linh, (và) đúng thời
sammā devo pavassatu xin Chư Thiên làm mưa (mưa
thuận gió hoà)

yathā rakkhimsu porāṇā giống các vị vua xa xưa
surājāno tathevimaṃ là những bậc Hiền Vương
rājā rakkhatu dhammena đã bảo vệ chúng dân đúng theo
Pháp

attano’va pajamaṃ pajamaṃ như bảo vệ dòng dõi của chính
mình

Imāya dhammā’nudhamma-paṭipattiyā **Buddham**
pūjemi Với sự hành Pháp này, con xin cúng dường Phật

Imāya dhammā’nudhamma-paṭipattiyā **Dhammam**
pūjemi Với sự hành Pháp này, con xin cúng dường Pháp

Imāya dhammā’nudhamma-paṭipattiyā **Samgham**
pūjemi Với sự hành Pháp này, con xin cúng dường Tăng

Addhā imāya paṭipattiyā Nhất định, nhờ sự hành Pháp
này

jāti-jarā-byādhī-maraṇamhā **parimuccissāmi** con sẽ
thoát khỏi sanh – già – bệnh – chết

Idam me puññaṃ āsavakkhayā’vahaṃ hotu Phước lành
này của con, nguyện đoạn trừ các lậu hoặc – trầm luân

Idam me puññaṃ Nibbānassa paccayo hotu Phước lành
này của con, nguyện là duyên thành tựu được Niết-bàn.

Mama puñña-bhāgaṃ sabba-sattānaṃ bhājemi Phần
phước của con, xin chia đều đến tất cả sanh linh

Te sabbe me samaṃ puñña-bhāgaṃ labhantu Mong tất
cả hãy thọ nhận phần phước ấy được đều nhau

Sādhu! Sādhu! Sādhu! Sādhu! Sādhu! Lành thay!

SABBADĀNAṀ DHAMMADĀNAṀ JINĀTI
PHÁP THÍ THẮNG MỌI THÍ

Cho ăn là cho lực, Cho mặc là cho sắc,
Cho xe là cho lạc, Cho đèn là cho mắt.
Ai cho chỗ trú xứ, Vị ấy cho tất cả,
Ai giảng dạy Chánh pháp, Vị ấy cho bất tử.
(Tương Ưng Bộ Kinh I. 73)

ᨧᩢ᩠ᨦᩣ᩠ᩅᩣ᩠ᩅ

Sādhu ! Sādhu ! Lành Thay !
Xin Hoan Hỷ Cùng Phước Thiện Trí Tuệ !
Ichchitaṃ patthitaṃ amhaṃ, khippameva samijjhatu.
Điều mong ước, ý nguyện của con sớm được thành tựu như ý